د مسلمان ساتنه

د قرآن او حديثو په اذكارو سره

ليکنه

د/ سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ژباړنه

عبد النافع ژلال

دا کتاب د عقیدې د کتابخانې سایت
نه داونلود شوی دی.

www.aqeedeh.com

برښنا لیک: book@aqeedeh.com

په عقیدې سایت کې ددغه کتاب خپرول، دهغه د ټولو محتواوو سره دسایت د همغږۍ په معنا نه ده.

په فارسي ژبه کې ځینی مفید سایټونه:

www.aqeedeh.com
www.islamtxt.com
www.shabnam.cc
www.kalemeh.tv
www.islamtape.com
www.blestfamily.com
www.islamworldnews.com
www.islamage.com
www.islamwebpedia.com
www.islampp.com
www.zekr.tv
www. mowahedin.com
www.sadaislam.com
www.islamhouse.com
www.bidary.net
www.tabesh.net
www.farsi.sunnionline.us
www.sunni-news.net
www.mohtadeen.com
www.ijtehadat.com
www. nourtv.net
www.videofarsi.com

ⓒ سعيد بن علي بن وهف القحطاني، ١٤٢٣هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
القحطاني، سعيد بن علي بن وهف
حصن المسلم من أذكار الكتاب والسنة .- الرياض.
٣٠٤ ص ، ٨,٥×١٢ سم
ردمك: ١ - ٤٠٥ - ٤١ - ٩٩٦٠
(النص باللغة البشتو)
١- الأدعية والأوراد أ- العنوان
ديوي ٢١٢,٩٣ ٢٣/١١٦٢

رقم الإيداع: ٢٣/١١٦٢
ردمك: ١ - ٤٠٥ - ٤١ - ٩٩٦٠

حقوق الطبع محفوظة للمؤلف
إلا لمن اراد إعادة طبعه وتوزيعه مجاناً
فله ذلك وجزاه الله خيراً

الطبعة الأولى
ربيع الأول ١٤٢٣هـ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

د ژباړن* سریزه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد الرسول الأمين، وعلى آله وصحبه أجمعين، وبعد:

پدي کي شک نشته چي د شرعي نصوصو (قرآني آيتونو او نبوي احاديثو) ژباړل د اهميت وړ خبره ده، ترڅو عام خلګ* چي له عربي ژبي سره آشنايي نلري، وکولای شي د قرآن او حديثو د الفاظو په معنی پوه شي، او په هغه کي نغښتي* مفاهيمو او احکامو باندي ځان خبر کړي. او لدې جملي نه د دعاګانو او اذکارو ژباړل* هم ارزښتناک کار دی، پدې چي دعاګاني او اذکار د مسلمان په معنوي ژوند کي يو ځانګړی ځای لري، چي د ژوند په مختلفو او

بدلیدونکو حالاتو کي الله جَلَّ جَلالُهُ ته دبنده د توجه اړولو، تضرع* او عاجزي کولو، او د هغه د یادولو او ستایلو، او له هغه نه مرستي او مدد غوښتلو، او د هغه حکم او فیصلې او قضاء وقدر ته د تسلیمیدلو څرګندونه* کوي. که څه هم د مسنونه دعاګانو او اذکارو ویل په عربي سره غوره خبره ده، خو د هغه په معناګانو او مفاهیمو باندي پوهیدل هم ضروري ګڼل کیږي، تر څو یې د لوستلو او ویلو په حالت کي لوستونکی له پوره اخلاص او د زړه له حضور نه، او په هغه کي د تدبر* او تفکر* کولو نه برخمن* وي.

ما په ژباړنه کي د لفظي او حرفي ژباړني لاره نده غوره کړې، بلکه د معنی او مفهوم په نظر کي نیولو سره مي د پښتو ژبي د قواعدو سره سم روانه ژباړنه کړیده، او دا ځکه چي حرفي او لفظي ژباړنه په دوه

لحاظه کمزوري وي، اول دا چي د عربي جملي مفهوم په پوره توګه* نشي اِفاده* کولای، او بل دا چي پښتو جمله د کلماتو د ارتباط او ترتيب په لحاظ کمزورې، او ناتمامه وي، او لوستونکی ته د فهم وړ نه وي.

او کوم عبارتونه يا کلمي چي د معنی د بشپړ تيا* لپاره مي اضافه کړيدي، هغه مي د دوو منحني شکله قوسونو په مينځ کي راوړيدي، تر څو د اصلي عبارت له ترجمې نه بېل توپير* وشي.

بل دا چي په پښتو کي د مختلفو لهجو او د مرادفو کلماتو د شته والي په خاطر مي د نومړو کلماتو تر څنګ د ستوري علامه (*) ايښې ده، او بيا مي د کتاب په پای کي د نومړو کلماتو يو جدول يا لست اضافه کړيدی، تر څو د ستوري لرونکي کلمې د دوهمي معنی يا بلي لهجي د پيژندني لپاره ورته مراجعه

وشي، او پدې توګه به د مختلفو لهجو لوستونکي له کتاب نه په آسانۍ سره استفاده وکړای شي.

د احاديثو د ژباړلو لپاره مي د احاديثو شرح کونکي کتابونو ته مراجعه کړيده، او د خپل توان سره سم مي هغه معنی غوره کړيده، چي د لوستونکي فهم ته له ټولو نه نژدې وي، او د پښتو جملې سره زيات سمون لري.

هيله ده چي دا کتاب د مسلمان ورور د استفادې وړ وګرځي، او له دعا نه مي هير نکړي.

وصلى الله على نبينا محمد، وعلى آله وصحبه وسلم.

عبد النافع زُلال

azolal@hotmail.com

رياض– ١٤٢٣/١/١٥هـ

د مصنف سریزه

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستهديه ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا وسيئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأشهد أن محمداً عبده ورسـوله، صلى الله عليه وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين، وسلم تسليماً كثيراً، أما بعد:

دا يو مختصر (كتاب) دى چي ما له خپل بل كتاب «الذكرُ والدعاءُ والعلاجُ بالرُّقَى مِنَ الكتابِ والسُّنَّةِ» نه مختصر كړيدى، او په هغه كي مي د نومړي كتاب نه يواځي اذكار راوړيدي، تر څو په

سفر کي يې له ځان سره اخيستل آسانه وي.

او يواځې مې د ذکر او دعا متن راوړی، او د هغه د تخريج له مراجعو نه مې له اصلي کتاب نه يواځې يو يا دوه مراجع ذکر کړيدي، او څوک چې د نومړي ذکر او دعا راوي (صحابي) او د هغه تخريج پيژندل غواړي، نو اصلي کتاب ته دې مراجعه وکړي.

له الله ﷻ نه د هغه په نيکو نومونو، او لوړو صفتونو سره سوال کوم چې دا کتاب خالص د خپل رضا لپاره وګرځوي، او هغه ما ته، لوستونکي ته، چاپونکي ته، او هغه چا ته چې په خپرولو کي يې برخه اخيستي ده په دنيا او آخرت کي ګټور

وګرځوي، الله ﷻ د همدي کار مَل او په هغه باندي قادر دی.

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وأصحابه، ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين.

د/ سعيد بن علي بن وهف القحطاني

صفر/ ١٤٠٩هـ

د ذکر فضیلت

الله جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُواْ لِي وَلاَ تَكْفُرُونِ﴾ [البقرة: ١٥٢]

۞ ما یاد کړئ، زه به تاسو یاد کړم، او زما شکر پرځای کړئ، او زما نا شکري مه کوی.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْراً كَثِيراً﴾ [الأحزاب: ٤١]

۞ اې مومنانو! الله په ډېرو یادولو سره یاد کړئ.

﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً﴾ [الأحزاب: ٣٥]

۞ او د الله ذکر کونکو سړو او ذکر کونکو ښځو لپاره الله جَلَّ جَلَالُهُ بخښنه* او لوی ثواب

او اجر تيار کړی دی.

﴿وَاذْكُر رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالآصَالِ وَلاَ تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ [الأعراف: ٢٠٥]

۞ خپل رب په عاجزی او په ويره او په ټيټ آواز سره چي پورته نه وي، له خپل ځان سره سبا او بيګاه ياد کړه، او له غافلانو څخه مه کيږه.

پيغمبر ﷺ فرمايي: «مَثَلُ الَّذي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذي لاَ يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ»[1].

---

(١) بخاري (فتح الباري ٢٠٨/١١)، او د مسلم ٥٣٩/١ لفظ دادی: «مثل البيت الذي يذكر الله فيه والبيت الذي لا يذكر الله فيه مثل الحي والميت»، ترجمه: هغه کور چي په هغه کي د الله

۞ هغه څوک چي د خپل رب* ذكر كوي، او هغه څوک چي نه يې كوي، مثال يې د ژوندي او مړی په شان دي.

او فرمايي: «أَلاَ أُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعِهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ؟» قَالُوا: بَلَى، قَالَ: «ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى»[1].

۞ آيا تاسو خبر نكړم ستاسو د ښو اعمالو

= ذكر كيږي، او هغه كور چي د الله ذكر نه پكښې كيږي، مثال يې د ژوندي او مړي په شان دي.

(۱) ترمذي ۴۵۹/۵، ابن ماجه ۱۲۴۵/۲، صحيح ابن ماجه ۳۱٦/۲، صحيح الترمذي ۱۳۹/۳

نه، او له هغو اعمالو نه چي ستاسو د رب* په نزد له ټولو نه پاک دي، او ستاسو دَرَجې* لوړَوي*، او ستاسو لپاره د سرو زرو او سپينو زرو له خيراتولو نه هم غوره* دي، او ستاسو لپاره لدې نه هم غوره دي چي د دښمن سره مخامخ شی او بيا يو د بل غاړي* ووهی؟ (صحابه وو) وويل: هو (خبر مو کړه)، (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: (هغه) د الله ﷻ ذکر کول دي.

او همدا رنګه فرمايي: «يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلإٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلإٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شِبْراً تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعاً، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعاً تَقَرَّبْتُ

إِلَيْهِ بَاعاً، وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً»[1]

۞ الله جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: زه د بنده د ګمان په وړاندي يم، او زه ورسره يم چي کله ما ياد کړي، نو که يې په خپل زړه کي ياد کړم، زه يې له ځان سره يادوم، او که يې په يوې ډلې کي ياد کړم، زه يې د هغې نه په غوره* ډله کي يادوم، او که ما ته د يوي لويشتي په اندازه رانژدي شي، زه به هغه ته د يو ګز په اندازه نژدې شم، او که ما ته د يو ګز په اندازه نژدي شي، زه به هغه ته د يوې وازې* په اندازه نژدي شم، او که ما ته په پښو* روان راشي، زه به ورته په منډه* ورشم.

(١) بخاري ١٧١/٨، مسلم ٢٠٦١/٤، او دا لفظ د بخاري دی.

وعَنْ عَبْد اللَّه بْن بُسْرٍ ﷺ أَنَّ رَجُلاً قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّه إِنَّ شَرَائِعَ الإِسْلاَمِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيَّ فَأَخْبِرْنِي بِشَيْءٍ أَتَشَبَّثُ بِه، قَالَ: لاَ يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْباً مِنْ ذِكْرِ اللَّه»[1].

۞ دعبد الله بن بُسر ﷺ نه روايت دی چې يوه سړي وويل: ای د الله رسوله! د اسلام احکام پر* ما زيات شول، نو ما ته داسي شی* وښايه چې هغه باندي ټينګ عمل وکړم، پيغمبر ﷺ ورته وفرمايل: چې ژبه دي بايد تل* د الله ﷻ په ذکر سره لمده* وي.

(١) ترمذي ٤٥٨/٥، ابن ماجه ١٢٤٦/٢، صحيح الترمذي ١٣٩/٣، صحيح ابن ماجه ٣١٧/٢.

او پیغمبر ﷺ همدا رنګه فرمایي: «مَنْ قَرَأَ حَرْفاً مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لاَ أَقُولُ ﴿الم﴾ حَرْفٌ، وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلاَمٌ حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ»[1].

۞ چا چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ له کتاب (قرآن) نه يو حرف ولوست*، نو هغه لره پدې کې يوه نيکي ده، او يوه نيکي لس چنده (ثواب*) لري، زه نه وايم چې ﴿الم﴾ يو حرف دی، بلکه الف (بيل*) حرف دی، او لام (بيل) حرف دی، او ميم (بيل) حرف دی.

---

(۱) ترمذي ۱۷۵/۵، صحيح الترمذي ۹/۳، صحيح الجامع الصغير ۳۴۰/۵.

وعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ ﷺ قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ ﷺ وَنَحْنُ فِي الصُّفَّةِ، فَقَالَ: «أَيُّكُمْ يُحبُّ أَنْ يَغْدُوَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بُطْحَانَ أَوْ إِلَى الْعَقِيقِ فَيَأْتِيَ مِنْهُ بنَاقَتَيْنِ كَوْمَاوَيْنِ فِي غَيْرِ إِثْمٍ وَلاَ قَطِيعَةِ رَحِمٍ؟» فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ نُحبُّ ذَلِكَ، قَالَ: «أَفَلاَ يَغْدُو أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَعْلَمَ أَوْ يَقْرَأَ آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلاَثٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلاَثٍ، وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَرْبَعٍ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنَ الإِبِلِ»[(١)].

۞ عقبه بن عامر ﷺ وايي: چي مونږ په صُفه* کي (ناست) وو چي پيغمبر ﷺ راووت، او

(١) مسلم ١/٥٥٣.

وبې فرمايل: له تاسو نه څوک دا غوره ګڼي چې هره ورځ «بُطحان*» يا «عقيق*» ته لاړ شي، او له هغه ځای نه دوه بوکونو* واله اوښان* راولي، چې نه يې په کې کومه ګناه کړي وي، او نه يې پکې خپلولي ختمه کړې وي؟ نو مونږ وويل: چې مونږ (ټول) دا خوښوو، (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: که له تاسو نه يو څوک مسجد* ته لاړ شي او زده وکړي، او يا د قرآن دوه آيته ولولي، نو دا ورته له دوو اوښانو نه غوره* ده، او درې (آيته) له دريو (اوښانو) نه غوره دي، او څلور له څلورو نه، او همدارنګې (دآيتونو) د شمير په اندازه له اوښانو نه غوره دي.

او ﷺ فرمايي: «مَنْ قَعَدَ مَقْعَداً لَمْ يَذْكُرْ اللّهَ

فيه كَانَتْ عَلَيْه منْ اللَّه ترَةٌ، وَمَنْ اضْطَجَعَ مَضْجَعاً لاَ يَذْكُرُ اللَّهَ فِيه كَانَتْ عَلَيْه مِنْ اللَّه ترَةٌ»[(١)].

۞ څوک چي په يو ځای کي کيناست او الله ﷻ بې پکي ياد نکړ، نو د الله ﷻ له طرف نه به پري کمښت او زيان پيښ شي، او چا چي په يو ځای کي ډډه ولګوله او الله ﷻ بې هلته ياد نکړ، نو دالله ﷻ له طرف نه به ده ته کموالى او نقصان راشي.

او ﷺ فرمايي: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلساً لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلاَّ كَانَ

---

(١) ابو داود ٢٦٤/٤، او نورو هم روايت کړيدی، صحيح الجامع ٣٤٢/٥.

عَلَيْهِمْ تِرَةً، فَإِنْ شاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ»[1].

۞ کوم قوم چې په يو ځای کې کيني، او الله ﷻ پکې ياد نکړي، او نه په پيغمبر ﷺ درود ووايي، نو دا به ددوی لپاره (دالله ﷻ له جانب نه) دنقصان سبب وي، که وغواړي عذاب به ورکړي، او که غواړي بخښنه* به ورته وکړي.

او فرمايي: «مَا مِنْ قَوْمٍ يَقُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ لاَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيه إلاَّ قَامُوا عَنْ مِثْلِ جِيفَةِ حِمَارٍ، وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةً»[2].

۞ کوم قوم چې له يو داسې مجلس نه

---

(۱) ترمذي، صحيح الترمذي ۳/۱۴۰

(۲) ابو داود ۴/۲۶۴، احمد ۲/۳۸۹، صحيح الجامع ۵/۱۷۶

پاڅیده*، چې د الله ﷻ ذکر یې پکې نه وي کړی، نو داسې به وي لکه چې د خره د مرداري* نه پاڅیدلي وي، او دا به د دوی لپاره د افسوس سبب وي.

۱- د خوب نه د پاڅیدو دعاګانې

۱- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ»[۱].

۞ ټوله ستاینه* الله لره ده، هغه چې مونږ يې پس له مرګه ژوندي کړي يو، او همده ته بيا ژوندي کيدل او ورتګ دی.

۲- «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاّ بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ،

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۱۳)، مسلم ۴/۲۰۸۳

رَبِّ اغْفِرْ لِي»(۱).

۞ بیله الله نه بل څوک د عبادت وړ* نشته، یو دی شریک نلري، همده لره پاچاهي او پوره ستاینه * ده، او همدی په هر څه قادر دی، پوره پاکي او ستاینه یوازي الله لره ده، بیله* الله نه بل څوک د عبادت وړ* نشته ، الله لوی دی، او هیڅ قوت او طاقت نشته (د ګناه نه د ساتلو* او د نیکیو د کولو) مګر په اوچت او باعظمت الله ﷻ سره، پروردګاره ما ته بخښنه* وکړه.

---

(۱) څوک چي دا ووايي، ګناهونه به يې وبخښل شي، او که *دعا* وکړي، قبوله به شي، او که پاڅي اودس وکړي او بیا لمونځ وکړي، نو لمونځ به يې قبول شي.
بخاري (فتح الباري ۳۹/۳)، او نورو هم روایت کړیدی، او پورتنی لفظ د ابن ماجه دی، صحیح ابن ماجه ۳۳۵/۲.

٣- «الحَمدُ لله الّذي عَافَاني في جَسَدي، ورَدَّ عليَّ رُوحِي، وأذِنَ لي بذِكْرِه»[١].

۞ پوره ثنا او ستاینه * هغه الله لره ده چي ما ته يي په بدن کي روغتيا راکړې، او ما ته يي زما روح بيا را کړ، او ما ته يي د خپل ذکر اجازه او حکم کړی دی.

٤- ﴿إنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لأُوْلِي الألْبَابِ ۞ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّهَ قِيَاماً وَقُعُوداً وَعَلَىَ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۞

(١) ترمذي ٤٧٣/٥، صحيح الترمذي ١٤٤/٣.

رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ۞ رَّبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِياً يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُواْ بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الأبْرَارِ ۞ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلاَ تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۞ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لاَ أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخْرِجُواْ مِن دِيَارِهِمْ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُواْ وَقُتِلُواْ لأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ ثَوَاباً مِّن عِندِ اللّهِ وَاللّهُ عِندَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ۞ لاَ يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُواْ فِي الْبِلاَدِ ۞ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ۞ لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْاْ

رَبِّهِمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلاً مِّنْ عِندِ اللّهِ وَمَا عِندَ اللّهِ خَيْرٌ لِّلأَبْرَارِ ۞ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلّهِ لاَ يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ ثَمَناً قَلِيلاً أُوْلَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اصْبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَاتَّقُواْ اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [آل عمران: ١٩٠-٢٠٠] (١).

۞ بي شكه چي په آسمانونو او ځمکه کي، او د شپي او ورځي په بدليدلو کي د عقل خاوندانو لپاره نښي نښاني دي، هغه کسان چي د

(١) بخاري (فتح الباري ٢٣٧/٨)، مسلم ٥٣٠/١.

الله ذکر کوي پداسي حال کي چي ولاړ* وي، او ناست وي، او په ډډه* باندي وي، او دآسمانونو او ځمکي په پیدایښت کي سوچ او فکر کوي، (او وایي) ای زموږ پروردګاره! دا (آسمانونه او ځمکه) دي خوشي او بي فایدې ندي پیدا کړي، پاکي ده تا لره، نو موږ د دوزخ* له عذاب نه وساته. ای پروردګاره! بي شکه چي ته څوک دوزخ* ته واچوي نو په رښتیا سره تا هغه رسوا او ذلیل کړیدی، او ظالمانو لره هیڅوک مرستندوی نشته. ای پروردګاره! په رښتیا سره موږ د آواز* کونکي (آواز) واورید چي ایمان ته یي بلنه* کوله (ویل یي) چي په خپل پروردګار ایمان راوړی، نو موږ ایمان راوړ، ای

زمونږ پروردګاره! زمونږ ګناهونه را ته وبخښه*، او زمونږ بد کارونه را نه لیري کړه، او مونږ ته له نیکانو* سره مرګ راکړه. ای زمونږ پروردګاره! مونږ ته هغه څه راکړه چې د خپلو پیغمبرانو په (ذریعه) دي راسره وعده کړیده، او د قیامت په ورځ مو مه رسوا کوه، په رښتیا سره چې ته د وعدي مخالفت نکوې. نو د دوی پروردګار د دوی (دعا) قبوله کړه، (پدې شان) چې زه به له تاسو نه د هیڅ عمل کونکي عمل نه ضایع* کوم، نر وي او که ښځه، (ټول) یو له بل نه یاست، نو هغو کسانو چې هجرت یې کړی، او له خپلو کورونو نه ایستلي شوي، او زما په لاره* کې ورته اذیت رسیدلی، او جهاد یې کړی، او وژل

شويدي، نو خامخا به زه د دوی ګناهونه وبخښم، او هرو مرو* به دوی هغه جنتونو ته داخل کړم چي (دهغو دمانیو او ونو) لاندي ویالې بهیږي، (او دا) د الله له جانبه جزا او ثواب دی، او د الله په نزد ډیر ښه ثواب او اجر دی. په ښارونو کي د کافرانو تلل را تلل دي تا نه تیر باسي. (دا) یو نا څیزه* متاع او فائده ده، او بیا د دوی ځای دوزخ دی، او ډیر بد د هستوګنې ځای دی. لیکن هغه کسان چي له خپل پروردګار نه ویریږي* او پرهیزګاري کوي، هغوی لره داسي جنتونه دي چي په هغه کي به ویالې رواني وي، تل* به په هغه کي استوګن وي، (او دا) د الله له جانبه میلمستیا ده (هغوی

لره)، او هغه څه چي د الله سره دي هغه د نیکانو لپاره (ډیر) غوره دي. او په تحقیق سره د اهل کتاب نه داسي کسان شته چي په الله او په هغه (قرآن) چي تاسو ته نازل کړي شویدی، او په هغه (تورات او انجیل) چي دوی ته نازل کړي شوی دی، ایمان لري، پداسي حال کي چي له الله نه ویریدونکي دي، د الله آیاتونه په لږو پیسو نه خرڅوي، د دي کسانو اجر او ثواب د الله سره دی، په رښتیا سره چي الله ژر حساب کونکی دی. ای مومنانو! صبر وکړی، او ټینګ اوسی (د دښمنانو په مقابل کي)، او جهاد ته تیار اوسی، او له الله نه وویریږی، امید دی چي تاسو به کامیابه شی.

۲- د جامو اغوستلو دعا

۵- «الحَمدُ للهِ الّذي كَسَانِي هَذا (الثّوبَ) وَرزَقَنيه مِنْ غَيرِ حَوْلٍ مِنّي ولا قُوّة..»[۱].

۞ پوره ثنا او ستاینه * ده هغه الله لره چي ما ته یي دا جامه* را واغوستله، او بیله* کوم طاقت او قوت نه یي ما ته راکړه.

۳- ىنوي جامي اغوستلو دعا

۶- «اللّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنيه، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهُ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ»[۲]

---

(۱) بیله* نسائي نورو اصحاب السنن* روایت کړیدی، اِرواء الغلیل ۴۷/۷.

(۲) ابو داود، ترمذي، او بغوي روایت کړیدی، شمائل الترمذي

۞ یا الهي! تا لره پوره ستاینه * ده، تا ما ته (دا جامه) را واغوستله، زه د هغې د خیر ، او د څه لپاره چې جوړه شویده د هغه د خیر سوال درنه کوم، او پناه غواړم په تا سره د هغې له شر نه او د هغه څه له شر نه کُوم لپاره چې هغه جوړه شویده.

۴- چا چې نوې جامې واغوستلې هغه ته دعا

۷-«تُبْلِي، ويُخْلِفُ اللهُ تَعالى»[۱].

۞ (دا جامه) زړه کړې، او الله دې د هغه په ځای نوري جامې در کړي.

= د اَلباني لیکنه ص۴۷

(۱) ابو داود ۴/۴۱، صحیح ابي داود ۲/۷٦۰.

٨- «الْبَسْ جَدِيداً، وَعِشْ حَمِيداً، وَمُتْ شَهِيداً»[١].

۞ نوې (جامه) واغونديې، او ستايلى واوسيږې، او دشهادت په مرګ مړ شې.

٥- دجامو ايستلو په وخت کې دعا

٩- «بِسْمِ اللهِ»[٢]

۞ د الله په نوم سره (دا جامه اوباسم).

٦- د اودس ماتې ځاى ته د داخليدلو دعا

١٠- «[بِسْمِ اللهِ] اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ

---

(١) ابن ماجه ١١٧٨/٢، بغوي ٤١/١٢، صحيح ابن ماجه ٢٧٥/٢.

(٢) ترمذي ٥٠٥/٢، او نورو هم روايت کړيدى، إرواء الغليل ٤٩ نمبر حديث، صحيح الجامع ٢٠٣/٣.

«الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ»[1].

۞ د الله په نوم سره، الهي! زه په تا سره له چټلي او چټلو (ناولو) نه پناه غواړم.

۷- د اودس ماتي ځای نه د وتلو دعا

۱۱- «غُفْرَانَكَ»[2].

۞ ستا بخښنه غواړم.

۸- داوداسه نه مخکي ذکر

۱۲- «بِسْمِ اللهِ»[3].

---

(۱) بخاري ۱/۴۵، مسلم ۱/۲۸۳، او دا اضافه: «بسم الله في أوله» سعيد بن منصور روايت کړيدی، فتح الباري ۱/۲۴۴.

(۲) بيله* نسائي نورو اصحاب السنن* روايت کړيدی، او نسائي په «عمل اليوم والليلة» کي روايت کړيدی، زاد المعاد ۲/۳۸۷.

(۳) ابو داود، ابن ماجه او احمد روايت کړيدی، اِرواء الغليل ۱/۱۱۲.

۞ د الله په نامه سره (اودس پیل کوم).

٩- د اودس نه وروسته دعا

١٣-١- «أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ..»[(١)].

۞ شاهدي* ورکوم چې بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک نلري، او شاهدي ورکوم چې محمد د الله بنده او پيغمبر دی.

١٤-٢- «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنْ الْمُتَطَهِّرِينَ»[(٢)].

---

(١) مسلم ٢٠٩/١.

(٢) ترمذي ٧٨/١، صحيح الترمذي ١٨/١.

۞ الهي! ما د توبه ايستونكو څخه وګرځوه، او د (پاکو) کسانو څخه مي وګرځوه.

١٥-٣- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»[١].

۞ الهي! تا په پاکي سره يادوم او ستا ستاينه کوم، زه شاهدي* ورکوم چي بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، له تا نه بخښنه غواړم، او تا ته توبه وباسم.

١٠- د کور نه دوتلو ذکر

١٦-١- «بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لاَ

(١) نسائي «عمل اليوم والليلة» ص١٧٣، ارواء الغليل ١/١٣٥، ٢/٩٤

حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاّ بِاللَّهِ»[1].

۞ د الله په نامه سره (له کور نه وځم)، په الله باندي توکل او تکیه کوم، هیڅ قوت او نشته قوت او طاقت (ګناه نه د ساتلو* او د نیکیو د کولو) مګر د اوچت او باعظمت الله ﷻ (په توفیق) سره.

۱۷-۲- «اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَّ أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ»[2].

۞ الهي! زه په تا سره پناه غواړم لدې نه چي

---

(۱) ابو داود ۳۲۵/۴، ترمذي ۴۹۰/۵، صحیح الترمذي ۱۵۱/۳

(۲) اصحاب السنن*، صحیح الترمذي ۱۵۲/۳، صحیح ابن ماجه ۳۳۶/۲

زه بې لارې شم، يا مې بل څوک بې لارې کړي، يا وښويږم، يا وښويولی شم، يا ظلم وکړم، يا ظلم را سره وشي، يا (چا ته) ضرر او نقصان ورسوم، يا را ته (له بل چا نه) ضرر ورسولی شي.

۱۱- کور ته د ننوتلو* ذکر

۱۸- «بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا وَعَلَى رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا ثُمَّ لِيُسَلِّمْ عَلَى أَهْلِهِ»[۱].

۞ د الله په نامه سره ننوتلو*، او د الله په

(۱) ابو داود ۳۲۵/۴، او علامه ابن باز په «تحفة الأخيار» ص۲۸ کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی، او په صحيح حديث کې راغلي دي، د مسلم ۲۰۱۸ نمبر حديث کې: کله چې سړی خپل کور ته ننوځي، او ننوتلو په وخت کې، او د خوراک په وخت کې الله ياد کړي، نو شيطان (خپلو ملګرو ته) وايي: زمونږ لپاره (دلته) نه د شپې ځای، او نه د (شپې) خوراک شته.

نامه سره ووَتلو*، او پر* خپل پروردګار مو توکل او تکیه کړیده.

او بیا دي په خپلو وَرو* سلام وکړي.

۱۲- مسجد ته د تللو دعا

۱۹- «اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُوراً، وَفِي لِسَانِي نُوراً، وَفِي سَمْعِي نُوراً، وَفِي بَصَرِي نُوراً، وَمِنْ فَوْقِي نُوراً، وَمِنْ تَحْتِي نُوراً، وَعَنْ يَمِينِي نُوراً، وَعَنْ شِمَالِي نُوراً، وَمِنْ أَمَامِي نُوراً، وَمِنْ خَلْفِي نُوراً، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُوراً، وَأَعْظِمْ لِي نُوراً، وَعَظِّمْ لِي نُوراً، وَاجْعَلْ لِي نُوراً، وَاجْعَلْنِي نُوراً، اللّهمّ أَعْطِنِي نوراً، واجعَل في عَصَبي نوراً، وفي لَحْمي نوراً، وفي دَمِي نوراً، وفي شَعْرِي نوراً، وفي

بَشَرِي نوراً»[(١)]، «[اللهمّ اجْعَلْ لي نوراً في قَبْري.. ونوراً في عظَامي]»[(٢)]، [«وَزِدْني نوراً، وزِدْني نوراً، وزِدْني نوراً»][(٣)]، [«وَهَبْ لي نوراً عَلَى نُورٍ»][(٤)].

۞ الهي! زما په زړه کي رڼا* پيدا کړې، او

---

(١) ټول پورتني صفات په بخاري ١١٦/١١ په ٦٣١٦ نمبر حديث کي راغلي دي، مسلم ٥٢٦/١، ٥٢٩، ٥٣٠، په ٧٦٣ نمبر حديث کي.

(٢) ترمذي ٣٤١٩ نمبر حديث، ٤٨٣/٥.

(٣) بخاري په «الأدب المفرد» ٦٩٥ نمبر حديث، ص٢٥٨، کي روايت کړيدی، او البانی په «صحيح الأدب المفرد» ٥٣٦ نمبر حديث کي د هغه اسناد صحيح بللی دی.

(۴) ابن حجر دا لفظ په فتح الباري کي اوابن ابو عاصم ته يي په کتاب الدعاء کي نسبت کړيدی، فتح الباري ١١٨/١١، او وايي. نو د مختلفو روايتونو نه پنځه ويشت خصلتونه راغونډ* شول.

په ژبه کي مي رڼا، او په غوږونو کي مي رڼا، او په سترګو کي مي رڼا، او له پاسه مي رڼا، او لاندي مي رڼا، او له ښي طرف نه مي رڼا، او له چپ طرف نه مي رڼا، او مخي ته مي رڼا، او شا ته مي رڼا، او په بدن کي مي رڼا پیدا کړې، او ما ته رڼا د قدر وړ وګرځوې، او ما ته رڼا مقرره کړې، او ما رڼا وګرځوې، الهي! ما ته رڼا راکړې، زما په پلو* کي رڼا پیدا کړې، او په غوښه کي مي رڼا، او په وینه کي مي رڼا، او په ويښتو* کي مي رڼا، او په پوستکي* کي مي رڼا.

الهي! زما په قبر کي رڼا پیدا کړې، او زما په هډوکو کي رڼا، او زما رڼا زياته کړې، او زما رڼا زياته کړې، او زما رڼا زياته کړې، او ما ته د

رڼا بر سيره رڼا راکړې.

۱۳- مسجد ته د ننوتلو دعا

۲۰- «أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»(۱)، [بسم الله، والصَّلاةُ](۲) [والسَّلامُ على رسُولِ اللهِ](۳) «اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ»(٤).

---

(۱) ابو داود، صحيح الجامع ۴۵۹۱ نمبر حديث.

(۲) ابن السني ۸۸ نمبر حديث، او الباني هغه حَسَن بللى دى.

(۳) ابو داود ۱/۱۲۶، صحيح الجامع ۱/۵۲۸.

(۴) مسلم ۱/۴۹۴، او په ابن ماجه کي له فاطمه رضي الله عنها نه داسي روايت دى: «اللهم اغفر لي ذنوبي وافتح لي أبواب رحمتك»، ترجمه: الهي! زما ګناهونه را ته وبخښې، او خپل د رحمت دروازې راته خلاصي* کړې.
او الباني هغه د شواهدو په وجه صحيح بللى دى، صحيح ابن ماجه ۱/۱۲۸-۱۲۹.

۞ په لوی الله سره، او د هغه په عزتمند مخ، او ازلي او همیشنۍ پاچاهۍ سره، له رټل شوي شیطان نه پناه غواړم، د الله په نوم سره، درود او سلام دي وي د الله پر پیغمبر ﷺ، الهي! ته را ته د خپل رحمت دروازې خلاصي* کړې.

۱۴- مسجد نه د وتلو دعا

۲۱- «بِسمِ اللهِ والصَّلاةُ والسلامُ على رَسُولِ اللهِ، اللّهمَ إنِّي أسأَلُكَ منْ فَضْلكَ، اللَّهُمَّ اعْصِمْني مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»(۱).

۞ د الله په نامه سره، او درود او سلام دي

(۱) د مخکیني (۲۰) نمبر حدیث روایتونه دي وکتل شي، او دا زیادت: «اللهم اعصمني من الشیطان الرجیم» د ابن ماجه دی، صحیح ابن ماجه ۱/۱۲۹.

وي د الله پر پيغمبر، الهي! له تا نه ستا د فضل سوال كوم، الهي! له رټل شوي شيطان نه مي وساتې.

۱۵-د آذان اوريدو ذكرونه

۲۲-۱- (د آذان په جواب كي به) هماغه د مؤذن* الفاظ بيرته وايي، خو د «حيَّ على الصلاة» او «حيَّ على الفَلاح» (په جواب كي به) «لا حَولَ ولا قُوَّةَ إلاّ بالله»[۱] وايي.

۲۳-۲- د مؤذن* د «أَشْهَدُ أنْ لاّ إِلَهَ» او «أَشْهَدُ أنّ محمداً رَسُولُ اللهِ» د ويلو وروسته به دا

---

(۱) بخاري ۱۵۲/۱، مسلم ۲۸۸/۱.

ذکر وايي[1]:

«وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبّاً، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولاً، وَبِالإِسْلاَمِ دِيناً»[2].

۞ او زه هم شاهدي* ورکوم چي بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک نلري، او محمد د الله بنده او پيغمبر دی، د الله ﷻ په خدايي، او د محمد ﷺ په پيغمبری، او د اسلام په دين راضي يم.

۲۴-۳- مؤذن ته د جواب* ورکولو نه

(۱) ابن خزيمه ۱/۲۲۰

(۲) مسلم ۱/۲۹۰.

وروسته به پر پیغمبر ﷺ درود وایي[1].

۲۵-٤- او بیا به دغه دعا وایي: «اللّٰهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلاَةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّداً الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً الَّذِي وَعَدْتَهُ [إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ المِيعَادَ]»[2].

۞ الهي! ای د دې مکملې بلنې، او د کېدونکې لمونځ پروردګاره! محمد ﷺ ته په جنت کې خاصه درجه، او خاص فضیلت ورکړې، او هغه ستایلی شوي مقام ته يې ورسوې کوم چې

---

(۱) مسلم ۲۸۸/۱.

(۲) بخاري ۱۵۲/۱، او د کړو قوسونو په مینځ کې عبارت د بیهقي ۴۱۰/۱ دی، او اسناد يې علامه عبد العزیز بن باز په «تحفة الأخیار» ص۳۸ کې حَسَن بللی دی.

تا ورسره وعده کړیده، بي شکه چي ته د خپلي وعدې مخالفت نه کوې.

۲۶-۵- د آذان او اقامت په مینځ کي به خپل ځان ته دعا کوي، ځکه چي پدې وخت کي دعا نه رد* کیږي[۱].

۱۶- د لمانځه د شروع (له اول تکبیر نه وروسته*) دعا

۲۷-۱- «اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنْ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ

(۱) ترمذي، ابو داود، او احمد روایت کړیدی، اِرواء الغلیل ۲۶۲/۱.

وَالْبَرَدِ»[١].

۞ الهي! زما او زما د ګناهونو تر مينځ دومره لرې والی راولې، لکه څنګه چې دې د مشرق* او مغرب* په مينځ کې لرې والی راوستی دی، الهي! ما له خپلو ګناهونو نه داسې پاک کړې لکه څنګه چې سپينه جامه له خيرو* نه پاکه کړې شي، الهي! ما له ګناهونو نه په واوره، او اوبو، او ږلۍ سره ووينځې.

٢٨-٢- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ»[٢].

---

(١) بخاري ١/١٨١، مسلم ١/٤١٩

(٢) څلورو واړو اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح الترمذي ١/٧٧، صحيح ابن ماجه ١/١٣٥

۞ الهي! تا په پاکي سره يادوم او ستا ستاينه کوم، او مبارک دی نوم ستا، او لوی دی شان او شوکت ستا، او بيله تا نه بل څوک د عبادت وړ* نشته.

۲۹- «وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفاً وَمَا أَنَا مِنْ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنْ الْمُسْلِمِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعاً، إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ، وَاهْدِنِي لأَحْسَنِ الأَخْلاَقِ، لاَ يَهْدِي لأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لاَ يَصْرِفُ

عَنِّي سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»[(١)].

۞ ما خپل مخ وګرځاوه هغه ذات ته چې آسمانونه او ځمکه يې پيدا کړيدي، پداسي حال کې چې د حق دين مل* يم، او نه يم له مشرکانو نه، په رښتيا سره زما لمونځ، او قرباني*، او ژوند، او مرګ يواځې د هغه الله لپاره دی چې د مخلوقاتو پروردګار دی، شريک نلري، او زه پدې سره مامور شوی يم، او زه له مسلمانانو څخه يم.

(١) مسلم ١/٥٣٤.

الهي! ته پاچاه* يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، ته زما پروردګار يې، او زه دي بنده يم، په خپل ځان مي ظلم* کړی، او په خپله ګناه اقرار کوم، نو زما* ټول ګناهونه را ته وبخښې، په رښتيا سره چي ګناهونه بيله تا نه بل څوک نشي بخښلی، د ښو اخلاقو هدايت* راته وکړې، و ښو اخلاقو ته يواځي ته هدايت کوې، او بد اخلاق را څخه لري کړې، بد اخلاق را نه يواځي ته لري کولای شې، ستا دعوت مي قبول کړ، او ستا خدمت ته ولاړ يم، خير ټول ستا په لاسونو کي دی، او شر تا لره شر ندی[(١)]، او په

---

(١) د (والشر ليس إليك) علماوو مختلفي معناګاني ذکر کړيدي، له

تا مي تکيه ده، او تا ته به درځم، ته برکت والا

=

هغه جملې نه بعضې دادي:

۱- شر ستا په حق کې شر ندی، ځکه هغه ستا له عدل او حکمت نه مينځ ته راغلی، او هغه يواځې د مخلوق په حق کې شر دی.

۲- شر الله ته د نژديکت وسيله نده.

۳- يواځې د شر نسبت الله ﷻ ته نه کيږي، بلکه د خير نسبت به ورسره وي.

۴- شر د الله حضور ته نه پورته کيږي، بلکه يواځې خير او نيک عمل د هغه حضور ته پورته کيږي.

او چا چې ددې جملې ترجمه داسې کړيده: (شر تا لره نه نسبت کيږي) نو دا ترجمه صحيح نده، ځکه د شر او خير دواړو نسبت الله ته کيږي او الله د دواړو خالق دی.

مسلم د نووي په شرح ۱۲۹۰ نمبر حديث، تحفة الأحوذي د جامع ترمذي شرح ۳۳۴۴ نمبر حديث، د حمود التويجري رساله (التنبيهات على رسالة الألباني في الصلاة) ص۱۲ دې وکتل شي.(ژباړن)

بې، او اوچت* بې، له تا نه بخښنه غواړم، او تا ته توبه وباسم.

۳۰-٤- «اللَّهُمَّ رَبَّ جَبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنْ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ»[1].

۞ الهي! د جبرايل، او ميكايل، او اسرافيل پروردګاره، د آسمانونو او ځمکي پيدا كونكيه، په پټو او ښكاره علم لرونكيه، ته د خپلو بندګانو په مينځ كي د اختلاف په وخت كي فيصله

---

(۱) مسلم ۱/۵۳۴.

کوي، په خپل حکم سره ما ته د هغه حق ښودنه* وکړې، په کوم کې چې اختلاف شوی دی، په رښتیا سره چې همدا ته و سمې لاري ته هدایت او ښودنه کوي چا لره چې وغواړي.

۳۱-۵- «اللّٰهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، اللّٰهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، اللّٰهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلّٰه كَثِيراً، وَالْحَمْدُ لِلّٰه كَثِيراً، وَالْحَمْدُ لِلّٰه كَثِيراً، وَسُبْحَانَ اللّٰه بُكْرَةً وَأَصِيلاً» [ثلاثًا] (١).

۞ الله ډیر لوی دی په لویې سره، الله ډیر لوی دی په لویې سره، الله ډیر لوی دی په لویې

---

(١) ابو داود ١/٢٠٣، ابن ماجه ١/٢٦٥، احمد ٨٥/٤، او مسلم ١/٤٢٠ له ابن عمر نه په همدا شان له یوې قصې سره روایت کړیدی.

سره، او پوره ستاینه ده الله لره ډېره زیاته، او پوره ستاینه ده الله لره ډېره زیاته، او پوره ستاینه ده الله لره ډېره زیاته، او په پاکي سره یادوم الله سهار* او مابښام*. [دا به درې ځلې* وایې]

او بیا به دا وایې: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ الشَّيْطَانِ، مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ، وَهَمْزِهِ» (۱).

۞ په الله سره د شیطان له پوکلو، توکولو، او وسوسو نه پناه غواړم.

۳۲-۶- (۲)«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ

---

(۱) مخکینی تخریج دي وکتل شي.(ژباړن)

(۲) کله چې به پیغمبر ﷺ د شپې لخوا تهجد ته پاڅیده نو دا ذکر به یې وایه.

السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، ولَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّموات وَالأَرْضِ] [وَلَكَ الْحَمْدُ] [أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ ﷺ، حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ] [اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا

أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ] [أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاّ أَنْتَ] [أَنْتَ إِلَهِي لاَ إِلَهَ إِلاّ أَنتَ]»[1].

۞ الهي! تا لره پوره ستاينه * ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي مخلوقاتو رڼا* يې، او تا لره پوره ستاينه ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي مخلوقاتو پالونكى يې، او تا لره پوره ستاينه ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي مخلوقاتو مالک يې، او تا لره پوره ستاينه ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۳/۳، ۱۱۶/۱۱، ۳۷۱/۱۳، ۴۲۳، ۴۶۵، مسلم په اختصار سره همدا شان ۵۳۲/۱ روايت كړيدى.

مخلوقاتو پادشاه یې، او تا لره پوره ستاینه ده، ته حق یې، او وعده دې حق ده، او وینا دې حق ده، او تا سره ملاقات حق دی، او جنت حق دی، او دوزخ* حق دی، او پیغمبران حق دي، او محمد ﷺ حق دی، او قیامت حق دی.

الهي! تا ته تسلیم* یم، او په تا مې توکل* دی، او په تا مې ایمان دی، او تا لره مې رجوع کړې، او ستا لپاره او ستا په مرسته مې (له دښمن سره) جګړه کړې، او تا ته مې فیصله دروړې، نو ما ته (د هغو ګناهونو) بخښنه وکړې چې مخکې مې کړي، او وروسته مې کړي، او پټ مې کړي، او ښکاره مې کړي دي، ته مخکې کونکی او ته وروسته کونکی یې، بیله تا نه بل د

عبادت وړ* معبود* نشته، ته مي معبود* يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

١٧- د رکوع دعا

٣٣-١- «سُبْحَانَ رَبِّيَ العَظِيمِ» [ثلاث مرات] (١).

۞ پاک دی زما* لوی پروردګار. [درې ځلې]

٣٤-٢- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» (٢).

۞ اې الله! (اې) زمونږ پروردګاره! تا په پاکي سره يادوم، او تا لره ستاينه کوم، الهي! ما ته

---

(١) اصحاب السنن او احمد روايت کړيدی، صحيح الترمذي ٨٣/١.

(٢) بخاري ٩٩/١، مسلم ٣٥٠/١.

بخښنه وکړې.

٣٥-٣- «سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ»[١].

۞ ډیر پاک او ډیر مقدس دی پروردګار د ملائکو* او د روح.

٣٦-٤- «اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصَرِي، وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصَبِي، وَمَا اسْتَقَلَّتْ بِهِ قَدَمِي»[٢].

۞ الهي! خاص تا ته مي سر ټيټ کړی، او

---

(١) مسلم ١/٣٥٣، ابو داود ١/٢٣٠

(٢) مسلم ١/٥٣٤، او بیله ابن ماجه ټلورو روایت کړیدی.

په تا مي ایمان راوړی، او تا ته تسلیم* یم، او تسلیم دي تا لره زما* غوږونه، او زما سترګي، او زما ماغزه*، او زما هډوکي، او زما پلې*، او زما هغه (جسم) کُوم چي زما پښو* اوچت کړیدی.

۳۷-۵- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ»(۱).

۞ پاک دی څښتن* د ډیر زور، او غتي پاچاهي، او د لويي، او عظمت.

۱۸- د رکوع نه پورته کیدلو* دعا

۳۸-۱- «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ»(۲)

---

(۱) ابو داود ۱/۲۳۰، نسائي، او احمد روایت کړیدی، او اِسناد يې حَسَن دی.

(۲) بخاري (فتح الباري ۲/۲۸۲).

۞ واوریده الله (له) هغه چا (نه) چي د هغه حمد او ثنا یې وویل.

۳۹-۲- «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيهِ»[1].

۞ ای زمونږ پروردګاره! تا لره پوره ستاینه ده، ستاینه ډیره زیاته، پاکه، او مبارکه.

۴۰-۳- «مِلْءَ السَّمَاوَاتِ وَ مِلْءَ الأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ،

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۲/۲۸۴).

وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»[1].

۞ (الهي! تا لره پوره ستاينه * ده) د آسمانونو او ځمكي او د هغوی تر مينځ د مخلوقاتو د ډكوالي په اندازه، او په اندازه د ډكوالي د هغه شيانو* چي تا ورروسته غوښتي دي، اې د ستايني او لويي خاونده! كومه رښتيني خبره چي بنده كړيده داده -او مونږ ټول ستا بندګان يو-: الهي! ته چي (چا ته) څه وركړې، د هغه (څوک) بندونكی نشته، او ته چي (له چا نه) څه بند كړې، د هغه (څوک) وركونكی نشته، او فائده نه كوي مالدار لره دهغه مال، ستا د عذاب

(۱) مسلم ۳۴٦/۱.

(لري كولو كي).

۱۹- د سجدي دعا

٤١-١- «سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى» [ثلاث مرات][1].

۞ پاک دی زما* لوی پروردګار. [دری ځلې]

٤٢-٢- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي»[2].

۞ اې الله! (اې) زمونږ پروردګاره! تا په پاکي سره يادوم، او تا لره ستاينه كوم، الهي! ما ته

---

(۱) اصحاب السنن او احمد روايت كړيدی، صحيح الترمذي ۸۳/۱.

(۲) بخاري، او مسلم روايت كړيدی، تخريج يې په (۳۴) نمبر حديث كي تير شو

بخښنه وکړي.

۴۳-۳- «سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلائِكَةِ وَالرُّوحِ»(۱).

۞ ډیر پاک او ډیر مقدس دی پروردګار د ملائکو* او د روح (یا جبرائیل).

۴۴-۴- «اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ»(۲).

۞ الهي! تا لره مي سجده وکړه، او په تا مي

---

(۱) مسلم ۱/۵۳۳، اوتخریج يې په (۳۵) نمبر حدیث کي تیر شو

(۲) مسلم ۱/۵۳۴ او نورو روایت کړیدی.

ايمان راوړ، او تا ته تسليم شوم، زما مخ هغه ذات لره سجده وکړه چي هغه يې پيدا کړی، او صورت او شکل يې ورکړی، او غوږونه او سترګي يې ورکړي دي، با برکته* دی الله چي له ټولو نه غوره پيدا کوونکی دی.

٤٥-٥- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ» (١).

۞ پاک دی څښتن* د زبرځواکی، او غټې پاچاهي، او د لويي، او عظمت.

٤٦-٦- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّهُ،

---

(١) ابو داود ١/ ٢٣٠، احمد، او نسائي روايت کړيدی، او الباني په صحيح ابي داود ١/ ١٦٦ کي صحيح بللی دی.

وَجِلَّهُ، وَأَوَّلَهُ، وَآخِرَهُ، وَعَلاَنِيَتَهُ، وَسِرَّهُ»[1].

۞ الهي! زما واړه او لوى، لومړني او وروستني، ښکاره او پټ ټول ګناهونه وبخښې.

٤٧-٧- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ»[2].

۞ الهي! زه ستا په رضا سره ستا له غضب نه، او ستا په عافيت سره ستا له عذاب نه، او په تا سره له تا نه پناه غواړم[3]، زه ستا پوره ستاينه

---

(١) مسلم ١/٣٥٠.

(٢) مسلم ١/٥٣٢.

(٣) له الله ﷻ نه په الله سره د پناه غوښتلو مقصد: په الله سره دده د

نشم کولای، ته هماغسي بې لکه څنګه چي تا د ځان ستاينه کړيده.

۳۰- د دوو سجدو په مينځ کي دعا

۴۸–۱– «رَبِّ اغْفِرْلِي، رَبِّ اغْفِرْلِي»[(۱)] .

۞ اې پروردګاره! ما ته بخښنه وکړه، اې پروردګاره! ما ته بخښنه وکړه.

۴۹–۲– «اللَّهُمَّ اغْفِرْلِي، وَارْحَمْنِي، وأهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي»[(۲)]

=

جلالي صفاتو لکه غضب، قهر، جبروت او نورو داسي صفاتو له آثارو نه پناه غوښتل دي.(ژباړن)

(۱) ابو داود ۱/۲۳۱، صحيح ابن ماجه ۱/۱۴۸.

(۲) بيله نسائي نه اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح ترمذي ۱/۹۰، صحيح ابن ماجه ۱/۱۴۸

۞ الهي! ما ته بخښنه وکړې، او په ما رحم وکړې، او هدايت را ته وکړې، او نقصان مي پوره کړې، او ما ته عافيت* راکړې، او روزي را ته راکړې، او (زما مقام) اوچت* کړې.

۲۱- د تلاوت د سجدي دعا

۵۰-۱- «سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾» (۱).

۞ زما مخ هغه ذات لره سجده وکړه چي هغه يې پيدا کړی، او غوږونه او سترګي يې

(۱) ترمذي ۴۷۴/۲، احمد ۳۰/۶، حاکم ۲۲۰/۱ او هغه يې صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، او زيادت هم دده دی.

ورکړي دي، په خپل قدرت او طاقت سره، نو* با برکته* دی الله، چي له ټولو نه ښه پیدا کونکی دی.

۵۱-۲- «اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْراً، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْراً، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْراً، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ»[1].

۞ الهي! ته ددي (سجدې) په بدل کي ما ته د خپل ځان سره اجر ولیکه، او په هغه سره له ما نه د ګناه (بار*) کښته* کړه، او هغه له خپل ځان سره زما لپاره توښه* وګرځوه، او له ما نه يي

(۱) ترمذي ۴۷۳/۲، حاکم ۲۱۹/۱ او هغه يې صحيح بللی، او ذهبي ورسره موفقه کريده.

داسي قبوله کړې، لکه څنګه چې دې له خپل بنده داود عليه السلام نه قبوله کړې ده.

۳۲- د تشهد دعا (التحيات)

۵۲- «التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»(۱).

۞ ژبني او بدني او مالي عبادتونه ټول الله لره دي، سلام او د الله رحمت او برکتونه دې وي پر تا اې پيغمبره! سلام دې وي پر مونږ او د

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۱۳)، مسلم ۳۰۱

الله پر نیکو بندګانو، زه شاهدي* ورکوم چي بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او شاهدي ورکوم چي محمد د الله بنده او پیغمبر دی.

۲۳- له (التحیات) نه وروسته پر* پیغمبر ﷺ درود

۵۳-۱- «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»(۱).

۞ الهي! پر محمد او د محمد پر اهل وعیال درود ولیږه، لکه څنګه چي دي پر ابراهیم

(۱) بخاري (فتح الباري ۶/۴۰۸).

ﷺ او د ابراهيم ﷺ پر اهل و عيال درود ليږلی دی، په رښتيا سره ته ستايلی شوی، د لويي خاوند يې، او برکت نازل کړه پر محمد او د هغه پر اهل وعيال باندي، لکه څنګه چي دي برکت نازل کړی دی پر ابراهيم ﷺ او د هغه پر اهل وعيال باندي، په رښتيا سره ته ستايل شوی، د لويي خاوند يې.

٥٤-٢- «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعلى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعلى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»(١).

---

(١) بخاري (فتح الباري ٦/٤٠٧)، مسلم ١/٣٠٦، او پورتنی لفظ

۞ الهي! پر محمد او د هغه پر بيبيانو او اولادونو درود وليږه، لكه څنګه چي دي پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پر ښځو او اولادونو درود ليږلی دی، او بركت نازل كړه پر محمد او د هغه پر ښځو او اولادونو، لكه څنګه چي دي بركت نازل كړی دی پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پر ښځو او اولادونو، ته ستايل شوی، د لويي خاوند يې.

۳۴- په وروستی ناسته كي د سلام نه مخكي دعا

۵۵-۱- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا

= د مسلم دی.

وَالْمَمَاتِ، ومِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ»[1].

۞ الهي! زه په تا سره پناه غواړم د قبر له عذاب نه، او د دوزخ* له عذاب نه، او د ژوند او مرګ له فتنو نه، او د مسيح دجال د فتنې له شر نه.

٥٦-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا والْمَمَاتِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ»[2].

۞ الهي! زه په تا سره د قبر له عذاب نه پناه

---

(١) بخاري ١٠٢/٢، مسلم ٤١٢/١، او پورتنی لفظ د مسلم دی.
(٢) بخاري ٢٠٢/١، مسلم ٤١٢/١

غوارم، او په تا سره د مسیح دجال د فتنې له شر نه پناه غوارم، او په تا سره د ژوند او مرګ د فتنو نه پناه غوارم، الهي! زه په تا سره د ګناه او قرض اخیستلو[1] نه پناه غوارم.

۵۷-۳- «اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْماً كَثِيراً، وَلاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ، فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»[2].

۞ الهي! ما پر خپل ځان ډیر ظلم* کړی

---

(۱) له قرض اخیستلو نه مقصد دلته هغه قرض دی چې د ناروا کارونو کولو لپاره واخیستل شي، او یا هغه قرض چې له ادا کولو نه یې عاجز شي.(ژباړن)

(۲) بخاري ۱۶۸/۸، مسلم ۲۰۷۸/۴.

دی، او بیله تا نه بل څوک ګناهونه نشي بخښلای، نو ما ته له خپل جانب نه بخښنه* وکړه، او پر ما رحم وکړه، په رښتيا سره همدا ته بخښونکی مهربانه يې.

٥٨-٤- «اللّهُمّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَ مَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أنتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ أَنْتَ»(١).

۞ الهي! زما هغه ګناه وبخښې چې ما مخکې کړې او وروسته مې کړې، پټه مې کړې، او ښکاره مې کړيده، او هغه څه چې ما پکې

---

(١) مسلم ١/٥٣٤.

اسراف او زیادت کړی، او هغه (ګناه) چې ته په هغه له ما نه ښه خبر یې، ته مخکې کونکی یې، او ته وروسته کونکی یې، بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۵۹-۵- «اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ»(۱).

۞ الهي! ما ته ستا په ذکر کولو، شکر کولو، او ښه عبادت کولو مدد او توفیق راکړې.

۶۰-۶- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى

---

(۱) ابو داود ۸۶/۲، نسائي ۵۳/۳، او الباني هغه په صحیح ابي داود ۲۸۴/۱ کې صحیح بللی دی.

أَرْذَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وعَذَابِ الْقَبْرِ»[1].

۞ الهي! زه په تا سره له بُخل* نه پناه غواړم، او په تا سره له بي زړه توب* نه پناه غواړم، او په تا سره و سپک عمر[2] ته له رسيدو نه پناه غواړم، او په تا سره د دنيا له فتنې، او د قبر له عذاب نه پناه غواړم.

٦١-٧- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ النَّارِ»[3].

---

(١) بخاري (فتح الباري ٦/٣٥).
(٢) سپک عمر نه مراد بوډاتوب او د کمزورتيا عمر دی، چې د هيڅ کار کولو توان ورسره نه وي، او خپل خدمت لپاره هم بل چا ته محتاج وي.(ژباړن)
(٣) ابو داود، صحيح ابن ماجه ٢/٣٢٨.

۞ الهي! زه له تا نه د جنت سوال کوم، او په تا سره له دوزخ* نه پناه غواړم.

٦٢-٨- «اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الْغَيْبَ، وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ، أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْراً لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْراً لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْغِنَى والْفَقْرِ ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيماً لاَ يَنْفَدُ، وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لاَ تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ، فِي غَيْرِ ضَرَّاءَ مُضِرَّةٍ، وَلاَ فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَّا بِزِينَةِ

الإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ»[(١)].

۞ الهي! په غيبو باندي ستا په علم سره، په مخلوقاتو باندي ستا په قدرت سره (سوال کوم) چي ما ته هغه پوري ژوند راکړې چي ته زما لپاره ژوند بهتر گڼې، او ما ته هله* مرگ راکړې، چي ستا په علم کي مرگ را ته بهتر وگڼې، الهي! زه په پټه او ښکاره کي ستا نه د ويري سوال کوم، او د خوشحالۍ او خفگان په وخت د حق ويلو سوال در نه کوم، او په مالدارۍ او غريبۍ کي د ميانه روۍ سوال درنه کوم، او د داسي نعمت

---

(١) نسائي ۵۴،۵۵/۴، احمد ۳٦۴/۴، او الباني هغه په صحيح النسائي ۲۸۱/۱ کي صحيح بللی دی.

سوال درنه کوم چې ختمیدونکی نه وي، او د
داسي خوشحالۍ سوال درنه کوم چې
پریکیدونکې* نه وي، په قضاء وقدر باندي د
راضي کیدلو سوال درنه کوم، له مرګ نه
وروسته د ښه ژوند سوال درنه کوم، او ستا مخ
ته د کتلو د خوند او لذت، او ستا ملاقات ته
دشوق سوال درنه کوم، او په شوق سره ستا د
ملاقات (سوال درنه کوم)، چې له هغه سره زیان
رسونکی تکلیف، او ګمراه کونکې فتنه نه وي،
الهي! د ایمان په ګاڼو* سره مو سمبال* کړې، او
له هدایت شویو هدایت کونکو نه مو وګرځوې.

۶۳-۹- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا أَللَّهُ بِأَنَّكَ
الْوَاحِدُ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ

يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»[1].

۞ الهي! زه له تانه سوال کوم پدې چي ای الله! ته بیشکه ایکي یو یې، بې نیازه یې، (هغه ذات یې چي) څوک یې ندي زیږولي، او نه هغه له بل چا نه زیږیدلی دی، او هیڅ څوک هغه لره سیال نشته، نو ما لره زما ګناهونه وبخښې، په رښتیا سره همدا ته بخښونکی مهربان یې.

٦٤-١٠- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ،

---

(١) نسائي ٥٢/٣ په همدا لفظ سره روايت کړی دی، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ٢٨٠/١ کي صحيح بللی دی.

الْمَنَّانَ، يَا بَدِيعَ السَّموات وَالأَرْضِ، يا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ، إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ، وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ»[1].

۞ الهي! زه درنه سوال كوم پدې چي تا لره پوره ستاينه ده، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو يې، شريک نلرې، زيات احسان كونكى يې، اى د آسمانونو او ځمكي پيدا كونكيه! اى د لويي او عزت وركولو څښتنه! اى د هميشني* ژوند خاونده! اى (د كائناتو*) پالونكيه! زه له تا نه د جنت سوال كوم، او په تا سره له دوزخ* نه پناه غواړم.

---

(۱) اصحاب السنن روايت كړى، صحيح ابن ماجه ۲/۳۲۹

۶۵-۱۱- «اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللّٰهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ»[1].

۞ الهي! زه له تا نه سوال کوم پدې چې زه شاهدي* ورکوم چې ته الله يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، ته ايکي يو يې، هغه بې نيازه ذات يې، چې څوک يې ندي زيږولي، او نه هغه له بل چا نه زيږيدلی دی، او هيڅ څوک هغه لره سيال نشته.

---

(۱) ابو داود ۲/۶۲، ترمذي ۵/۵۱۵، ابن ماجه ۲/۱۲۶۷، احمد ۵/۳۶۰، صحيح ابن ماجه ۲/۳۲۹، صحيح الترمذي ۳/۱۶۳.

۲۵- د سلام گرځولو نه وروسته اذكار

٦٦-١- أَسْتَغْفِرُ اللهَ [ثلاثًا] [(١)].

۞ له الله نه بخښنه غوارم. [درې ځلې]

«اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلامُ، وَمِنْكَ السَّلامُ، تَبارَكْتَ يَا ذَا الْجَلالِ وَالإِكْرَامِ» [(٢)].

۞ الهي! ته له ټولو عيبونو نه پاک یې، او سلامتیا ستا له جانبه ده، با برکته* ذات یې، ای د لويي او عزت وركولو ښتنه!.

٦٧-٢- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

---

(١) مسلم ٤١٤/١.

(٢) مخكينى تخريج دي وكتل شي.(ژباړن)

اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»[1].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک نلري، ده لره (دکائناتو) باچاهي او پوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دی، الهي! ته چي (چا له) څه ورکړې، د هغه (څوک) بندونکی نشته، او ته چي (له چا نه) څه بند کړې، د هغه (څوک) ورکونکی نشته، او فائده نه کوي مالدار لره دهغه مال، ستا د عذاب (په لري کولو کي).

٦٨-٣- «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ

(١) بخاري ١/٢٥٥، مسلم ١/٤١٢.

لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إلاّ باللّٰه، لاَ إلَهَ إلاّ اللّٰهُ، وَلاَ نَعْبُدُ إلاّ إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ، وَلَهُ الْفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لاَ إلَهَ إلاّ اللّٰهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ»[1].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک نلري، ده لره (دکائناتو) باچاهي او پوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دی، هيڅ طاقت او قدرت نشته (د ګناه نه د ساتلو* او د نيکيو د کولو) مګر په الله ﷻ سره، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او بيله

---

(۱) مسلم ۴۱۵/۱

هغه نه د بل چا عبادت نه کوو، نعمت او احسان دده له جانبه دی، غوره ستاينه هغه لره ده، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، پداسي حال کي چي عبادت او بنده ګي مو خاص هغه لره ده، که څه هم کفارو ته خوښه نه وي.

۶۹-۴- «سُبْحَانَ اللهِ، والحَمْدُ للهِ، واللهُ أَكْبَرُ» [ثلاثًا وثلاثين][1].

۞ پاک دی الله، پوره ستاينه الله لره ده، او الله ډير لوی (ذات) دی. [۳۳ ځله].

«لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ

---

(۱) مسلم ۴۱۸/۱، څوک چي دا د هر لمانځه نه وروسته ووايي، ګناهونه به يې وبخښل شي، که څه هم د سمندر د ځګ په اندازه (زياتي) وي.

وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[1].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی شريک نلري، هغه لره (د کائناتو) باچاهي، او پوره ستاينه ده، او همدی پر هر څه قادر دی.

۷۰-٥- بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۞ اللَّهُ الصَّمَدُ ۞ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۞ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾ [الإخلاص:۱-٥] بعد كل صلاة[2].

۞ ووايه (اې محمده!): دا چې الله ايکي يو

---

(۱) مخکینی تخریج دي و کتل شي.(ژباړن)

(۲) ابو داود ۸٦/۲، نسائي ٦۸/۳، صحيح الترمذي ۸/۲، او دا درې واړه سورتونه ته «مُعَوِذات» وايي، فتح الباري ٦۲/۹.

دی، الله بي نیازه دی، نه بي څوک زیږولي، او نه
له چا نه زیږیدلی، او هیڅوک هغه لره سیال
نشته. [له هر لمانځه نه وروسته]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ
الْفَلَقِ ۝ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝ وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ وَمِن شَرِّ
حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ۱–۵] [بعد کل صلاة][۱].

۞ ووایه (اې محمده!): پناه غواړم په
پروردګار سره د سهار*، د هغه څه له شر نه چي
ده پیدا کړیدي، او د تیاره شپې له شر نه چي کله
تکه توره شي، او د پوکي کونکیو (جادو ګرو*)

---

(۱) مخکینی تخریج دي وکتل شي.(ژباړن)

ښځو له شر نه (چې پوکل کوي) په غوټو کې، او د حسد کونکي له شر نه چې کله حسد وکړي. [له هر لمانځه نه وروسته]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۞ مَلِكِ النَّاسِ ۞ إِلَهِ النَّاسِ ۞ مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۞ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۞ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ﴾ [الناس: ١-٦] [بعد كل صلاة] (١).

۞ ووايه (اې محمده!): پناه غواړم د خلکو* په پروردګار سره، د خلکو په پاچا سره، د خلکو* په خدای سره، د وسوسه اچونکي، (او

(١) مخکينی تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

د الله د ذكر نه) تبنتيدونكي (شيطان) له شر
څخه، كوم چي د خلكو* په سينو كي وسوسې
اچوي، له پيريانو څخه وي، او كه له انسانانو
څخه. [له هر لمانځه نه وروسته]

٧١-٦- ﴿اللّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ
تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ
عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ
وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: ٢٥٥]
[عقب كل صلاة] (١).

---

(١) څوک چي دا د هر لمانځه نه وروسته ووايي، نو بيله مرگ نه به

۞ الله (هغه معبود برحق دی چي) بيله هغه نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه هميشه ژوندی دی، (د کائناتو) تدبيرونکی دی، نه پر هغه پرکالي* راځي او نه خوب، څه چي په آسمانونو او ځمکه کي دي ټول هغه لره دي، څوک دی چي دده په وړاندي بي دده له اجازې نه (د چا لپاره) شفاعت* وکړي؟، عالم دی په هغه څه چي له هغوی نه وړاندي دي[1]، او په هغه څه

=

ي بل شی و جنت ته د داخليدلو نه منع نه کړي.
نسائي (عمل اليوم والليلة ۱۰۰ نمبر حديث)، ابن السني ۱۲۱ نمبر حديث، او الباني په صحيح الجامع ۳۳۹/۵، او په سلسلة الأحاديث الصحيحة ۶۹۷/۲، ۹۷۲ نمبر حديث کي هغه صحيح بللی دی.

(۱) يعني د هغوی په راتلونکو حالاتو عالم دی، او د (يعلم ما بين

چي له هغوی نه وروسته دي[1]، او (هغوی) دده له علم نه په هيڅ شي احاطه* نشي کولای، مګر کوم شی چي الله وغواړي، کرسي يې پر آسمانونو او ځمکه احاطه کړي دي، او د (آسمانونو او ځمکي) ساتل هغه نه ستړی کوي، او هغه لوړ* او لوی دی. [له هر لمانځه نه وروسته]

۷۲-۷- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي ويُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» [عشر مرات بعد صلاة المغرب والصبح][2].

أيديهم) نور تفسيرونه هم شته.(ژباړن)

(۱) يعني د هغوی په تيرو شويو حالاتو عالم دی، او د (وما خلفهم) نور تفسيرونه هم شته.(ژباړن)

(۲) ترمذي ۵/۵۱۵، احمد ۴/۲۲۷، تخريج يې په زاد المعاد ۱/۳۰۰ کي وګورئ.

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، یو دی، شریک نلري، ده لره (د کائناتو) باچاهي، او پوره ستاینه ده، ژوند ورکوي، او مرګ راولي، او هغه پر هر څه قادر دی. [د ماښام او سهار لمانځه نه وروسته لس ځلي*]

۷۳-۸- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلا مُتَقَبَّلا» [بعد السلام من صلاة الفجر] (۱).

۞ الهي! زه له تا نه د ګټور علم، او پاک رزق، او قبول شوي عمل سوال کوم. [د سهار د لمانځه د سلام نه وروسته]

---

(۱) ابن ماجه او نورو روایت کړیدی، صحیح ابن ماجه ۱۵۲/۱، مجمع الزوائد ۱۱۱/۱۰

٣٦- د استخارې د لمانځه دعا

٧٤- «قال جابرُ بْنُ عَبْد اللّه رَضيَ اللّهُ عَنْهُمَا قَالَ كَانَ رَسُولُ اللّه ﷺ يُعَلِّمُنَا الاَسْتخَارَةَ في الأُمُور كُلِّهَا، كَمَا يُعَلِّمُنَا السُّورَةَ منْ الْقُرْآن، يَقُولُ: «إذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بالأَمْر فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ منْ غَيْر الْفَريضَة، ثُمَّ ليَقُلْ: اللّهُمَّ إنِّي أَسْتَخيرُكَ بعلْمكَ، وَأَسْتَقْدرُكَ بقُدْرَتكَ، وَأَسْأَلُكَ منْ فَضْلكَ الْعَظيمِ، فَإنَّكَ تَقْدرُ وَلاَ أَقْدرُ، وَتَعْلَمُ وَلاَ أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوب، اللّهُمَّ إنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ -ويُسَمِّي حَاجَتَه- خَيْرٌ لي في ديني وَمَعَاشي وَعَاقبَة أَمْري -أَوْ قَالَ: عَاجله وَآجله- فَاقْدُرْهُ لي وَيَسِّرْهُ لي ثُمَّ بَاركْ لي فيه، وَإنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ شَرٌّ لي في ديني وَمَعَاشي وَعَاقبَة أَمْري -أَوْ

قَالَ: عَاجله وَآجله– فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْني عَنْهُ وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ»[1].

۞ جابر بن عبد الله رضي الله عنهما وايي: پيغمبر ﷺ به موږ ته په هر كار كي د استخارې داسي ښوونه كوله، لكه څنګه چي به يې موږ ته د قرآن د يو سورت ښوونه كوله، (او داسي به يې) فرمايل: كله چي له تاسو نه يو څوک د كوم كار كولو اراده وكړي، نو دوه ركعته غير فرضي (نفل) لمونځ دي وكړي، او بيا دي ووايي: الهي! زه ستا په علم سره له تا نه خير غواړم، او ستا په قدرت سره له تانه طاقت غواړم، او ستا د لوی

(١) بخاري ١٦٢/٧.

فضل او رحمت سوال درنه کوم، ځکه ته قادر
يي، او زه عاجز يم، او ته پوهيږې او زه نه
پوهيږم، او ته په غيبو ښه پوه يې، الهي! که ته
پوهيږې چي دا کار -د هغه کار نوم به اخلي- زما
لپاره په دين او دنيا کي، او په انجام* د کار کي
خير وي -او يا دي ووايي: په نژدې او ليري
آينده* کي را ته خير وي- نو ته يې ما لره* په
برخه کړې، او ما لره يې آسانه کړې، او بيا ما لره
په هغه کي برکت واچوې، او که ته پوهيږې چي
دا کار زما لپاره په دين او دنيا کي، او په انجام*
د کار کي بد دی، -او يا دي ووايي: په نژدې او
ليري آينده کي بد دی- نو له ما نه يې وګرځوې*
او ما له هغه نه وساتې، او ما ته خير را په برخه

کړې چيرته چې وي، او بيا ما په هغه سره خوشحاله کړې.

څوک چې د خالق نه خير وغواړي، او د مؤمنانو سره مشوره وکړي، او په کار کې ښه فکر وکړي، نو هيڅکله به پښيمانه* نشي، الله ﷻ فرمايي: ﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ﴾ [آل عمران: ۱۵۹]

۞ او لدوی (مومنانو) سره په کار کې مشوره وکړه، او چې کله (د کار کولو) عزم او اراده وکړې، نو پر الله توکل او تکيه وکړه.

۳۷- د سهار او ماښام اذکار

الحَمْدُ للهِ وَحْدَهُ، والصّلاةُ والسَّلامُ عَلى مَنْ

لا نَبِيَّ بَعْدَهُ[1].

۞ يواځې الله لره پوره ستاینه ده، او درود او سلام دې وي پر هغه چا چې له هغه نه وروسته پیغمبر نشته.

---

(۱) له انس نه مرفوع روایت دی: «لأن أقعد مع قوم يذكرون الله تعالى من صلاة الغداة حتى تطلع الشمس أحبُّ إليَّ من أن أُعتق أربعة من ولد إسماعيل، ولأن أقعد مع قوم يذكرون الله من صلاة العصر إلى أن تغرب الشمس أحبّ إليَّ من أن أُعتق أربعة»، ترجمه: چې زه له یو داسې ډلې سره کښېنم* چې د سهار* له لمانځه نه تر لمر ختو پورې د الله ذکر کوي، دا ما ته لدې نه غوره ده چې د اسماعیل ﷺ له اولاد نه څلور مریان آزاد کړم، او چې زه له داسې یو ډلې سره کښېنم چې د مازدیګر له لمانځه نه تر لمر لویدو پورې د الله ذکر کوي، دا ماته لدې نه غوره ده چې څلور (مریان) آزاد کړم.
ابو داود ۳٦٦۷ نمبر حدیث، او الباني هغه حَسَن بللی دی، صحیح أبي داود ۲/٦۹۸

٧٥-١- أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
﴿اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: ٢٥٥] [(١)].

۞ مخکي يې ترجمه شويده. [٧٠ نمبر ذکر دي

---

(١) څوک چي دا (آيتونه) د سهار* په وخت ووايي، نو له پيريانو نه به تر ماښام پوري په امان وي، او څوک چي دا (آيتونه) د ماښام په وخت ووايي، نو له هغوی نه به تر سهاره پورې په امان وي. حاکم ١/٥٦٢، او الباني هغه په صحيح الترغيب والترهيب ١/٢٧٣ کي صحيح بللی، او نسائي او طبراني ته يې منسوب کړيدی، او ويلي دي: د طبراني اسناد ښه (جيد) دی.

وکتل شي]

٧٦-٢- بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۞ اللَّهُ الصَّمَدُ ۞ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۞ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾ [الإخلاص:١-٥] [ثلاث مرات] (١).

۞ مخکي بې ترجمه شويده. [دري خلي] [٧٠ نمبر ذکر دي وکتل شي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۞ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۞ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۞ وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۞ وَمِن شَرِّ

---

(١) څوک چي دا سورتونه د سهار او ماښام په وخت ووايي، نو له هر څه نه ورته کافي او بس دي.
ابو داود ٣٢٢/٤، ترمذي ٥٦٧/٥، صحيح الترمذي ١٨٢/٣

حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ١-٥] [ثلاث مرات][1].

۞ مخكي يې ترجمه شويده. [دري خلي] [٧٠ نمبر ذكر دي وكتل شي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۞ مَلِكِ النَّاسِ ۞ إِلَهِ النَّاسِ ۞ مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۞ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۞ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ﴾ [الناس: ١-٦] [ثلاث مرات][2].

۞ مخكي يې ترجمه شويده. [دري خلي] [٧٠ نمبر ذكر دي وكتل شي]

---

(١) مخكينى تخريج وكتل شي.(ژباړن)

(٢) مخكينى تخريج وكتل شي.(ژباړن)

٧٧-٣- «أَصْبَحْنَا وأَصْبَحَ الْمُلْكُ للّه، وَالْحَمْدُ للّه، لاَ إِلَهَ إلاّ اللّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذ اليَومِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَه، وَأَعُوذُ بكَ منْ شَرِّ مَا فِي هَذ اليَومِ وَشَرِّ مَا بَعْدَه، رَبِّ أَعُوذُ بكَ منْ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكبَرِ رَبِّ أَعُوذُ بكَ منْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ»[1].

۞ سهار* شو[2] پر موږ[3]، او پاچاهي ټوله

---

(١) مسلم ٤/٢٠٨٨.

(٢) چې کله مابنام شي، نو داسي به وايي: «أمسينا وأمسى الملك لله»، ترجمه: مابنام شو پر موږ، او پاچاهي ټوله الله لره ده.
او بله ترجمه يې داده: او پر کائناتو هم مابنام شو يوازي الله لره.

(٣) يعني: موږ سهار کړو، يا د سهار په وخت کې داخل

خاص الله لره ده[۱]، او پوره ستاينه الله لره ده، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلري، او هغه پر هر څه قادر دی، ای زما پروردګاره! پدې ورځ کي څه خير دی، او د دي وروسته چي څه خير دی، زه له تا نه د هغه سوال کوم، او پدې ورځ کي چي څه شر دی، او له هغه نه وروسته چي څه شر دی، له هغه څخه په تا سره پناه غواړم، ای زما پروردګاره! په تا سره له تنبلۍ*، او د لوی عمر د بدوالي نه پناه غواړم، ای زما پروردګاره! په تا

= شوو.(ژباړن)

(۱) بله ترجمه يې داده: پر کائناتو سهار شو يوازي الله لره.(ژباړن)

سره د دوزخ* او قبر له عذاب نه پناه غواړم.

٧٨-٤- «اللّٰهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُورُ»[١].

۞ الهي! (ستا په حکم) مونږ سهار* کړو، او (ستا په حکم سره) مونږ ماښام* کړو[٢]، او ستا (په حکم سره) ژوند کوو، او ستا (په حکم سره) مرُو*، او تا لره بیا درتګ (او ژوندي کیدل) دي.

٧٩-٥- «اللّٰهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ،

---

(١) ترمذي ٥/٤٦٦، صحيح الترمذي ٣/١٤٢.

(٢) او چې کله ماښام شي، نو داسي به وايي: «اللهم بك أمسينا وبك أصبحنا وبك نحيا وبك نموت، وإليك المصير»، يعني «أمسينا» به له «أصبحنا» نه مخکي وايي، او د «النشور» په ځای به «المصير» وايي، او ترجمه يې هماغه پورتنی ترجمه ده.

خَلَقْتَني وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ»[1].

۞ الهي! ته زما پروردګار يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، تا زه پيدا کړی يم، او زه دي بنده يم، او زه د خپل توان سره ستا پر عهد او وعده ولاړ يم، زه په تا سره د خپلو کړو* له شر نه پناه غواړم، زه ستا په هغه نعمت اقرار

---

(۱) څوک چي دا دعا په يقين سره د ماښام کيدو په وخت ووايي، او بيا په هماغه شپه مړ شي، نو جنت ته به داخل شي، او همدا رنګه که هغه د سهار کيدو په وخت ووايي.
بخاري ۷/۱۵۰.

کوم چي ما ته دي راکړی، او په خپله ګناه اقرار کوم، نو ما ته بخښنه وکړې، چي بيله تا نه څوک ګناه نشي بخښلای.

٨٠-٦- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ، أُشْهِدُكَ وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلاَئِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ»[أربع مرات] [١].

---

(١) څوک چي دا ذکر د سهار کيدو او يا ماښام کيدو په وخت څلور ځلي ووايي، الله به يې له دوزخ* نه په امان کړي.
ابو داود ٣١٧/٤، بخاري په «الأدب المفرد» ١٢٠١ نمبر حديث کي، نسائي په «عمل اليوم والليلة» ٩ نمبر حديث کي، ابن السني ٧٠ نمبر حديث کي روايت کړيدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخيار» ص٢٣ کي د نسائي او ابو داود اسناد حَسَن بللی دی.

۞ الهي! ما سهار کړو[۱]، پداسي حال کي چي زه تا او ستا د عرش پورته کونکي[۲]، او ستا فرښتې*، او ستا ټول مخلوقات پدې شاهد* ګڼم چي بې شکه ته الله يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو يې، شريک نلرې، ، او په رښتيا سره محمد ستا بنده او ستا پيغمبر دی.[څلور ځلي*]

۸۱-۷- «اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَة أَوْ بِأَحَدٍ مِن خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ،

---

(۱) چي کله ماښام کيدونکی وي نو داسي به وايي. «اللهم إني أمسيت»، ترجمه: الهي! ما ماښام کړو
(۲) يعني هغه ملائکي چي عرش يې پورته کړيدی.(ژباړن)

فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ»[1].

۞ الهي! کوم نعمت چي ما ته، او يا ستا بل کوم مخلوق ته د سهار په وخت[2] رسيدلی، نو هغه يوائې* ستا له طرفه دی، تا لره شريک نشته، نو تا لره ستاينه او شکر دی.

---

(۱) څوک چي دا ذکر د سهار کيدو په وخت ووايي، نو د هغې ورځې شکر يې په ځای کړيدی، او چي کله هغه د ماښام کيدو په وخت ووايي، نو د هغې شپې شکر يې په ځای کړيدی.
ابو داود ۳۱۸/۴، او نسائي په «عمل اليوم والليلة» ۷ نمبر حديث کي، ابن السني ۴۱ نمبر حديث کي، ابن حبان «موارد» ۲۳٦۱ نمبر حديث کي روايت کړيدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخيار» ص۲۴ کي د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

(۲) او د ماښام کيدو په وخت به داسي وايي: «اللهم ما أمسى بي..»، يعني: الهي! کوم نعمت چي.. د ماښام په وخت رسيدلی..

۸۲-۸- «اللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللّٰهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ، اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ» [ثلاث مرات] (۱).

۞ الهي! ما ته په بدن کي روغتیا راکړې، الهي! ما ته په غوږونو کي روغتیا راکړې، الهي! ما ته په سترګو کي روغتیا راکړې، بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، الهي! زه په تا سره له

(۱) ابو داود ۳۲۴/۴، احمد ۴۲/۵، نسائي په «عمل الیوم واللیلة» ۲۲ نمبر حدیث کي، ابن السني ۶۹ نمبر حدیث کي، بخاري په «الأدب المفرد» کي روایت کړیدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخیار» ص۲۶ کي د هغه اسناد حسَن بللی دی.

کفر او فقر نه پناه غواړم، او په تا سره د قبر له عذاب نه پناه غواړم، بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.[درې ځلې]

۸۳-۹- «حَسْبِيَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ» [سبع مرات][(۱)].

۞ بس دی ما ته هغه الله چې بیله هغه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، پر هغه مې توکل کړی، او همدی د لوی عرش څښتن* دی.[اووه ځلې]

---

(۱) څوک چې دا ذکر د سهار او ماښام په وخت اووه ځلې ووایي، الله به يې د دنیا او آخرت د کارونو او اندیښنو* لپاره ورته کافي وګرځوي.
ابن السني ۷۱ نمبر حدیث کې مرفوع، ابو داود ۳۲۱/۴ موقوف روایت کړیدی، او شعیب او عبد القادر الأرناؤوط يې اسناد صحیح بللی دی، زاد المعاد ۳۷٦/۲.

٨٤-١٠- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيا والآخِرَة، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي»[١].

۞ الهي! زه له تا نه په دنيا او آخرت کي د معافۍ او سلامتۍ سوال کوم، الهي! زه له تا نه په خپل دين او دنيا کي او په خپل اهل او مال کي د معافۍ او سلامتۍ سوال کوم، الهي! زما عيبونه پټ کړې، او ويره* را نه لري کړې، الهي! ما د

---

(١) ابو داود، ابن ماجه، صحيح ابن ماجه ٢/٣٣٢.

مخي نه، او د شا نه، او د ښي خوا نه، او د چپې خوا نه، او د پورته خوا نه محفوظ کړې، او زه ستا په لويې سره لدې نه پناه غواړم چې د لاندې خوا نه ناڅاپه* هلاک شم.

٨٥-١١- «اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَاطِرَ السَّموات وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أو أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»[١].

۞ الهي! اې په پټو او ښکاره عالمه! اې د آسمانونو او ځمکې پيدا کونکيه! اې د هر شي*

(١) ترمذي، ابو داود، صحيح الترمذي ٣/١٤٢

پالونکیه او واکمنه! زه شاهدي* ورکوم چې بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، زه په تا سره د خپل نفس د شر نه، او د شیطان د شر او شِرک نه پناه غواړم، او لدې نه پناه غواړم چې زه بدي وکړم، او یا (بل) مسلمان ته بدي ورسوم.

۸۶-۱۲- «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» [ثلاث مرات] (۱).

۞ د هغه الله په نوم چې له نامه سره يې هيڅ

---

(۱) څوک چې دا ذکر د سهار په وخت درې ځلي، او د ماښام په وخت درې ځلي ووايي، هيڅ شی به ورته ضرر ونه رسوي. ابو داود ۳۲۳/۴، ترمذي ۴۶۵/۵، ابن ماجه، احمد، صحيح ابن ماجه ۳۳۲/۲، او علامه ابن باز په «تحفی الاخيار» ص۳۹ کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

شي* په ځمکه او آسمان کي ضرر نه رسوي، او هغه ښه اوریدونکی، ښه پوه دی. [درې ځلې]

۸۷-۱۳- «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبّاً، وَبِالإِسْلَامِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيّاً» [ثلاث مرات] (۱).

۞ زه د الله په خدایي توب (یا کارسازي)، او د اسلام په دین، او د محمد په پیغمبري راضي شوم. [درې ځلې]

---

(۱) څوک چي دا ذکر د سهار ، او ماښام په وخت درې ځلي وایي، نو په الله حق دی چي هغه به د قیامت په ورځ خوشحالوي.
احمد ۳۳۷/۴، نسائي په «عمل الیوم واللیلة» ۴ نمبر حدیث کي، ابن السني ٦۸ نمبر حدیث کي، ابو داود ۳۱۸/۴، ترمذي ٤٦٥/۵ روایت کړیدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخیار» ص۳۹ کي د هغه اِسناد حَسَن بللی دی.

۸۸-۱٤- «يَا حَيّ يَا قَيُّوم، بِرَحْمَتك أَسْتَغِيث، أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلّه، وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَة عَيْن»[۱].

۞ ای د کامل ژوند څښتنه! ای د کائناتو تدبيرونکيه!*، ستا په رحمت سره فرياد کوم او مدد غواړم، زما ټول کارونه برابر* کړې، او زما نفْس (او خواهشاتو) ته مي د سترګي د رَپ* په اندازه هم مه سپاري.

۸۹-۱۵- «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلّه رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ:

---

(۱) حاکم روايت کړی، او هغه يې صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، صحيح الترغيب والترهيب ب ۱/۲۷۳.

فَتْحَهُ، وَنَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ»[١].

۞ مونږ سهار کړو[٢]، او کائناتو هم الله لره سهار کړو، چې پروردګار د مخلوقاتو دی، الهي! زه درنه د دې ورځې[٣] د خير، کاميابۍ، نصرت، رڼايي، برکت، او هدايت سوال کوم، او په تا

---

(١) ابو داود ٣٢٢/۴، او شعيب او عبد القادر الأرناؤوط د «زاد المعاد» ٢٧٣/٢ په تحقيق کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

(٢) د ماښام په وخت به داسې وايې: «أمسينا وأمسى الملك لله رب العالمين»، ترجمه: ماښام شو بر مونږ، او پاچاهي ټوله خاص الله لره ده.

(٣) د ماښام په وخت به داسې وايې: «اللهم إني أسألك خير هذه الليلة فتحها، ونصرها، ونورها، وبركتها، وهداها، وأعوذ بك من شر ما فيها وشر ما بعدها»، ترجمه هماغه پورتنی ترجمه ده، خو د ورځې په ځای به شپه يادوي.

سره د هغې له شر نه، او د هغې نه وروسته شر نه پناه غواړم.

۹۰-۱۶- «أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً مُسْلِماً، وَمَا كَانَ مِنْ الْمُشْرِكِينَ»[۱].

۞ مونږ په فطرت* د اسلام، او په کلمه د اخلاص، او په دين د محمد ﷺ، او په طريقه زمونږ د پلار ابراهيم عليه السلام سهار کړو[۲]، چې حق

(۱) احمد ۴۰۶،۴۰۷/۳، ابن السني په «عمل اليوم والليلة» ۳۴ نمبر حديث کې، صحيح الجامع ۲۰۹/۴

(۲) او د ماښام په وخت به وايي. مونږ په فطرت د اسلام.. ماښام کړو.

ته مایل* وو، او له مشرکانو څخه نه وو.

۹۱–۱۷– سُبْحَانَ اللهِ وبِحَمْدِه [مائة مرة][(۱)].

۞ پاک دی الله سره له ټولي ستاينې. [سل ځلې]

۹۲–۱۸– «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[عشر مرات][(۲)] أو [مرة واحدة عند الكسل][(۱)].

---

(۱) څوک چې دا ذکر د سهار او ماښام په وخت سل ځلي ووايي، هیڅ څوک به د قیامت په ورځ لده غوره* عمل ونلري، مګر هغه څوک چې دده په اندازه او یا له هغه نه زیات یې دا ذکر ویلی وي.
مسلم ۲۰۷۱/۴

(۲) نسائي په «عمل الیوم واللیلة» ۲۴ نمبر حدیث کې روایت کړیدی، صحیح الترغیب والترهیب ۲۷۲/۱، «تحفة الأخیار» ص۴۴ د ابن باز لیکنه، او ددې ذکر فضیلت په ص۱۴۶،

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، یو دی، شریک نلري، هغه لره باچاهي ده، او هغه لره پوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر دی. [لس ځلې] یا [یو ځل د تنبلی* په وخت کې]

۹۳-۱۹- «لاَ إِلَهَ إلاّ اللّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» [مائة مرة إذا أصبح] (۲).

=

۲۵۵ نمبر حدیث کې وکتل شي.

(۱) ابو داود ۳۱۹/۴، ابن ماجه، احمد ۶۰/۴، صحیح الترغیب والترهیب ۲۷۰/۱، صحیح ابي داود ۹۵۷/۳، صحیح ابن ماجه ۳۳۱/۲، زاد المعاد ۳۷۷/۲

(۲) څوک چې دا ذکر په ورځ کې سل ځلې ووایې، نو د لسو مریانو د آزادولو په اندازه (اجر) به ورکړل شي، او هغه لره به سل نیکۍ ولیکل شي، او سل ګناهونه به ورته وبخښل* شي، او په هماغه ورځ به تر ماښام پورې له شیطان نه په امان وي،

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، یو دی، شریک نلري، ده لره باچاهي ده، او ده لره پوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر دی. [د سهار په وخت سل ځلي]

۹۴-۲۰- «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ» [ثلاث مرات إذا أصبح] (۱).

۞ پاک دی الله، او هغه لره غوره ستاینه ده دده د مخلوقاتو د شمیر په اندازه، او دده د رضا

= او هیڅ څوک به لده نه غوره عمل ونلري، مګر هغه څوک چې دده په شان یې عمل کړی وي.
بخاري ۹۵/۴، مسلم ۲۰۷۱/۴.

(۱) مسلم ۲۰۹۰/۴.

(په اندازه)، او دده د عرش د وزن (په اندازه)، او دده د کلماتو د سیاهي (په اندازه). [درې ځلې د سهار په وخت]

۹۵-۲۱- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً»[إذا أصبح] (۱)

۞ الهي! زه له تا نه د ګټور علم، او پاکي روزۍ*، او قبول شوي عمل سوال کوم. [چې کله سهار پاځې]

۹۶-۲۲- «أَسْتَغْفِرُ اللّهَ وأَتُوبُ إِلَيهِ»[مائة مرة]

---

(۱) ابن السني په «عمل اليوم والليلة» ۵۴ نمبر حديث كي، ابن ماجه ۹۲۵ نمبر حديث كي روايت كړيدى، او شعيب او عبد القادر الأرنؤوط د «زاد المعاد» په تحقيق ۲/۳۷۵ كي د هغه اسناد حَسَن بللى دى.

في اليوم] (١).

۞ له الله نه بخښنه* غواړم، او هغه ته توبه اوباسم. [سل ځله د ورځې]

٩٧-٢٣- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ» [ثلاث مرات إذا أمسى] (٢).

۞ د الله په بشپړ* کلام سره د هغه د مخلوقاتو له شر نه پناه غواړم. [درې ځلي د ماښام په

---

(١) بخاري (فتح الباري ١١/١٠١)، مسلم ٤/٢٠٧٥

(٢) څوک چي هغه د ماښام په وخت درې ځلي ووايي، په هغه شپه کي به (د زهرناکي خزندې*) زهر ورته څه ضرر ونه رسوي. احمد ٢/٢٩٠، نسائي په «عملاليوم والليلة» ٥٩٠ نمبر حديث کي، ابن السني ٦٨ نمبر حديث کي روايت کړيدی، صحيح الترمذي ٣/١٨٧، صحيح ابن ماجه ٢/٢٦٦، تحفة الأخيار ص٤٥.

وخت]

۹۸-۲۴- «اللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ» [عشر مرات] (۱).

۞ الهي! زمونږ پر پیغمبر محمد درود او سلام ولیږه. [لس ځلې]

۳۸- د خوب اذکار

۹۹-۱- خپل وُرغوي* به سره یو ځای کړي، او بیا دي لاندیني اذکار ولولي، او هغه دي

(۱) (پیغبر ﷺ فرمایي) څوک چي د سهار کیدو په وخت، او ماښام کیدو په وخت لس لس ځلي پر ما درود ووايي، نو د قیامت په ورځ به يې زما شفاعت په برخه شي.
طبراني په دوو اِسنادو سره روایت کړیدی، چي یو اِسناد يې ښه (جید) دی، مجمع الزوائد ۱۰/۱۲۰، صحیح الترغیب والترهیب ۱/۲۷۳ دي وکتل شي.

په لاسونو کي چُف کړي، او بيا دي په ورغويو سره خپل جسم مسه* کړي، له سره دي يې شروع کړي، او بيا مخ او بيا نور جسم (دي مسه کړي). [دا به درې ځلې کوي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۞ اللَّهُ الصَّمَدُ ۞ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۞ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾ [الإخلاص:١-٥] [(١)].

۞ ترجمه يې مخکي شويده.[٧٠ نمبر ذکر دي وکتل شي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۞ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۞ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا

---

(١) بخاري (فتح الباري ٦٢/٩)، مسلم ١٧٢٣/٤

وَقَبَ ۞ وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۞ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ١-٥][١].

۞ ترجمه يې مخکې شويده.[٧٠ نمبر ذکر دي وکتل شي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۞ مَلِكِ النَّاسِ ۞ إِلَهِ النَّاسِ ۞ مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۞ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۞ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ﴾ [الناس: ١-٦][٢].

۞ ترجمه يې مخکې شويده.[٧٠ نمبر ذکر دي وکتل شي]

---

(١) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

(٢) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

۱۰۰-۲- ﴿اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: ۲۵۵] (۱).

۞ ترجمه يې مخکې شويده.[۷۰ نمبر ذکر دي وکتل شي]

---

(۱) څوک چې کله خپل د خوب ځای ته راشي او آيت الکرسي ووايي، نو د الله له طرفه به يو ساتونکی ورته مقرر شي، او شيطان به ورته نه نژدې کيږي تر څو چې سهار شي. بخاري (فتح الباري ۴/۴۷۸).

١٠١-٣- ﴿آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۞ لاَ يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْراً كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ [البقرة: ٢٨٥-٢٨٦] [١].

---

(١) چا چي دا دوه آيته د شپې ولوستل، نو هغه ورته كافي ده. بخاري (فتح الباري ٩/٩٤)، مسلم ١/٥٥٤.

۞ پیغمبر ﷺ په هغه څه چي ده ته له خپل پروردګار څخه را نازل شوي دي یقین او باور کړی، او مومنانو هم (په هغه یقین کړی)، او ټولو ایمان راوړ په الله، او د هغه په ملائکو، او د هغه په کتابونو، او د هغه په پیغمبرانو، (پداسي حال کي چي ټول وايي): د (الله) د پیغمبرانو د هیڅ یو په مینځ کي فرق* نه کوو، او (همدارنګه پیغمبر او مومنان) وايي: مونږ (د الله حکم) واوریده، او (د هغه) اطاعت* مو وکړ، ای پروردګاره! ستا بخښنه غواړو، او تا ته (د ټولو مخلوقاتو) بیا در تګ دی.

الله هیڅ څوک د قدرت او طاقت نه زیات نه مکلف کوي، کوم (نیک) کار چي بي کړی د

هغه (ثواب) همده لره دی، او کوم (بد) کار چي بې کړی د هغه (عذاب) پر همده باندي دی، ای زموږ پروردګاره! موږ (په ګناه) مه نیسه کله چي (ستا حکم) هیر کړو، او یا په خطا سره (ګناه وکړو)، ای پروردګاره! او مه ایږده پر موږ باندي دروند بار، لکه څنګه چي دي زموږ نه مخکي کسانو باندي ایښی وو، ای پروردګاره! او مه ایږده پر موږ باندي هغه بار چي موږ یې هیڅ طاقت نلرو، او زموږ د(ګناهونه) نه تیر شه، او موږ ته بخښنه وکړه، او پر موږ رحم وکړه، ته زموږ مددګار یې، نو ته موږ پر کافر قوم بریالي* کړې.

١٠٢-٤- [(١)]«باسْمكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبي وَبكَ أَرْفَعُهُ، إنْ أَمْسَكْتَ نَفْسي فَارْحَمْهَا، وَإنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بمَا تَحْفَظُ به عبَادَكَ الصَّالحينَ»[(٢)].

۞ الهي! ستا په نوم سره مي خپله ډډه ولګوله، او ستا (په نوم سره يې) بيرته را پورته کوم، که دي زما روح قبض کړ، نو رحم پر*

---

(١) (پيغمبر ﷺ فرمايي) کله چي له تاسو نه يو له خپل بستر نه پاڅيږي* او بيا ورته بيرته راشي، نو د څادر په پلو دي هغه درې ځلي راټک وهي، او بيا دي بسم الله پړي ووايي. ځکه هغه نه پوهيږي چي د هغه ځای ته له هغه نه وروسته څه راغلي دي. او چي کله څملي* نو بيا دي ووايي باقي حديث.

(٢) بخاري ١٢٦/١١، مسلم ٢٠٨٤/٤

وكړه، او که دي بيرته را وليږه[1]، نو ساتنه يې وکړه، په هغه څه سره چې د خپلو نيکو بندګانو (ساتنه* کوې).

۱۰۳-۵- «اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا. وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ»[2].

۞ الهي! په ربښتيا سره تا زما روح پيدا کړی، او ته يې مړ کوې، او تا لره يې مرګ او ژوند دی، که دي ژوند ورکړ نو حفاظت يې

---

(۱) يعني. زما روح دي قبض نه کړ. او دوباره دي راويبس کړم.(ژباړن)

(۲) مسلم ۲۰۷۳/۴. احمد په خپل لفظ سره ۲/۷۹

وکړې، او که دي مړ کړ، نو بخښنه ورته وکړې، الهي! زه درنه د روغتیا سوال کوم.

۱۰۴-٦-[۱] «اللّٰهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ» [ثلاث مرات][۲].

۞ الهي! ستا له عذاب نه مي وساتې په کومه ورځ چي خپل بندګان بیا ژوندي کوې.

[درې ځلې]

۱۰۵-۷- «بِاسْمِكَ اللّٰهُمَّ أَمُوتُ وأَحْيَا»[۳].

۞ الهي! ستا په نوم سره مرم، او ژوندی

---

(۱) پیغمبر ﷺ کله چي به ووده کیده، خپل ښی لاس به یې تر بارخو* لاندي ایښوده، او بیا به یې داسي ویل... باقي حدیث.

(۲) ابو داود بلفظه ۳۱۱/۴، صحیح الترمذي ۱۴۳/۳

(۳) بخاري (فتح الباري ۱۱۳/۱۱)، مسلم ۲۰۸۳/۴

کیږم.

۱۰۶-۸- «سُبْحَانَ اللهِ» [ثلاثاً وثلاثين] (۱).

۞ پاک دی الله جَلَّ جَلَالُهُ. [دري ديرش ځله]

«الْحَمْدُ للهِ» [ثلاثاً وثلاثين] (۲).

۞ پوره ستاينه ده الله لره. [دري ديرش ځله]

«اللهُ أَكْبَرُ» [ثلاثاً وثلاثين] (۳).

۞ الله ډير لوی دی. [دري ديرش ځله]

۱۰۷-۹- «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّموات السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ

---

(۱) څوک چي دا اذكار د خوب ځای ته د راتګ په وخت کي ووايي، نو دا هغه لره د يو خادم نه هم غوره دي.
بخاري (فتح الباري ۷/۷۱)، مسلم ۴/۲۰۹۱
(۲) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)
(۳) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

الْحَبِّ وَالنَّوَى، ومُنْزِلَ التَّوْرَاة وَالإنْجيل وَالْفُرْقَان. أَعُوذُ بكَ منْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخذٌ بنَاصيَته. اللَّهُمَّ أَنْتَ الأَوَّلُ فلَيْس قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الآخرُ فلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهرُ فلَيْس فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطنُ فلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ، وَأَغْننَا منْ الْفَقْرِ»[۱].

۞ الهي! د اوو آسمانونو پروردګاره! د لوی عرش پروردګاره! زمونږ پروردګاره! او د هر شي* پروردګاره! د دانې* او زړي* چوونکیه! د تورات او انجیل او فرقان نازلونکیه! پناه غواړم په تا سره د هر هغه شي* له شر نه چي تندی* یې تا

(۱) مسلم ۲۰۸۴/۴

نیولی دی[۱]، الهي! ته اول يې، له تا نه مخکې څه نشته، او ته آخر يې، له تا نه وروسته څه نشته، او ته (په يقيني دلائلو سره) ښکاره يې، له تا نه بل زيات ښکاره نشته، او ته (د ذات په لحاظ) له (نورو نه) پټ يې، او له تا نه هيڅ شی پټ نه دی[۲]، له مونږ نه قرض ليرې کړې، او له فقر نه مو (وساتې)، شتمن (مو) کړې.

۱۰۸-۱۰- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا

---

(۱) يعني. ستا په قبضه او قدرت کې دی.(ژباړن)
(۲) اخيرنی څلور جملې د مفهوم او معنی په لحاظ ترجمه شويدې، نه د الفاظو په لحاظ.
تحفة الأحوذي بشرح جامع الترمذي ۳۳۲۲ نمبر حديث، عون المعبود شرح سنن أبي داود ۴۳۹۲ نمبر حديث دي وکتل شي.(ژباړن)

وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لاَ كَافِيَ لَهُ وَلاَ مُؤْوِيَ»[1].

۞ ټوله ستاینه هغه الله لره ده چي مونږ ته يې خوراک* او څښاک* راکړي، او له شر نه يې ساتلي يو، او مونږ ته يې د اوسيدو* ځای راکړی، څومره ډېر خلک داسي شته چي دوی لره د شر نه ساتونکی، او د اوسيدو ځای ورکونکی نشته.

۱۰۹-۱۱- «اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَاطِرَ السَّموات وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ. أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي،

---

(۱) مسلم ۴/۲۰۸۵

وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»[1].

۞ ترجمه يې مخکې شويده. [۸۵ نمبر ذکر دي وکتل شي]

۱۱۰-۱۲- ﴿الم﴾ السجده سورت، او (تبارک الذي) سورت به وايي[2].

۱۱۱-۱۳- «[3]اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لاَ

---

(۱) ابو داود ۳۱۷/۴، صحيح الترمذي ۱۴۲/۳

(۲) ترمذي، نسائي، صحيح الجامع ۲۵۵/۴

(۳) کله چې د خوب کولو اراده وکړې نو د لمانځه د اوداسه په شان اودس وکړه، او بيا پر ښي اړخ* پريوزه*، او داسي ووايه: ... الحديث.

مَلْجَا وَلاَ مَنْجَأ مِنْكَ إِلاّ إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الّذِي أَرْسَلْتَ»[1].

۞ الهي! ما خپل ځان تا ته تسليم کړ، او خپل کار مي تا ته وسپاره*، او خپل مخ مي تا ته وګرځاوه*، او خپله شا مي تا ته تکيه کړه[2]، پداسي حال کي چي ستا له عذاب نه ډار لرم، او ستا و رحمت ته اميد لرم، بيله تا نه بل هيڅ د نجات او پناه ځای نشته، ايمان مي راوړ ستا پر هغه کتاب چي تا نازل کړی، او ستا پر هغه

---

(۱) پيغمبر ﷺ هغه چا ته چي دا اذکار يې وويل داسي وفرمايل: که چيري مړ شي، نو مسلمان به مړ شي.
بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۱۳)، مسلم ۴/۲۰۸۱.
(۲) يعني ټوله تکيه او اعتماد مي پر تا دی.(ژباړن)

پیغمبر چې تا (مونږ ته) استولی دی.

۳۹- په خوب کې له یوې خوا بلې خوا ته اوښتلو دعا

۱۱۲- «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ الوَاحدُ القَهَّارُ، رَبُّ السَموات والأَرْضِ، وما بَيْنَهُما العَزِيزُ الغَفَّارُ»[1].

۞ بیله یو او غالب الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، د آسمانونو او ځمکې او د هغو په مینځ کې مخلوقاتو پروردګار دی، د زور او غلبې څښتن دی، بخښونکی دی.

---

(۱) دا دوعا به هغه وخت وایې چې په شپه کې له یوه اړخ* نه بل اړخ ته واوړې.
حاکم ۱/۵۴۰ صحیح کړی، او ذهبي موافقه ورسره کړیده، نسائي په «عمل اليوم والليلة» کې، او ابن السني روایت کړیدی، صحیح الجامع ۲۱۳/۴

۳۰- په خوب کي د نا آرامۍ او له ويري سره مخامخ کيدلو دعا

۱۱۳- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ»[۱].

۞ زه پناه غواړم د الله په بشپړ* کلام سره د هغه له غضب او عذاب نه، او د هغه د بندګانو له شر نه، او د شيطانانو له وسوسو نه، او لدې نه چي (شيطانان) ما ته راشي[۲].

---

(۱) ابو داود ۱۲/۴، صحيح الترمذي ۱۷۱/۳.

(۲) يعني ما ته په لمانځه کي يا د قرآن په تلاوت او بل عبادت کي راشي، او فکر مي بلي خوا ته واړوي.(ژباړن)

۳۱- هغه څه چې د خوب لیدو نه وروسته کول پکار دی

۱۱۴-۱- درې ځلې به له چپې خوا نه لاړې توکي[۱].

۲- درې ځلې به له شیطان نه، او د هغه څه له شر نه چې په خوب کې يې لیدلي دی په الله سره پناه غواړي[۲].

۳- خپل خوب به چاته نه وايي[۳].

۴- پر کوم اړخ* چې ویده وي له هغه نه

---

(۱) مسلم ۱۷۷۲/۴

(۲) مسلم ۱۷۷۲/۴، ۱۷۷۳

(۳) مسلم ۱۷۷۲/۴

به بل اړخ ته واوړي[1].

۵- که وغواړي نو پورته دي شي او لمونځ* دي وکړي[2].

۳۳- د وترو د قنوت دعا

۱۱۶-۱- «اللَّهُمَّ اهْدِني فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِني فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّني فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِني شَرَّ مَا قَضَيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلاَ يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لاَ يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، [وَلاَ يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ]، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ»[3].

---

(۱) مسلم ۱۷۷۳/۴

(۲) مسلم ۱۷۷۳/۴

(۳) څلورو اصحاب السنن، احمد، دارمي، حاکم، او بيهقي روايت کړيدی، او د مربع قوسونو تر مينځ عبارت د بيهقي دی، صحيح الترمذي ۱۴۴/۱، صحيح ابن ماجه ۱۹۴/۱، إرواء

۞ الهي! د هغو کسانو په جمله کي چي تا ورته هدايت کړی، ما ته هم هدايت وکړه، او د هغو کسانو په جمله کي چي تا ورته عافيت ورکړی ما ته هم عافيت راکړې، ما هم له شر نه وساته، او د هغو کسانو په جمله کي چي تا محفوظ کړي، ما هم محفوظ کړه، او څه چي دي راکړي، په هغه کي راته برکت واچوه، او څه چي تا فيصله کړې د هغه د شر نه مي وساته، ځکه همدا ته فيصله کونکی يې، او ستا د حکم څوک دفع کونکی نشته[1]، په رښتيا سره چي

=

الغليل د الباني ليکنه ۲/۱۷۲

(۱) دا جمله د مفهوم او معنی په لحاظ ترجمه شويده.(ژباړن)

ته له چا سره دوستي وکړې، هغه به خوار نشي، او له چا سره چي دښمني وکړې، هغه به عزتمند نشي، ته مبارک ذات يې، او د لويي څښتن يې ای زمونږ پروردګاره.

١١٧-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ»(١).

۞ الهي زه ستا په رضا سره ستا له غضب* نه پناه غواړم، او ستا په معافۍ سره ستا له عذاب*

(١) څلورو اصحاب السنن او احمد روايت کړيدی، صحيح الترمذي ٣/١٨٠، صحيح ابن ماجه ١/١٩٤، اِرواء الغليل ٢/١٧٥.

نه پناه غواړم، او له تا نه په تا سره پناه غواړم[1]، ستا (د شان سره لائقه) ثنا* نشم ویلای، ته هماغسي یې چي څنګه تا خپل ځان ستاییلی دی.

۱۱۸-۳- اللّهمّ إيَّاكَ نَعْبُدُ، ولكَ نُصلّي ونَسجُدُ، وإليكَ نَسعَى ونَحْفدُ، نَرجُو رَحْمَتكَ، ونَخْشَى عذابَكَ، إنَّ عَذَابَكَ بالكافِرينَ مُلْحَقٌ. اللهمّ إنّا نَستَعينُكَ، ونَستَغفِرُكَ، ونُثْني عليكَ الخَيْرَ، ولا نَكْفُرُكَ، ونُؤمِنُ بكَ، ونَخْضَعُ لكَ، ونَخْلَعُ مِنْ يَكْفُرُكَ»[2].

---

(۱) له الله ﷻ نه په الله سره د پناه غوښتلو مقصد: په الله سره دده د جمالي صفاتو لکه غضب، قهر، جبروت او نورو داسي صفاتو له آثارو نه پناه غوښتل دي.(ژباړن)

(۲) بیهقي په «السنن الکبری» ۲/۲۱۱ کي روایت کړی، او اسناد یې صحیح بللی دی، او الباني په ارواء الغلیل ۲/۱۷۰ کي

۞ الهي! خاص ستا عبادت کوو، او خاص تا ته لمونځ او سجده کوو، او خاص تا ته در دانګو* او ګړندي* درځو، ستا د رحمت امید* لرو، او ستا له عذاب نه ویریږو، په رښتیا سره چې ستا عذاب کفارو ته ورکړه شوی دی، الهي! مونږ له تا نه مدد غواړو، او له تا نه بخښنه* غواړو، او ستا په خیر سره ستاینه کوو، او ستا نا شکري نکوو، او پر تا ایمان لرو، او تا ته عاجزي کوو، او له هغه چا نه لیري ځو چې ستا نا شکري کوي.

وایي. او دا اسناد صحیح دی، او هغه پر عمر باندي موقوف دی.

۳۳- د وترو له سلام نه وروسته ذکر

۱۱۹ - «سُبْحَانَ المَلِكِ القُدُّوسُ» [ثلاث مرات والثالثة يجهرُ بها، ويمدُّ بها صوته، يقول:] [«رَبِّ الْمَلاَئِكَةِ وَالرُّوحِ»](۱).

۞ پاکي ده (د کائناتو) پاچا لره، پوره پاکي، د ملائکو او جبريل پروردګار. [دا به دري ځلي وايي، او په دريم ځل به هغه په لوړ او اوږده آواز سره وايي]

۳۴- د پريشانى او غم (لري کولو) دعا

۱۲۰-۱- «اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ،

---

(۱) نسائي ۳/۲۴۴، دار قطني او نورو روايت کړيدی، او د مربع قوسونو مينځ کي عبارت د دارقطني ۲/۳۱ زيادت دی، او اسناد يې صحيح دی، زاد المعاد د شعيب الأرنؤوط او عبد القادر الأرنؤوط تحقيق ۱/۳۳۷

ابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أو أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَداً مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي» (١).

۞ الهي! زه ستا بنده، ستا د بنده زوی، ستا د مینځي* زوی یم، زما تندی* ستا په لاس کي دی، ستا حکم پر ما جاري دی، ستا فیصله زما په حق کي عادلانه* ده، ستا په هغه ټولو نومونو سره له تا نه سوال کوم، چي تا خپله خپل

---

(١) احمد ١/٣٩١، او البانی هغه صحیح بللی دی.

ځان په هغه نومولی* دی، او یا دي په خپل کتاب کي نازل کړیدی، او یا دي خپل مخلوق نه چا ته ښودلی دی، او یا دي په خپل غیبي علم کي له ځان سره ساتلی دی، (پدي ټولو در نه سوال کوم) چي ته قرآن زما د زړه پسرلی*، او د سیني روښنایي، او د غمونو ورکونکی، او د پریشانیو* ختمونکی وګرځوې.

۱۲۱-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ»[۱].

---

(۱) بخاري ۱۵۸/۷، پیمغبر ﷺ به دا دعا ډیره ویله. بخاري (فتح الباري ۱۷۳/۱۱) دي وکتل شي.

۞ الهي! زه په تا سره پناه غواړم له پریشانۍ او غم نه، او له کمزورتیا (سستۍ) او لټۍ* نه، او بخیل توب* او بي زړه توب* نه، او د قرض له زیاتیدو او د خلکو له غلبې موندلو نه.

۳۵- د بي قرارۍ دعا

۱۲۲-۱-«لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ رَبُّ السَّموات وَرَبُّ الأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ»[(۱)].

۞ بل د عبادت وړ* معبود* نشته بيله هغه الله نه چي لوی او حِلم لرونکي دی ، بل د عبادت وړ* معبود* نشته بيله هغه الله نه چي د

(۱) بخاري ۱۵۴/۷، مسلم ۲۰۹۲.

لوی عرش څښتن دی، بل د عبادت وړ* معبود* نشته بیله هغه الله نه چي د آسمانونو او ځمکي پروردګار دی، او د عزتمند عرش پروردګار دی.

۱۲۳-۲- «اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ»(۱).

۞ الهي! زه ستا د رحمت امید لرم، نو زما نفس ته مي د سترګي د رپ* په اندازه هم مه پریږده، او زما کارونه ټول راته اصلاح کړې، بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

---

(۱) ابو داود ۳۲۴/۴، احمد ۴۲/۵، او الباني په صحیح ابي داود ۹۵۹/۳ کي د هغه اسناد صحیح بللی دی.

۱۲۴-۳- «لاَ إِلَهَ إِلاّ أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنْ الظَّالِمِينَ»[۱].

۞ بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، پاک یې ته، په رښتیا سره زه له ظالمانو نه یم.

۱۲۵-٤- «اللهُ اللهُ رَبِّي لاَ أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً»[۲].

۞ الله الله زما پروردګار دی، له هغه سره هیڅ شی شریک نه بولم.

۳٦- د دښمن او حکمران* سره مخامخ کیدو* دعا

۱۲٦-۱- «اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ،

(۱) ترمذي ۵۲۹/۵، حاکم ۵۰۵/۱، او هغه یې صحیح بللی، او ذهبي موافقه ورسره کړیده، صحیح الترمذي ۱٦۸/۳

(۲) ابو داود ۸۷/۲، صحیح ابن ماجه ۳۳۵/۲

وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ»[1].

۞ الهي! مونږ تا د دوى مقابلې ته ګرځوو، اوپه تا سره د دوى د شر نه پناه غواړو.

۱۲۷-۲- «اللّٰهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَجُولُ، وبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أُقَاتِلُ»[2].

۞ الهي! ته زما مټ يې، او ته مي مددګار يې، ستا (په قدرت) سره ګرځم راګرځم، او (په دښمن باندي) حمله کوم، او جنګيږم.

۱۲۸-۳- «حَسْبُنَا ونِعْمَ الوَكِيلُ»[3].

---

(۱) ابو داود ۲/۸۹، حاکم ۲/۱۴۲، او هغه يې صحيح بللى، او ذهبي ورسره موافقه کړيده.

(۲) ابو داود ۳/۴۲، ترمذي ۵/۵۷۲، صحيح الترمذي ۳/۱۸۳

(۳) بخاري ۵/۱۷۲.

۞ الله مونږ. ته بس او كافي دى، او هغه ښه كار ساز دى.

۳۷- د حكمران* د ظلم نه د ويرې دعا

۱۲۹-۱- «اللّٰهُمَّ رَبَّ السَّموات السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَاراً مِنْ فُلان بن فُلان، وَأَحْزَابه مِنْ خَلائقكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ، أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، ولا إِلَهَ إِلاّ أَنْتَ»[۱].

۞ الهي، اې د اوو آسمانونو پروردګاره! او د لوى عرش پروردګاره! زما لپاره پناهګاه شې

---

(۱) بخاري په «الأدب المفرد» ۷۰۷ نمبر حديث كي روايت كړيدى، او الباني په «صحيح الأدب المفرد» ۵۴۵ نمبر حديث كي هغه صحيح بللى دى.

لدې نه چي فلانکی د فلانکي زوی، او د هغه
ډلي -چي ستا د مخلوقاتو نه دي- پر ما زياتی او
تجاوز* وکړي، چا ته چي ته پناه ورکړې هغه
غالبه دی، او ډيره لويه ده ستاينه ستا، او بيله تا نه
بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۱۳۰-۲- «اللهُ أَكبرُ، اللهُ أَعَزُّ من خَلْقه جميعاً، اللهُ أَعَزُّ مِمَّا أخافُ وأَحْذَرُ، أَعُوذُ باللهِ الذي لا إلهَ إلاّ هوَ، المُمْسِكُ السّمَواتِ السَبْعِ أَن يَقَعْنَ على الأَرْضِ إلاّ بِإِذْنِه، مِن شَرِّ عبدِكَ فُلانٍ، وجُنُودِهِ وأَتْباعِهِ وأَشْياعِهِ، مِنَ الجنّ والإنْسِ، اللهمّ كُنْ لي جاراً مِنْ شَرِّهم، جلَّ ثَنَاؤُكَ وعَزَّ جارُكَ،

وتَبارَكَ اسْمُكَ، ولا إِلَهَ غَيْرُكَ» [ثلاث مرات][(١)].

۞ الله ډېر لوی دی، الله له خپل ټول مخلوق نه زورور دی، الله له هغه چا نه ډېر زورور دی له کوم نه چې زه ویرېږم* او خطر احساسوم، په هغه الله سره پناه غواړم کوم چې بیله هغه نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او (هغه ذات) چې ټینګونکی داوو آسمانونو دی لدې نه چې بې دده له اجازې او حکم نه پر ځمکه راولوېږي، (پناه غواړم) ستا د فلانکي بنده له شر نه، او د هغه له انسي او جِني پیرَوانو او

---

(١) بخاري «الأدب المفرد» ٧٠٨ نمبر حدیث کي روایت کړیدی، او الباني په «صحیح الأدب المفرد» ٥۴٦ نمبر حدیث کي هغه صحیح بللی دی.

لښکرو نه، الهي! د دوی له شر نه زما لپاره پناهګاه شې، او ډېره لويه ده ستاينه ستا، او مبارک دی نوم ستا، او بيله تا نه د عبادت وړ* معبود* نشته. [درې ځلې*]

۳۸- د ښمن ته ښيرا* کول

۱۳۱- «اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ»[1].

۞ الهي! اې د کتاب نازلونکيه! ای ژر* حساب کونکيه! (د دښمنانو) ډلو ته ماتي* ورکړې، الهي! ته ماتي* ورته ورکړې، او (ځمکه

---

(۱) مسلم ۱۳۶۲/۳.

يې تر پښو* لاندې) ولړزوې*.

۳۹- د کوم قوم نه چې ويره* لرې، دا دعا به وايې

۱۳۲- «اللّٰهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ»[۱]

۞ الهي! څنګه چې ته غواړې هماغسې مې د هغوی له شر نه وساتې.

۴۰- څوک چې ايمان کې شک وکړي دغه دعا

۱۳۳-۱- په الله سره به پناه غواړي[۲].

۲- کوم شي کې چې شک وي هغه کې به بيا فکر* نکوي[۳].

---

(۱) مسلم ۴/۲۳۰۰

(۲) بخاري (فتح الباري ۶/۳۳۶)، مسلم ۱/۱۲۰

(۳) بخاري (فتح الباري ۶/۳۳۶)، مسلم ۱/۱۲۰

١٣٤-٣- يَقولُ: «آمَنْتُ باللهِ ورُسُلِه»[١].

۞ او وايي به: پر الله او د هغه پر پيغبرانو مي ايمان راوړی دی.

١٣٥-٤- يقرأُ قولَه تعالى: ﴿هُوَ الأَوَّلُ وَالآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ [الحديد: ٣][٢].

۞ دا آيت به وايي: هغه (يعني الله) اول دی، او آخر دی، او ظاهر دی، او باطن دی، او هغه په هر څه پوه* دی.

(١) مسلم ١/١١٩-١٢٠.

(٢) ابو داود ٣٢٩/٤، او الباني په صحيح ابي داود ٩٦٢/٣ کي د هغه اِسناد حَسَن بللی دی.

۴۱- دقرض اداء كولو دعا

۱۳٦-۱- «اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ»[(۱)].

۞ الهي! ستا په حلالو مې ستا له حرامو وساتې، او ستا په فضل مې بيله تا نه بل چا نه بې نيازه* كړې.

۱۳۷-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ»[(۲)].

۞ الهي! زه له پريشانی او غم نه، او له

---

(۱) ترمذي ۵/۵٦۰، صحيح الترمذي ۳/۱۸۰.

(۲) بخاري ۷/۱۵۸.

کمزورتیا (سستۍ) او لټۍ* نه، او بخیلۍ* او بې زړه توب* نه، او د قرض زیاتیدو او د خلکو له غلبې موندلو نه په تا سره پناه غواړم.

۴۲- په لمانځه او تلاوت کې د وسوسې دعا

۱۳۸- «أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، واتْفُلْ على يِسارِكَ» [ثلاثًا] [(۱)].

۞ له رټل شوي شیطان نه په الله سره پناه غواړم.

او بیا دې و چپ* طرف ته (لاړې) تف کړي. [درې ځلې]

---

(۱) مسلم ۱۷۲۹/۴ له عثمان بن ابي العاص ﷺ نه روایت کړیدی، او په هغه کې داسې راغلي دي: ما همداسې وکړه، نو الله ﷻ هغه له ما نه لیرې کړه.

۴۳- چا ته چې يو كار مشكل شي د هغه دعا

۱۳۹- «اللهمّ لا سَهْلَ إلاّ ما جَعَلْتَهُ سَهْلاً، وأنتَ تَجْعَلُ الحَزْنَ إذا شئتَ سَهْلاً»[1].

۞ الهي! هيڅ آسان شی نشته، مګر هغه چې ته يې آسان کړې، او ته چې وغواړې سخت او ګران آسانوې.

۴۴- څوک چې ګناه وكړي، هغه به داسي كوي

۱۴۰- داسې بنده به نه وي چې ګناه وکړي، او بيا په ښه توګه* اودس وکړي، او بيا

(۱) صحيح ابن حبان ۲۴۲۷ نمبر حديث (موارد)، ابن السني ۳۵۱ نمبر حديث، او حافظ وايي: دا حديث صحيح دی. او عبد القادر الأرناؤوط هم هغه د نووي د اذكارو په تحقيق ص ۱۰۶ کې هغه صحيح بللی دی.

پاځیږي* دوه رکعته لمونځ* وکړي، او بیا له الله نه بخښنه وغواړي، مګر دا چي الله به ورته بخښنه او عفو وکړي[1].

۴۵- د شیطان او د هغه د وسوسو د لیري کولو دعاګاني

۱۴۱- په الله ﷻ سره له شیطان نه پناه غوښتل[2].

۱۴۲- آذان کول[3].

۱۴۳- ذکر کول، او د قرآن تلاوت

---

(۱) ابو داود ۸۶/۲، ترمذي ۲۷۵/۲، او الباني په صحیح ابي داود ۲۸۳/۱ کي هغه صحیح بللی دی.

(۲) ابو داود ۲۰۶/۱، ترمذي، صحیح الترمذي ۷۷/۱، او د المؤمنون سورت، ۹۸-۹۹ آیتونه دي وکتل شي.

(۳) مسلم ۲۹۱/۱، بخاري ۱۵۱/۱.

کول[1].

۴۶- کله چې يې د خوښې خلاف کار پيښ شي، او يا له کوم کار نه عاجز شي، داسې به وايي

١٤٤- «قَدَّرَ اللهُ وما شاءَ فَعَلَ»[1].

---

(١) (پيغمبر ﷺ فرمايي) خپلو کورونو څخه هديرې* مه جوړوی، شيطان له هغه کور نه تښتي چې په هغه کې د بقرې سورت ويل کيږي.
مسلم ٥٣٩/١. او له هغو شيانو نه چې شيطان شړي* او لرې کوي يې د سهار او ماښام اذکار، د ووده کيدو او ويښيدو اذکار، او کور او مسجد ته ننوتلو او له هغه نه وتلو اذکار، او نور شرعي اذکار لکه آيت الکرسي د خوب په وخت کې، د بقرې د سورت آخيرني دوه آيتونه. او څوک چې «لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك، وله الحمد، وهو على كل شيء قدير» سل ځلي ووايي، نو دا به په هغه ټوله ورځ کې دده لپاره له شيطان نه د ساتلو وسيله وي. او همدارنګه آذان هم شيطان شړي او لرې کوي يې.

۞ الله (دا کار) په ازلي تقدير کي (همداسي) ليکلی وو، او څنګه چي يې وغوښتل هماغسي يې وکړل.

۴۷- د پيدا شوي ماشوم* مور او پلار ته مبارکي ورکول. او د هغې جواب

۱۴۵- «بارَكَ اللّٰهُ لكَ في الموهُوبِ لكَ،

---

(۱) (پيغمبر ﷺ فرمايي) قوي مسلمان له کمزوري مسلمان نه الله ته زيات غوره* دی، او په دواړو کي خير شته، په هغه څه حرص او کوښښ وکړه چي تاته ګټه لري، او له الله ﷻ نه مرسته وغواړه، او مه عاجزه کيږه، او که يو څه درته پيښ شي، نو داسي مه وايه: چي که داسي مي کړي وای، نو داسي به شوي وای، بلکه داسي ووايه: چي الله ﷻ (همدا زما) په تقدير کي ليکلي وه، او څه يې چي وغوښتل ويې کړل، ځکه «لَوْ» (يعني: «که چيري» کلمه استعمالول او ويل) دشيطان کارونو ته لاره* خلاصوي*. مسلم ۲۰۵۲/۴.

وشَكرتَ الواهبَ، وبَلَغَ أَشُدَّهُ، ورُزِقْتَ بِرَّهُ»، ويردّ عليه المُهَنَّأُ فيقول: «بارَكَ اللهُ لكَ وبارَكَ عليكَ، وجزاكَ اللهُ خيراً، ورَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وأَجْزَلَ ثَوابَكَ»[1].

۞ الله دي ستا په درکړل شوي (ماشوم) کي برکت واچوي، او (د هغه) د ورکونکي شکر اداء کړې، او ماشوم دي خپل قوت ته ورسیږي، او د هغه نیکي* دي په نصیب شه.

او د ماشوم والدین به په جواب کي داسي وایي: الله دي تا ته برکت درکړي، او پر تا دي

---

(۱) الاذکار د نووي ليکنه ص۳۴۹، صحيح الاذکار د سليم الهلالي ليکنه ۲/۷۱۳

برکت کښېږدي، او الله دي تا ته نيکه جزا (ثواب) درکړي، او همداسي ماشوم دي در په برخه* کړي، او ثواب دي تا ته زيات کړي.

۴۸- د ماشومانو د حفظ او امان لپاره دعا

١٤٦ - كَانَ رَسُولُ اللَّه ﷺ يُعَوِّذُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ يَقُولُ: «أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّه التَّامَّة مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لامَّةٍ»[١].

۞ رسول الله ﷺ به د حَسَن او حُسين لپاره پناه غوښتله، او داسي به يې ويل[٢]: ستاسو دواړو لپاره زه د الله په کامل کلام سره له هر شيطان،

---

(١) بخاري ۱۱۹/۴، له ابن عباس رضي الله عنهما نه روايت کړيدی.

(٢) يعني د هغوی د حفاظت لپاره به يې دا دعا کوله.(ژباړن)

او زهرناک (حیوان) نه، او له هري آفت او ضرر رسونکي سترګي نه پناه غواړم.

۴۹- د بیمار د پوښتني په وخت هغه ته دعا

۱۴۷-۱- «لَا بَأْسَ، طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ»[۱].

۞ څه پروا نشته، (دا بیماري) که الله وغواړي (ستا د ګناهونو) د پاکوالي سبب به وي.

۱۴۸-۲- «أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، أَنْ يَشْفِيَكَ» اسبع مرات[۲].

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۰/۱۱۸).

(۲) (پیغمبر ﷺ فرمایي) داسي مریض به نه وي چي اجل یې نه وي راغلی، او یو مسلمان بنده یې پوښتني ته راشي او دا (پورتنی) دعا اووه ځلي ووایي، مګر دا چي روغ به شي.
ترمذي، ابو داود، صحیح الترمذي ۲/۲۱۰، صحیح الجامع ۵/۱۸۰.

۞ له هغه لوی او عظمت والا الله نه سوال کوم چي د لوی عرش څښتن دی، چي تا لره شفا او روغتیا درکړي. [اووه ځلي]

۵۰- د بیمار* د پوښتني کولو فضیلت

۱۴۹- قال ﷺ: «إذا عادَ الرجُلُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ مَشَى فِي خِرَافَة الْجَنَّة حَتَّى يَجْلِسَ، فَإِذَا جَلَسَ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ، فَإِنْ كَانَ غُدْوَةً صَلَّى عَلَيْه سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَك حَتَّى يُمْسِيَ، وَإِنْ كَانَ مَسَاءً صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُصْبِحَ» (۱).

۞ پیغمبر ﷺ فرمايي: کله چي يو سړی

(۱) ترمذي، ابن ماجه، احمد، صحيح ابن ماجه ۱/۲۴۴، صحيح الترمذي ۱/۲۸٦، او احمد شاکر هغه صحيح بللی دی.

د خپل (بیمار) مسلمان ورور پوښتني ته ورځي، نو دی د جنت په میوو کي روان وي ترڅو چي کښیني*، کله چي کښیني نو په رحمت کي پټ شي، که (دا وخت) سهار* وي نو اویا زره ملائکي* به ده ته دعا کوي، ترڅو چي ماښام* کیږي، او که (دا وخت) ماښام وي، نو اویا زره ملائکي به ده ته دعا کوي تر څو چي سهار کیږي.

۵۱- د ژوند نه نا امیده بیمار* دعا

۱۵۰-۱- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الأَعْلَى»[۱].

---

(۱) بخاري ۷/۱۰، مسلم ۴/۱۸۹۳

۞ الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او د لوړ مقام والا پيغمبرانو سره مې يو ځای کړې.

۱۵۱–۲– جَعلَ النبيُّ ﷺ عندَ مَوته يُدْخل يَدَيْه في الْمَاء فَيَمْسَحُ بهمَا وَجْهَه ويَقُول : «لاَ إلَه إلاّ اللَّه، إنَّ للْمَوْت لَسَكَرَات»[1].

۞ پيغمبر ﷺ د خپل مرګ په وخت کې خپل لاسونه په اوبو کې وهل او بيا به يې خپل مخ په هغه مسه* کاوه، او ويل به يې: بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، په رښتيا سره چې

(۱) بـــخاري (فتح الباري ۱۴۴/۸)، او په هغه کې د مسواک ذکر هم شويدی.

مرګ ډيري سختی لري.

۱۵۲–۳– «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاّ بِاللَّه»[1].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، الله ډير لوی دی، بيله يو الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک نلري، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه لره

(۱) ترمذي، ابن ماجه، او الباني هغه صحيح بللی دی، صحيح الترمذي ۱۵۲/۳ ، صحيح ابن ماجه ۳۱۷/۲

باچاهي ده، هغه لره پوره ستاینه ده، بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او نشته طاقت او قوت (د ګناه نه د ساتلو* او د نیکیو د کولو) د یو الله په مدد او توفیق سره.

۵۲- څکندن* حالت کي سړي ته یادونه

۱۵۳- (پیغمبر ﷺ فرمایي) د چا چي آخري خبره «لا إله إلا الله» وي، نو جنت ته به داخل شي[۱].

۵۳- چا ته چي مصیبت رسیدلی وي، د هغه دعا

۱۵۴- «إِنَّا لِلَّه وَإِنَّا إِلَيْه رَاجِعُونَ، اللهمّ أْجُرْنِي في مُصيبَتي، وأَخْلِفْ لي خيراً مِنها»[۲].

---

(۱) ابو داود ۳/۱۹۰، صحیح الجامع ۵/۴۳۲.
(۲) مسلم ۲/۶۳۲

۞ بې شکه چې مونږ الله لره يو، او هغه ته ورتلونکي يو، اې الله ما ته زما په مصيبت کې اجر راکړې، او د هغه په بدل کې ما ته له هغه نه ښه راکړې.

۵۴- د مړي سترګې بندولو په وخت دعا

۱۵۵- «اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِفُلاَنٍ (باسمه) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْغَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ» [۱].

۞ اې الله! و فلانکي (نوم به يې واخلي) ته بخښنه وکړې او د هدايت شويو کسانو په جمله

(۱) مسلم ۲/۶۳۴.

کي بې درجه لوړه کړې، او د هغه باز مانده ګانو لپاره له هغه نه وروسته سرپرست اوسې، او مونږ او ده ته بخښنه وکړې اې د مخلوقاتو پروردګاره! او قبر یې ورته پراخ، او روښانه* کړې.

۵۵- مړي ته په جنازه کي دعا

۱۵۶-۱- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنْ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الأَبْيَضَ مِنْ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجاً خَيْراً مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وعَذَابِ النَّارِ]»[(۱)].

---

(۱) مسلم ۲/۶۶۳.

۞ اې الله! ده ته بخښنه وکړې او رحم پر* وکړې، او عافيت ورله ورکړې، او عفوه ورته وکړې، او غوره ميلمستيا يې وکړې، او د داخليدو ځای يې پراخه کړې، او په اوبو او واوره او ږلۍ سره يې ووينځې، او له ګناهونو نه يې داسي پاک کړې لکه څنګه چي دي سپينه جامه له خيرو* نه پاکه کړيده، او (د دنيا) له کور نه غوره کور، او له کورنۍ نه يې غوره کورنۍ، او له ښځي نه يې غوره ښځه ورکړې، او جنت ته يې داخل کړې، او د قبر له عذاب او د دوزخ له عذاب نه يې وساتې.

١٥٧-٢- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ

مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لاَ تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلاَ تُضِلَّنَا بَعْدَهُ»[1].

۞ اې الله، زمونږ ژوندي ته، او مړي ته، او حاضر ته، او غائب ته، او واړه ته، او لوی ته ، او نر ته، او ښځي ته بخښنه وکړې، اې الله! له مونږ نه چي چا ته ژوند ورکړي، نو د اسلام سره ژوند ورکړه، او له مونږ نه چي چا ته مرگ راولې، نو له ايمان سره يې مړ کړې، اې الله! د دې مړي له اجر نه مو مه محرومه وې، او له هغه نه وروسته مو مه گمراه* کوې.

(١) ابن ماجه ١/٤٨٠، احمد ٢/٣٦٨، صحيح ابن ماجه ١/٢٥١

۱۵۸-۳- «اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ بْنَ فُلَانٍ فِي ذِمَّتِكَ وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»[۱].

۞ اې الله! په رښتيا سره فلانکی د فلانکي زوی ستا په حفظ او ستا په پناه کي دی، نو د قبر له ازمايش نه، او د دوزخ* له عذاب نه يې وساتې، او ته د وفا او پيمان ښښتن* يې، نو هغه ته بخښنه وکړې، او رحم پر* وکړې، بيشکه ته بخښونکی بې حده مهربان يې.

۱۵۹-٤- «اللَّهُمَّ عَبْدُكَ، وَابْنُ أَمَتِكَ، احْتَاجَ

(۱) ابن ماجه، صحيح ابن ماجه ۲۵۱/۱، ابو داو ۲۱۱/۳

إِلَى رَحْمَتِك، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِه، إِنْ كَانَ مُحْسِناً فَزِدْ فِي حَسَنَاتِه، وَإِنْ كَانَ مُسِيئاً فَتَجَاوَزْ عَنْهُ»[1].

۞ الهي! ستا بنده، او ستا د مينځي* زوی دی، ستا رحمت ته محتاج دی، او ته يې له عذابولو نه بې نيازه* يې، که نيک عمله وي نو نيکۍ يې نوري هم زياتي کړې، او که ګنهګاره وي نو عفوه ورته وکړې.

٥٦- ماشوم ته د هغه په جنازه کي دعا

١٦٠-١- «اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ»[2]، [وإن قال] «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطاً وَذُخْراً

---

(١) حاكم ١/٣٥٩، او هغه يې صحيح بللى، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، احکام الجنائز د الباني ليکنه ص١٢٥

(٢) سعيد بن المسيب وايي. په ابو هريره پسي مي پر يوه ماشوم

لوالديه، وشَفيعاً مُجَاباً، اللهمّ ثَقّلْ به مَوَازينَهُما وأَعْظمْ به أُجُورَهما، وأَلْحقْهُ بصَالِحِ المُؤْمنينَ، واجعَلْهُ في كَفالة إبراهيمَ، وَقِه بِرَحْمَتكَ عذَابَ الجَحيمِ، وأَبْدلْهُ، داراً خيراً من دارِه، وأهلاً خيراً من أهلِه، اللهمّ اغْفرْ لأَسْلافنا، وأَفراطنا، ومَنْ سَبَقَنا بالإيمان» [فحسَنٌ] [(١)].

۞ الهي! د قبر له عذاب نه يې وساتې.

[او كه دا دعا ووايې نو بهتره به وي:]

باندي (د جنازې) لمونځ وکړ، چې هيڅ ګناه يې نه وه کړې، او وامي وريده چې ويل يې... باقي حديث.
مالک په موطا ۲۸۸/۱ کي، ابن ابي شيبه په مصنف ۲۱۷/۳، او بيهقي ۹/۴ روايت کړيدی، او شعيب الأرنؤوط د شرح السنة للبغوي په تحقيق ۳۵۷/۵ کي د هغه اسناد صحيح بللی دی.

(١) المغني د ابن قدامه ۴۱٦/۳، الدروس المهمة لامة الأمة د علامه عبد العزيز بن باز رحمه الله ليکنه ص۱۵.

الهي! ته يې د خپل مور او پلار لپاره مخکښ* او ذخيره، او د قبول شوي شفاعت خاوند وګرځوې، الهي! د ده په ذريعه يې د مور او پلار (د اعمالو) تلې* درنې کړې، او اجرونه يې زيات کړې، او له نيکو مسلمانانو سره يې يو ځای کړې، او د ابراهيم عليه السلام په ضمانت کې يې وګرځوې، او په خپل رحمت سره يې د دوزخ له عذاب نه وساتې، او (د دنيا) له کور نه غوره کور، او له کورنۍ نه يې غوره کورنۍ ورکړې، الهي! و هغو کسانو ته بخښنه وکړې چې له مونږ نه مخکې تللي دي، او کوم چې له مونږ نه مخکې مومنان تېر شوي دي.

۱۶۱-۲- «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطاً، وَسَلَفاً،

وَأَجْراً»[1].

۞ الهي! ته يې زمونږ لپاره مخکښ*، او اجر (جوړونکی) وګرځوې.

۵۷- د تعزيت دعا

۱۶۲- «إنَّ للَّه مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى، وَكُلّ شيءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى، فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ»[2].

[وإن قال] «أَعْظَمَ اللهُ أجْرَكَ، وأَحْسَنَ عَزاءكَ،

---

(۱) حسن (بصري) به پر ماشوم د فاتحې سورت لوست، او ويل به يې:... باقي حديث.
بغوي په شرح السنة ۳۵۷/۵ کې، عبد الرزاق په مصنف کې په ۶۵۸۸ نمبر حديث کې، او بخاري په کتاب الجنائز کې مُعَلّق روايت کړيدی، ۶۵ باب قراءة فاتحة الكتاب على الجنازة ۱۱۳/۲.

(۲) بخاري ۸۰/۲، مسلم ۶۳۶/۲.

وغَفَرَ لِمَيِّتِكَ» [فحسن] (1).

۞ الله لره دي څه چې يې واخيستل، او هغه لره دي څه چې ورکوي، او هر څه دده په نزد تر ټاکلي* نيټې* پورې دي... او ښايي چې صبر وکړې او (له الله ﷻ) نه ثواب وغواړې.

او که دا ووايي نو غوره* به وي:

الله دي تا لره لوی اجر درکړي، او تا لره دي ښه تسلي درکړي، او ستا مړي ته دي بخښنه وکړي.

۵۸- د مړي ښخولو وخت کې دعا

۱۶۳- «بِسْمِ اللّهِ، وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ

(۱) الاذکار د نووي ليکنه ص۱۲٦.

اللّٰه»[1].

۞ د الله په نوم سره، او د پیغمبر ﷺ په سنت (يې قبر ته داخلوو).

۵۹- د مړي ښخولو* وروسته دعا

۱٦٤- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ له، اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ»[2].

۞ الهي! هغه ته بخښنه وکړې، الهي! ته يې (په

---

(۱) ابو داود ۳/۳۱۴ په صحيح سند سره، او احمد په دي لفظ سره: «بسم الله وعلى ملة رسول الله» په صحيح سند روايت كړيدى.

(۲) پيغمبر ﷺ به چي كله د مړي له ښخولو نه فارغ شو، نو په قبر به يې ودريد، او ويل به يې: خپل ورور ته (له الله نه) بخښنه وغواړى، او د هغه لپاره (په سوال وجواب كي) د ثابت قدمى دعا وكړى، ځكه له هغه نه همدا اوس پوښتنه كيږي.
ابو داود ۳/۳۱۵، حاكم ۱/۳۷۰، او هغه يې صحيح بللى، او ذهبي ورسره موتڼفقه كړيده.

سوال وجواب کې) ثابت قدمه لرې.

٦٠- د قبرونو د زيارت کولو دعا

١٦٥- «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ، [وَيَرْحَمُ اللهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ]، أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ» (١).

۞ اې ددې ځايونو اوسيدونکو مومنانو او مسلمانانو! پر تاسو دې سلام وي، او که ان شاء الله مونږ هم په تاسو پسې يو، او الله جَلَّ جَلَالُهُ دې زمونږ په

---

(١) مسلم ٦٧١/٢، ابن ماجه په پورتنی الفاظو سره ٤٩٤/١ له بريده رضي الله عنه نه روايت کړيدی، او د مربع قوسونو په مينځ کې عبارت د مسلم ٦٧١/٢ روايت دی له عائشه رضي الله عنها نه.

مخکينيو او وروستنيو رحم وکړي، زه ځان لره او تاسو لره له الله جَلَّالَهُ نه عافيت غواړم.

٦١- د باد (سیلی) الوتلو په وخت دعا

١٦٦-١- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا» [١].

۞ الهي! له تا نه د دې (باد) د خير سوال کوم، او له شر نه يې په تا سره پناه غواړم.

١٦٧-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ» [٢].

---

(١) ابو داود ٣٢٦/٤، ابن ماجه ١٢٢٨/٢، صحيح ابن ماجه ٣٠٥/٢.

(٢) مسلم ٦١٦/٢، بخاري ٧٦/٤.

۞ الهي! زه له تا نه د دې (باد) د خير سوال کوم، او د هغه څه د خير سوال در نه کوم چې په هغه کې دی، او کوم خير چې له ځان سره يې راوړی دی، او په تا سره پناه غواړم د هغه له شر نه، او د هغه څه له شر نه چې په هغه کې دی، او له هغه شر نه چې له ځان سره يې راوړی دی.

٦٣- د تالندي* دعا

١٦٨- «سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ، وَالْمَلاَئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ»(١).

---

(١) عبد الله بن الزبير ﷺ چې به کله د تالندي* آواز واوريده، نو خبري به يې بندي کړې، او ويل به يې:.. باقي حديث.
موطا ٢/٩٩٢، او الباني وايي: (ددې حديث) اسناد صحيح او موقوف دی.

۞ پاک دی هغه ذات چي تالنده* او ملائکي د هغه له ویري نه د هغه حمد او ثنا او تسبیح وايي.

٦٣- د استسقاء* لپاره څو دعاګاني

١٦٩-١- «اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغيثًا مَرِيئًا مَرِيعًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ»(١).

۞ الهي! پر مونږ باران وه وروې، نجات ورکونکی، مزه دار، وابنه شنه کونکی، فائده رسونکی، ضرر نه رسونکی، ژر کیدونکی، نه ځنډیدونکی.

١٧٠-٢- «اللَّهُمَّ أَغِثْنَا اللَّهُمَّ أَغِثْنَا اللَّهُمَّ

---

(١) ابو داود ١/٣٠٣، او الباني په صحيح ابي داود ١/٢١٦ کي هغه صحيح بللی دی.

أَغِثْنَا»[(١)].

۞ الهي! پر مونږ باران وه وروِې، الهي! پر مونږ باران وه وروِې، الهي! پر مونږ باران وه وروِې.

١٧١-٣- «اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ»[(٢)].

۞ الهي! خپل بنده ګان، او خپل څاروي* خړوب کړه، او خپل رحمت خپور کړه، او خپل مړ ښار ژوندی کړه.

٦٤- د باران وريدو په وخت کي دعا

١٧٢- «اللَّهُمَّ صَيِّباً نَافِعاً»[(٣)].

---

(١) بخاري ١/٢٢٤، مسلم ٢/٦١٣.

(٢) ابو داود ١/٣٠٥، او الباني په صحيح ابي داود ١/٢١٨ هغه حَسَن بللی دی.

(٣) بخاري (فتح الباري ٢/٥١٨).

۞ الهي! د خير او فائدې باران (يې کړې).

٦٥- د باران اوریدلو وروسته دعا

١٧٣- «مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللّٰهِ وَرَحْمَتِهِ»[١].

۞ د الله جل جلاله په فضل او رحمت سره پر مونږ باران وه ورید.

٦٦- د آسمان شین کیدو دعا

١٧٤- «اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلاَ عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الآكَامِ وَالظِّرَابِ وَبُطُونِ الأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ»[٢].

۞ الهي! زمونږ په شاوخوا (يې وه وروه)، او نه پر مونږ باندي، الهي! پر غرو رغونو او د خوړونو په مينځونو، او د ونو شنه کيدلو ځايونو کي يې

---

(١) بخاري ١/٢٠٥، مسلم ١/٨٣.

(٢) بخاري ١/٢٢٤، مسلم ٢/٦١٤

وه وروه.

٦٧- د نوي مياشتي ليدو دعا

١٧٥- «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالأَمْنِ وَالإِيمَانِ، وَالسَّلاَمَةِ وَالإِسْلاَمِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ»[1].

۞ الله جَلَّ جَلَالُهُ ډېر لوی دی، الهي! ته دغه (نوې مياشت) پر مونږ باندې راوخېژوه، له امن او ايمان سره، او له سلامتيا او اسلام سره، او له توفيق سره وهغه څه ته چې ته يې خوښوې، (اې مياشتي!) زمونږ او ستا پروردګار الله دی.

---

(١) ترمذي ٥/٥٠٤، دارمي په خپلو الفاظو سره ١/٣٣٦، صحيح الترمذي ٣/١٥٧.

٦٨- د روژه ماتي په وخت کي دعا

١٧٦-١- «ذَهَبَ الظَّمَأُ، وَابْتَلَّتْ الْعُرُوقُ، وَثَبَتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ»[(١)].

۞ تنده ولاړه*، او رګونه لانده* شول، او که الله ﷻ وغواړي اجر حاصل شوی دی.

١٧٧-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي»[(٢)].

۞ الهي! زه ستا په هغه رحمت سره چي هر څه ته رسيدونکی دی، له تا نه سوال کوم چي ماته

---

(١) ابو داود ٣٠٦/٢ او نورو روايت کړيدی، صحيح الجامع ٢٠٩/۴.

(٢) ابن ماجه ٥٥٧/١، له عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما د دعاګانو نه يې روايت کړيدی، او حافظ د الاذکار په تخريج کي هغه حَسَن بللی دی، شرح الاذکار ٣۴٢/۴.

بخښنه وکړي.

۶۹- د ډوډۍ خوړلو نه مخکي دعا

۱۷۸-۱- (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چي له تاسو نه څوک خوراک کوي، نو «بِسمِ اللهِ» دي ووایي، او که بې په (د خوراک) په اول کي (بسم الله) هیر شول، نو داسي دي ووایي: «بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ» یعني: په اول او آخر کي د الله جل جلاله په نامه (سره خوراک کوم)(۱).

۱۷۹-۲- «مَنْ أَطْعَمَهُ اللَّهُ الطَعَامَ فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ، وَأَطْعِمْنَا خَيْراً مِنْهُ، وَمَنْ سَقَاهُ اللَّهُ

---

(۱) ابو داود ۳/۳۴۷، ترمذي ۴/۲۸۸، صحیح الترمذي ۲/۱۶۷.

لَبناً فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيه، وَزِدْنَا مِنْهُ» [1].

۞ (پیغمبر ﷺ فرمايي) چا ته چې الله جل جلاله خواړه ورکړي [2]، نو داسې به وايي: الهي! مونږ ته پدې (خوړو*) کې برکت واچوې، او له هغه نه ښه (خواړه) راکړې.

او په چا چې الله جل جلاله شودې* وڅښي*، نو داسې به وايي: الهي! مونږ ته په هغه کې برکت واچوې، او مونږ ته نور هم زيات راکړې.

۷۰- له خوراک نه وروسته دعا

۱۸۰-۱- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا

---

(۱) ترمذي ۵۰۶/۵، صحيح الترمذي ۱۵۸/۳.

(۲) يعني: خوراک وکړي، يا څه وخوري.(ژباړن)

وَرَزَقَنيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلاَ قُوَّةٍ»[1].

۞ پوره ستاينه ده هغه الله لره چي په ما يې دا خواړه* وخوړل، او هغه يې پرته زما د کوم توان او طاقت نه ما ته راکړل[2].

۱۸۱-۲- «الْحَمْدُ للّه حَمْداً كَثيراً، طَيِّباً، مُبَارَكاً فيه، غَيْرَ [مَكْفِيٍّ، وَلاَ] مُوَدَّعٍ، وَلاَ مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا»[3].

۞ ټوله ستاينه الله لره ده، ستاينه ډيره زياته، پاکه، او با برکته، نه پوره کيدونکې، او نه

---

(۱) بيله نسائي نورو اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح الترمذي ۱۵۹/۳.

(۲) يعني: بيله کوم تکليف او ستړيا نه يې په ډيره آسانی سره ما ته راکړه.(ژباړن)

(۳) بخاري ۲۱۴/٦، ترمذي په خپلو الفاظو سره ۵۰۷/۵.

پریښودونکې، او له هغه نه نه مُستغني* کېدونکې ستاینه، اې زمونږ پروردګاره!.

۷۱- کوربه ته د میلمه دعا

۱۸۲- «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ»[(۱)].

۞ الهي! تا چې دوی ته څه ورکړي په هغه کې برکت واچوې، او هغوی ته بخښنه وکړې، او پر ورحمیږې.

۷۲- څوك چې په چا اوبه وڅښي، او یا یې د څښولو اراده وکړي، هغه ته دعا

۱۸۳- «اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي، وَاسْقِ مَنْ

---

(۱) مسلم ۱٦۱٥/۳.

سَقَانِي»[1].

۞ الهي! ته خواړه ورکړه هغه چا ته چې ما ته يې خواړه را کړه، او څښوبه کړه* هغه څوک چې زه يې څښوبه کړم.

۷۳- د چا په کور کې د روژه مات په وخت کې دعا

۱۸٤- «أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلاَئِكَةُ»[2].

---

(۱) مسلم ۱۲٦/۳.

(۲) ابو داود ۳٦۷/۳، ابن ماجه ۵۵٦/۱، نسائي په «عمل اليوم والليلة» ۲۹٦-۲۹۸ نمبر حديث کې روايت کړيدی، او دا خبره يې په صراحت کړيده چې پيمغبر ﷺ به کله د کوم کوروال سره روژه ماته کړه دا به يې ويل. او الباني په صحيح ابي داود ۷۳۰/۲ کې هغه صحيح بللی دی.

۞ تاسو کره دي روژه دار* روژه ماته کړي، او ستا ډوډۍ دي نیکان* وخوري، او ملائکي دي درته دعا وکړي.

۷۴- د روژه دار* دعا چي کله خواړه حاضر شي او روژه ماته نکړي

۱۸۵- (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چي له تاسو نه څوک دعوت شي، نو دعوت دي قبول کړي، که بې روژه وه، نو دعا دي (ورته) وکړي، او که بې روژه نه وه، نو ډوډۍ دي وخوري[۱].

(۱) مسلم ۲/۱۰۵۴.

۷۵- کله چې روژه دار ته څوک ښکنځل* وکړي، نو دی به داسې ورته وايي

۱۸۶- زه روژه یم، زه روژه یم[1].

۷۶- د اولنۍ میوې لیدو دعا

۱۸۷- «اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا»[2].

۞ الهي! زمونږ په میوه کې راته برکت واچوې، او زمونږ په ښار کې راته برکت واچوې، او زمونږ په «مُدّ» کې راته برکت واچوې، او زمونږ

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۰۳/۴)، مسلم ۸۰۶/۲.
(۲) مسلم ۱۰۰۰/۲

په «صاع»[1] کې راته برکت واچوې.

۷۷- د ترَڇیدلو* دعا

۱۸۸- (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چې له تاسو نه څوک وترَڇیږي*، نو ودي وایي: «الْحَمْدُ لِلَّهِ» یعني: ټوله ستاینه الله لره ده، او هغه بل کس او ملګری به ورته وایي: «يَرْحَمُكَ اللَّهُ» یعني: الله ﷻ دي پر تا رحم وکړي، چې کله یې «یرحمک الله» وویل، نو (هغه بل به ورته) وایي: «يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ»[2] یعني: الله دي تا ته هدایت وکړي، او الله دي ستا احوال او کار سم کړي.

---

(۱) مُد او صاع د وزن دوې پیمانې دي.(ژباړن)

(۲) بخاري ۱۲۵/۷.

۷۸- کله چي کافر وترَچيږي داسي به ورته وايي

۱۸۹- «يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ»[1].

۞ الله دي تاسو ته هدايت وکړي، او الله دي ستاسو احوال او کار سم کړي.

۷۹- واده کونکي ته دعا

۱۹۰- «بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ»[2].

۞ الله دي تا لره برکت درکړي، او پر تا دي برکت وکړي، او تاسو دواړه دي په خير سره يو

---

(۱) ترمذي ۸۲/۵، احمد ۴۰۰/۴، ابو داود ۳۰۸/۴، صحيح الترمذي ۳۵۴/۲

(۲) بيله نسائي نه نورو اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح الترمذي ۳۱٦/۱.

ځای کړي.

۸۰- د واده کولو او سوَرلۍ* اخیستلو دعا

۱۹۱- «إِذَا تَزَوَّجَ أَحَدُكُمْ امْرَأَةً، أَوْ إِذَا اشْتَرَى خَادماً فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْه، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْه، وَإِذَا اشْتَرَى بَعِيراً فَلْيَأْخُذْ بِذِرْوَةِ سَنَامِه وَلْيَقُلْ: مِثْلَ ذَلِكَ»[1].

۞ (پیغمبر ﷺ فرمايي) کله چي له تاسو نه څوک له يوې ښځي سره واده وکړي، او يا مريی* واخلي، نو داسي به وايي: الهي! زه له تا نه ددې د

(۱) ابو داود ۲۴۸/۲، ابن ماجه ۶۱۷/۱، صحيح ابن ماجه ۳۲۴/۱

خیر سوال کوم، او د هغه څه د خیر سوال درنه کوم په کوم چي تا هغه پیدا کړیده، او پناه غواړم په تا سره ددې له شر نه، او له هغه شر نه په کوم چي تا هغه پیدا کړیده.

او چي کله اوښ واخلي نو د بوک* څوکه به یې نیسي او مخکینی دعا به وکړي.

۸۱- خپلي ښځي سره کوروالی* نه مخکي دعا

۱۹۲- «بِاسْمِ اللّٰه، اللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا»[۱].

۞ د الله په نوم، الهي! ته مو له شیطان نه لیري کړې، او شیطان (زموږ) له هغه (اولاد) نه لیري

---

(۱) بخاري ۱۴۱/۶، مسلم ۱۰۲۸/۲.

کړې چې تا مونږ ته راکړيدی.

۸۲- د قهر او غوسې په وخت دعا

۱۹۳- «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»[۱].

۞ زه په الله سره له رټل شوي شيطان نه پناه غواړم.

۸۳- د مصيبت زده ليدو په وخت دعا

۱۹٤- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلاَكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلاً»[۲].

۞ ټوله ستاينه هغه الله لره ده چې زه يې ساتلی يم له هغه څه نه چې ته يې پرې اخته کړې يې، او ما

---

(۱) بخاري ۹۹/۷، مسلم ۲۰۱۵/۴

(۲) ترمذي ۴۹۳/۵، ۴۹۴/۵، صحيح الترمذي ۱۵۳/۳

ته بې پر خپلو ډېرو مخلوقاتو فضيلت او غوره والى راکړيدى.

۸۴- د مجلس دعا

۱۹۵ – عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ كَانَ يُعَدُّ لِرَسُول اللّٰه ﷺ فِي الْمَجْلِسِ الْوَاحد مائَةُ مَرَّة منْ قَبْلِ أَنْ يَقُومَ «رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْغَفُورُ»[١].

۞ له ابن عمر رضي الله عنهما نه روايت دى چي وايي: پيغمبر ﷺ به په يوه مجلس كي په شمار سل ځلي دا (دعا) ويله: اى ځما پروردګاره! بخښنه

(١) ترمذي او نورو روايت کړيدى، صحيح الترمذي ۱۵۳/۳، صحيح ابن ماجه ۳۲۱/۲ او الفاظ د ترمذي دي.

راته وکړې، او توبه مې قبوله کړې، په رښتیا سره چې ته ښه توبه قبلونکی، ډېر بخښونکی یې.

۸۵- د مجلس کفاره*

۱۹٦– «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»[١].

۞ اهي! په پاکۍ سره یادوو تا، او پوره ستاینه کوو ستا، زه شاهدي* ورکوم، چې بیله تا نه بل د

---

(۱) اصحاب السنن روایت کړېدی، صحیح الترمذي ۳/۱۵۳، او له عائشه رضي الله عنها نه روایت دی چې وایي. پیغمبر ﷺ به په هیڅ داسې یو مجلس کې نه کښیناسته، او نه به یې قرآن لوسته، او نه به یې لمونځ کاوه، مګر هغه په دغه (پورتنیو) کلماتو سره ختم کړي.. باقي حدیث.
نسائي په «عمل الیوم واللیلة» ۳۰۸ نمبر حدیث کې، احمد ٦/۷۷ روایت کړېدی، او دکتور فاروق حماده د «عمل الیوم واللیلة» په تحقیق ص۲۷۳ کې هغه صحیح بللی دی.

عبادت وړ* معبود* نشته، زه له تا نه بخښنه غواړم، او تا ته توبه کوم.

۸۶- څوک چې چا ته ووايي: «غفر الله لك»[۱] نو هغه ته به داسي وايي

۱۹۷- «وَلَكَ»[۲].

۞ او تا ته دي هم (الله بخښنه وکړي).

۸۷- څوک چې له تا سره ښه وکړي، هغه ته دعا

۱۹۹- «جَزَاكَ اللّٰهُ خَيراً»[۳].

۞ الله دي تا لره خير (او نيک اجر) درکړي.

---

(۱) ترجمه: الله دي تا ته هم بخښنه وکړي.(ژباړن)

(۲) احمد ۸۲/۵، نسائي «عمل اليوم والليلة» ص۲۱۸، ۴۲۱ نمبر حديث، د دکتور فاروق حماده تحقيق کي روايت کړيدی.

(۳) ترمذي ۲۰۳۵ نمبر حديث، صحيح الجامع ۶۲۴۴، صحيح الترمذي ۲۰۰/۲.

۸۸- په څه چې د دجال (له فتنې) نه ځان ساتلی شي

۱۹۹- (پیغمبر ﷺ فرمایي) چا چې د کهف د سورت اولني لس آیاتونه یاد کړل، له دجال نه به وژغورل* شي[۱].

او (همدارنګه) په هر لمانځه کي د وروستنی ناستي د «التحیات» نه وروسته په الله سره د دجال له فتنې نه پناه غوښتل[۲].

۸۹- څوک چې چا ته ووایي: «إِنِّي أُحِبُّكَ في

(۱) مسلم ۵۵۵/۱، او په بل روایت ۵۵٦/۱ کي د کهف دسورت آخري (لس) آیتونه ښودل شویدي.

(۲) ددي کتاب ۵۵ نمبر حدیث، او ۵٦ نمبر حدیث دي وکتل شي.

الله»[1]. **هغه ته به داسي وايي**

٢٠٠- «أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ»[2].

۞ هغه ذات دي در سره محبت وکړي چي تا د هغه لپاره زما سره محبت کړيدی.

٩٠- څوک چي خپل مال تا ته وړاندي کړي، هغه ته دعا

٢٠١- «بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ»[3].

۞ الله دي تاته ستا په عيال او مال کي برکت واچوي.

---

(١) يعني: زه درسره د الله لپاره محبت لرم.(ژباړن)

(٢) ابو داود ٣٣٣/٤، او الباني په صحيح سنن ابي داود ٩٦٥/٣ کي د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

(٣) بخاري (فتح الباري ٨٨/٤).

۹۱- د قرض د اداء کولو په وخت قرض ورکونکي ته دعا

۲۰۲- «بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ»[۱].

۞ الله دي تاته ستا په عیال او مال کي برکت واچوي، په رښتیا سره چي د قرض بدله په ستاینه او ادائینه سره وي.

۹۲- له شرک نه د ویري* دعا

۲۰۳- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لاَ أَعْلَمُ»[۲].

---

(۱) نسائي «عمل اليوم والليلة» ص۳۰۰، ابن ماجه ۸۰۹/۲، صحيح ابن ماجه ۵۵/۲

(۲) احمد ۴۰۳/۴ او نورو روايت کړيدی، صحيح الجامع ۲۳۳/۳

۞ الهي! زه په تا سره پناه غواړم لدينه چي زه په پوهه ستا سره شريک جوړ کړم، او بخښنه غواړم له هغه څه نه چي زه پري نه پوهيږم.

۹۳- هغه چا ته دعا چي تا ته ووايي: «بارَكَ اللهُ فيكَ»(۱)

۲۰٤- «وَفيْكَ بَارِكَ اللهُ»(۲).

۞ او الله دي په تا کي هم برکت واچوي.

۹۴- د بد شګومۍ* بد ګڼلو دعا

۲۰۵- «اللَّهُمَّ لاَ طَيْرَ إِلاَّ طَيْرُك، وَلاَ خَيْرَ إِلاَّ

، صحيح الترغيب والترهيب د الباني ليکنه ۱۹/۱

(۱) يعني: الله دي په تا کي برکت واچوي.(ژباړن)

(۲) ابن السني ص۱۳۸، ۲۷۸ نمبر حديث، الوابل الصيب د ابن القيم ليکنه ص۳۰۴، د بشير محمد عيون تحقيق.

خَيْرُك، وَلاَ إِلَه غَيْرُك»[1].

۞ الهي! بد شګومي* يوازي ستا لخوا نه (او ستا په حکم سره) ده، او خير تهول ستا لخوا نه دى، او بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۹۵- د سپړيدو دعا

۲۰۶- «بسمِ اللهِ، الحمدُ للهِ ﴿سُبْحانَ الَّذي

(۱) احمد ۲/۲۲۰، ابن السني ۲۹۲ نمبر حديث، او الباني په الأحاديث الصحيحة ۳/۵۴، ۱۰۶۵ نمبر حديث کي هغه صحيح بللى دى.
او نيک فالي د پيغمبر ﷺ خوښيدله، او چي کله به يې له کوم سړي نه ښه خبره واوريده، او خوښه به يې شوه، نو داسي به يې ويل: ستا نيک فال مو ستا له خولې نه واخيست. ابو داود، احمد، او الباني په الأحاديث الصحيحة ۲/۳۶۳ کي هغه د ابو الشيخ په حواله په «أخلاق النبي ﷺ» ص۲۷۰ کي صحيح بللى دى.

سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ﴾ الحمدُ لله، الحمدُ لله، الحمدُ لله، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللهمّ، إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاّ أَنْتَ» [(١)].

۞ د الله په نامه سره، الله لره پوره ستاينه ده، پاک دی هغه ذات چې مونږ ته يې دا (سپرلی) تابع کړېده، او مونږ د هغه مهاروونکي* نه يو، او مونږ خپل پروردګار ته بيرته تلونکي يو، الله لره پوره ستاينه ده، الله لره پوره ستاينه ده، الله لره پوره ستاينه ده، الله ډير لوی دی، الله ډير لوی دی، الله ډير لوی دی، په پاکي سره يادوو تا اې الله، ما پر خپل ځان زياتی* کړيدی، نو ماته بخښنه وکړې، چې په رښتيا

---

(١) ابو داود ٣٤/٣، ترمذي ٥٠١/٥، صحيح الترمذي ١٥٦/٣

سره بیله تا نه بل څوک ګناهونه نشي بخښلای*.

۹۶- د سفر دعا

۲۰۷-«اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، ﴿سُبْحانَ الَّذي سَخَّرَ لَنا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ﴾ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنْ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالأَهْلِ» [وَإِذَا رَجَعَ قَالَهُنَّ وَزَادَ فِيهِنَّ:] «آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ»[۱].

۞ الله ډېر لوی دی، الله ډېر لوی دی، الله

---

(۱) مسلم ۲/۹۹۸

ډېر لوی دی، الله لره پوره ستاینه ده، پاک دی هغه ذات چي مونږ ته یې دا (سورلۍ) تابع کړېده، او مونږ د هغه مهاروونکي* نه یو، الهي! مونږ پدې سفر کي له تا نه د نیکۍ او پرهېزګارۍ، او ددا سي عمل سوال کوو چي تا ته خوښ وي، الهي! ته مونږ ته دا سفر آسانه کړې، او اوږدوالی یې راته لنډ کړې، الهي! ته په سفر کي ملګری، او په کور کي سرپرست یې، الهي! زه په تا سره پناه غواړم د سفر د سختۍ نه، او له خوار حالت نه، او مال او عیال ته له ناوړه* بیرته ستنیدو* نه.

او چي کله له سفر نه بیرته راستنیدونکی وي نو همدا دعا به وایي، او ورسره به دا هم وایي: بیرته راتلونکي، توبه ایستونکي، عبادت کونکي، د خپل

پروردګار ستايونکي* يو.

۹۷- کلي يا ښار ته ننوتلو دعا

۲۰۸- «اللهمّ ربَّ السموات السبعِ وما أظْلَلْنَ، وربَّ الأَرَضِينَ السَّبعِ وما أَقْلَلْنَ، وربَّ الشياطينِ وما أَضْلَلْنَ، وربَّ الرِّياحِ وما ذَرَيْنَ، أَسأَلُكَ خيرَ هذه القَرْيَةِ، وخيرَ أهلِها، وخيرَ ما فيها، وأَعُوذُ بِكَ مِنْ شرِّها، وشرِّ أَهْلِها، وشرِّ ما فيها»(۱).

۞ الهي! د اوو آسمانونو او د هغو تر سيوري* لاندي (مخلوقاتو) پروردګاره!، او د اوو ځمکو او

(۱) حاکم ۲/۱۰۰، او هغه يې صحيح بللی دی، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، ابن السني ۵۲۴ نمبر حديث، او حافظ د الاذکار په تخريج ۵/۱۵۴ کي هغه حَسَن بللی دی، او ابن باز وايي. نسائي هغه په حَسَن سند سره روايت کړيدی، تحفة الاخيار ص۳۷

د هغو برسیره (مخلوقاتو) پروردګاره! او د شیطانانو او په هغوی سره ګمراه شویو (مخلوقاتو) پروردګاره! او د بادونو* او په هغوی سره د الوُزَوَل شویو (مخلوقاتو) پروردګاره! زه ددې کلي خیر، او د هغه د اوسیدونکو خیر، او د هغه څه خیر درنه غواړم کوم چي په هغه کي دي، او په تا سره پناه غواړم د هغه له شر نه، او د هغه د اوسیدونکو له شر نه، او د هغه څه له شر نه کوم چي په هغه کي دي.

۹۸- بازار ته ننوتلو دعا

۲۰۹- «لاَ إِلَهَ إلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لاَ

يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[1].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک نلري، هغه لره پاچاهي او غوره ستاينه ده، ژوند ورکوي، او مرګ راولي، او هغه (هميشه) ژوندی دی، مرګ نلري، خير دده په لاس کي دی، او هغه پر هر څه قادر او برلاسی دی.

۹۹- د سپرلي غورځيدو په وخت دعا

۲۱۰- «بِسمِ اللّٰه»[2].

۞ د الله په نامه سره.

---

(۱) ترمذي ۲۹۱/۵، حاکم ۵۳۸/۱، او الباني په صحيح ابن ماجه ۱۲/۲، او په صحيح الترمذي ۱۵۲/۳ کي هغه حَسَن بللی دی.

(۲) ابو داود ۲۹٦/۴، او الباني په صحيح ابي داود ۹۴۱/۳ کي هغه صحيح بللی دی.

۱۰۰- د مسافر دعا و مُقیم* ته

۲۱۱- «أَسْتَوْدِعُكُمُ اللَّهَ الَّذِي لاَ تَضِيعُ وَدَائِعُهُ»[1].

۞ هغه الله ته دي سپارم، چې هغه ته سپارل شوي نه ضائع* کیږي.

۱۰۱- د مقیم* دعا مسافر ته

۲۱۲-۱- «اسْتَوْدِعْ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ»[2].

۞ زه ستا دین، او ستا امانت، او ستا د کارونو انجام* الله ته سپارم.

۲۱۳-۲- «زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ،

---

(۱) احمد ۴۰۳/۲، ابن ماجه ۹۴۳/۲، صحیح ابن ماجه ۱۳۳/۲

(۲) احمد ۷/۲، ترمذي ۴۹۹/۵، صحیح الترمذي ۱۵۵/۲

وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ»[1].

ﷺ الله دي در ته د پرهيزګارۍ توښه درکړي، او الله دي ستا ګناه وبخښي، او چيرته چي يې (الله دي) درته نيکي آسانه کړي.

۱۰۲- په سفر کي تکبير او تسبيح

۲۱٤- جابر ﷺ وايي: کله چي به پورته ختو نو «اللهُ أَكْبَرُ» به مو وايل، او کله چي به ښکته کيدو نو «سُبْحَانَ اللهِ» به مو ويل[2].

۱۰۳- د سهار* په وخت د مسافر دعا

۲۱٥- «سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ وَحُسْنِ بَلَائِه عَلَيْنَا، رَبَّنَا صَاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا، عَائِذاً بِاللَّهِ مِنْ

---

(۱) ترمذي، صحيح الترمذي ۳/۱٥٥.

(۲) بخاري (فتح الباري ٦/۱٥۳).

النّارِ»[1]

۞ يو شاهدي وركونكي (زمونږ) پر ستاينه الله لره، او پر مونږ باندي د هغه د ښو نعمتونو شاهدي وركړه، اې پروردګاره! زمونږ مل* اوسه، او خپل (بي شماره) نعمتونه (په خپل فضل سره) مونږ ته

---

(١) مسلم ٢٠٧٦/٤، او د «سمِعَ سامِعٌ» معنى داده: شاهدي وركړه شاهدي وركونكي پر ستاينه زمونږ الله لره، او دده پر ښو نعمتونو او ابتلا باندي، او د «سَمّعَ سامِعٌ» (د روايت) معنى داده: اوريدونكي زما دا خبره نورو ته ورسوله، او دا بي ځكه وويل تر څو د سهار په وخت ذكر او دعا كولو ته اشاره وكړي، او «ربّنا صَاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا» معنى داده: مونږ (په خپل) حفظ او امان كي ونيسه، او ساتنه مو وكړه، او خپل بې شماره نعمتونه په خپل فضل سره مونږ ته راكړه، او له مونږ نه هر رنګه تكليف او ضرر ليري كړه. شرح النووي ٣٩/١٧.

راکړه، پناه غواړم[1] په الله سره (د دوزخ) له اور نه.

۱۰۴- په سفر یا پرته له سفر نه په یو ځای کې د کوزیدلو او وریدلو دعا

۲۱۶- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»[2].

۞ د الله په بشپړ* کلام سره د هغه څه له شر نه پناه غواړم چې (الله) پیدا کړیدي.

۱۰۵- د سفر نه د ستنیدو دعا

۲۱۷- يُكَبِّرُ عَلى كُلِّ شَرَف ثَلاَثَ تَكْبِيرات، ثُمَّ يَقُولُ: «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ

(۱) حال په معنی د مصدر دی، او (اعوذ) مقدر دی.(ژباړن)
(۲) مسلم ۴/۲۰۸۰

الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ»[١].

۞ پر هر لوړ* ځای به درې ځلي «الله اکبر» وايي، او بيا به دا دعا کوي: بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک نلري، هغه لره پاچاهي او غوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر* دی، مونږ بيرته راتلونکي، توبه ايستونکي، عبادت کونکي، يوازي د خپل پروردګار ستايونکي* يو، الله خپله وعده رښتونې* کړه، او د خپل بنده مرسته يې

(١) پيغمبر ﷺ به چي کله له کومي غزا او يا حج نه بيرته راغی نو دا اذکار به يې ويل.
بخاري ١٦٣/٧، مسلم ٩٨٠/٢

وکړه، او په یوازي* يې (د کفارو) ډلو ته ماتې ورکړه.

۱۰۶- د خوشحالۍ او یا خواشینۍ کار پیښیدو په وخت کې دعا

۲۱۸- كَانَ ﷺ إذَا أَتاهُ الأمرُ يَسُرُّهُ قَالَ: «الْحَمْدُ للَّه الَّذي بنعْمَته تَتمُّ الصَّالحَاتُ»، وَإذَا أَتاهُ الأَمْرُ يَكْرَهُهُ قَالَ: «الْحَمْدُ للَّه عَلَى كُلِّ حَال»[۱].

۞ پیغمبر ﷺ ته چې به کله خوشحالونکی کار مخې ته راغی، نو داسې به يې ویل: پوره ستاینه هغه الله لره ده چې په نعمت سره يې نیک کارونه سر ته

(۱) ابن السني په «عمل اليوم والليلة» ۴۹۹/۱ کې هغه روایت کړی، او صحیح بللی دی، او الباني هم په صحيح الجامع ۲۰۱/۴ کې هغه صحیح بللی دی.

رسيږي.

او چي کله به ناخوښه کار ورته پيښ شو، نو داسي به يې ويل: پوره ستاينه الله لره ده په هر حال کي.

١٠٧- پر پيغمبر ﷺ د درود ويلو فضيلت

٢١٩-١- قال ﷺ: «مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلاَةً صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْراً» (١).

۞ پيغمبر ﷺ فرمايي: څوک چي پر ما يو درود ووايي، نو الله به پر هغه لس ځلي رحمت وليږي.

٢٢٠-٢- وقال ﷺ: «لاَ تَجْعَلُوا قَبْرِي

---

(١) مسلم ١/٢٨٨.

عيداً، وصَلُّوا عَليَّ، فَإِنَّ صَلاَتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنتُمْ»[1].

۞ او ﷺ فرمايي: زما قبر نه ميله مه جوړوی، او پر ما درود ووايی، ځکه ستاسو درود -هر چيري چي ياست- ما ته رسيږي.

۲۲۱-۳- وقال ﷺ: «الْبَخِيلُ مَنْ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ»[2].

۞ او ﷺ فرمايي: بخيل* هغه دی، چي زه دده په وړاندي ياد شم، او پر ما درود ونه وايي.

---

(۱) ابو داود ۲/۲۱۸، احمد ۲/۳٦۷، او الباني په صحيح ابي داود ۲/۳۸۳ کي هغه صحيح بللی دی.
(۲) ترمذي ٥/٥٥۱ او نورو روايت کړيدی، صحيح الجامع ۳/۲٥ صحيح الترمذي ۳/۱۷۷.

۲۲۲-٤- وقال ﷺ: «إِنَّ لِلَّه مَلاَئكَةً فِي الأَرْضِ سَيَّاحِينَ يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلاَمَ»[1].

۞ او ﷺ فرمايي: الله لره په ځمکه كي ګرځندويه* فرښتې* دي، چې زما د امت سلام ما ته رسوي.

۲۲۳-٥- وقال ﷺ: «مَا مِنْ أَحَد يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلاّ رَدَّ اللّهُ عَلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْه السَّلاَمَ»[2].

۞ او فرمايي: هيڅوک پر ما سلام نه كوي، مګر الله جَلَّ جَلالُه زما روح ما ته بيرته راكړي، تر څو

(۱) نسائي، حاكم ۲/۴۲۱. او الباني په صحيح النسائي ۱/۲۷۴ كې هغه صحيح بللى دى.

(۲) ابو داود ۲۰۴۱ نمبر حديث، او الباني په صحيح ابي داود ۱/۳۸۳ كې هغه صحيح بللى دى.

د هغه د سلام جواب* ورکړم.

۱۰۸- سلام خپرول*

۲۲۴-۱- قال ﷺ: «لاَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلاَ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوَ لاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ، أَفْشُوا السَّلاَمَ بَيْنَكُمْ»[۱].

۞ پیغمبر ﷺ فرمايي: جنت ته نشی تللای تر څو مومنان نه شی، او مومنان نشی کیدلای تر څو خپل مینځونو کي مینه محبت ونلری، نو زه تاسو ته داسي يو شی* ونه ښايم چي که وکړی، په خپلو مینځونو کي به مو مینه محبت پیدا شي؟ خپلو مینځونو کي سلام خپور کړی[۲].

---

(۱) مسلم ۱/۷۴ او نورو روايت کړيدی.

(۲) يعني: يو په بل باندي همیشه سلام کوی.(ژباړن)

٢٢٥-٢- (قال ﷺ): «ثَلاَثٌ مَنْ جَمَعَهُنَّ فَقَدْ جَمَعَ الإيمَانَ: الإنْصَافُ مِنْ نَفْسكَ، وَبَذْلُ السَّلاَمِ لِلْعَالَمِ، وَالإِنْفَاقُ مِنْ الإِقْتَارِ»[(١)].

۞ (پيغمبر ﷺ فرمايي): دري داسې (صفتونه) دي، چا چي هغه ټوله ولرل نو پوره ايمان يې حاصل كړ (هغه دادي): په خپل ځان كي انصاف لرل، په ټولو (خلكو) سلام كول، او د بي وزلتوب* په حالت كي مصرف كول.

٢٢٦- وعَنْ عَبْد اللَّه بْنِ عُمَر رضيَ اللَّهُ عنهما: أَنَّ رَجُلاَ سَأَلَ النَّبيَّ ﷺ أَيُّ الإسْلاَمِ خَيْرٌ قَالَ: «تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرَأُ السَّلاَمَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ

---

(١) بخاري (فتح الباري ٨٢/١) له عمار ﷺ نه موقوف او معلق روايت كړيدى.

تَعْرِفْ»[1].

۞ او د عبد الله بن عمر رضي الله عنهما نه روایت دی: چې یوه سړي له پیغمبر ﷺ نه پوښتنه* وکړه چې کوم اسلام غوره دی؟[2] (پیغمبر ﷺ) وفرمایل: دا چې (د الله په لار کې) ډوډی ورکړې، او سلام وکړې پر هغه چا چې پیژنې یې او که یې نه پیژنې.

۱۰۹- د کافر د سلام جواب به څنګه ورکوي

۲۲۷- «إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا: وَعَلَيْكُمْ»[3].

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۵۵)، مسلم ۱/٦٥

(۲) یعني: په اسلام کې کوم کار له نورو نه غوره دی.(ژباړن)

(۳) بخاري (فتح الباري ۱۱/۴۲)، مسلم ۴/۱۷۰۵.

۞ کله چي اهل کتاب (يهود او نصارى) په تاسو سلام وکړي، نو تاسو (په جواب کي) ورته ووایاست: (وعليکم)، يعني: او په تاسو هم.

١١٠- د چرګ* د آذان، او د خره د هنګاري* په وخت دعا

٢٢٨- «إِذَا سَمِعْتُمْ صِيَاحَ الدِّيَكَةِ فَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ؛ فَإِنَّهَا رَأَتْ مَلَكاً، وَإِذَا سَمِعْتُمْ نَهِيقَ الْحِمَارِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ الشَّيْطَانِ؛ فَإِنَّهُ رَأَى شَيْطَاناً»(١).

۞ (پيغمبر ﷺ فرمايي) کله چي د چرګ* آذان واورى، نو د الله د هغه د فضل سوال وکړى، ځکه هغه (د آذان په وخت) ملائکه* ليدلې وي، او

(١) بخاري (فتح الباري ٦/٣٥٠)، مسلم ٤/٢٠٩٢.

چي کله د خره هنګار واورئ، نو په الله سره له شیطان نه پناه وغواړئ، ځکه چي هغه (د هنګاري په وخت) شیطان لیدلی وي.

١١١- په شپه کي د سپیو د غپلو اوریدو په وخت دعا

٢٢٩- «إِذَا سَمِعْتُمْ نُبَاحَ الْكِلاَبِ وَنَهِيقَ الْحَمِيرِ بِاللَّيْلِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْهُنَّ؛ فَإِنَّهُنَّ يَرَيْنَ مَا لاَ تَرَوْنَ» [١].

۞ (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چي په شپه کي د سپیو غپل، او د خرو هنګاری واورئ، نو په الله سره

(١) ابو داود ٣٢٧/٤، احمد ٣٠٦/٣، او الباني په صحیح ابي داود ٩٦١/٣ کي هغه صحیح بللی دی.

له هغو نه پناه وغواړی، ځکه هغوی داسي څه ویني چي تاسو یې نه وینی.

۱۱۲- څوک چي دي بنکنځلی وي هغه ته دعا

۲۳۰- قال ﷺ: «اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»[1].

۞ الهي! کوم مومن ته چي ما کنځلی دی، نو هغه ورته د قیامت په ورځ و ځانته د نژدیکت سبب وګرځوې.

۱۱۳- د بل مسلمان ستایلو په وخت به داسي وايي

۲۳۱- قال ﷺ: «إِذَا كَانَ أَحَدُكُمْ مَادِحاً

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۷۱)، مسلم ۴/۲۰۰۷، او د مسلم الفاظ دادي: «فاجعلها له زكاة ورحمة» يعني: هغه دده لپاره د پاکوالي او رحمت سبب وګرځوې.

صَاحِبَهُ لاَ مَحَالَةَ فَلْيَقُلْ: أَحْسِبُ فُلاَنَاً -وَاللَّهُ حَسِيبُهُ وَلاَ أُزَكِّي عَلَى اللَّه أَحَداً-، أَحْسِبُهُ -إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَاكَ- كَذَا وَكَذَا»[١].

۞ (پيغمبر ﷺ فرمايي) کله چي له تاسو نه څوک د خپل ملګري هرومرو* صفت کول غواړي، نو داسي دي ووايي: زه (په فلاني) همداسي ګمان کوم، او الله ﷻ د هغه په حال ښه خبر دی[٢]، او د الله په وړاندي د هيچا تزکيه* او د هغه په سپيڅلتيا* حکم نه کوم[٣]، زه په هغه داسي

(١) مسلم ٢٢٩٦/٤.

(٢) دا د اصلي جملي لازمي معنی ده، او له ترجمې سره مناسبه ده.(ژباړن)

(٣) يعني: د هيچا په زړه نه يم خبر، او په زړونو عالم يو الله دی.(ژباړن)

داسي ګمان کوم، (دا په هغه وخت کي) چي د هغه نه خبر وي.

۱۱۴- کله چي د يو مسلمان صفت وشي، نو هغه به داسي وايي

۲۳۲- «اللَّهُمَّ لاَ تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاغْفِرْ لِي مَا لاَ يَعْلَمُونَ [وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ]»[1].

۞ الهي! ته ما په هغه څه مه نيسه* چي دوی يې (زما په باره کي) وايي، او ما ته د هغه څه بخښنه وکړې چي دوی پري خبر ندي، او دوی چي په ما

---

(۱) بخاري په الادب المفرد ۷۶۱ نمبر حديث کي روايت کړی، او الباني په صحيح الادب المفرد ۵۸۵ نمبر حديث کي هغه صحيح بللی دی، او د مربع قوسونو تر مينځ عبارت د بيهقي زيادت دی په شعب الإيمان ۲۲۸/۴ کي له بلي طريقې نه.

څه ګمان کوي له هغه نه مې غوره وګرځوې.

۱۱۵- په حج او عمره کې به مُحرم لبیک څنګه وای

۲۳۳- «لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ»[1].

۞ الهي! ستا حکم مَنلو ته تیار یو، تا لره شریک نشته، ستا حکم مَنلو ته تیار یو، په رښتیا سره چې ټوله ستاینه او د نعمت (شکر) او پاچاهي تا لره ده، تا لره هیڅ شریک نشته.

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۳/۴۰۸)، مسلم ۲/۸۴۱.

۱۱٦- حجر اسود ته د رارسيدلو په وخت «الله اكبر» ويل

۲۳٤- طَافَ النَّبيُّ ﷺ بالْبَيْت عَلَى بَعيرٍ كُلَّمَا أَتَى الرُّكْنَ أَشَارَ إِلَيْه بِشَيْءٍ عِنْدَهُ وَكَبَّرَ»[۱].

۞ پيغمبر ﷺ د كعبې نه يې طواف وكړ، او چې كله به حجر اسود ته راورسيد، نو هغې ته به يې په كوم شي* چې ورسره وو اشاره وكړه او «اللهُ أَكبرُ» به يې ووايه.

۱۱۷- د ركن يماني او حجر اسود په مينځ كې دعا

۲۳٥- «رَبَّنَآ ءاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۳/٤۷٦)، او له شي نه مراد لښته* ده، بخاري (فتح الباري ۳/٤۷۲) دي وكتل شي.

الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»[1].

❁ اې زموږ پروردګاره! موږ ته په دنيا کي نيکي راکړې، او په آخرت کي نيکي راکړې، او د دوږخ له عذاب نه مو وساتې.

۱۱۸- صفا او مروا باندي د ودريدو دعا

۲۳۶- لَمَّا دَنَا ﷺ مِنْ الصَّفَا قَرَأَ ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ»، فَبَدَأَ بِالصَّفَا فَرَقِيَ عَلَيْهِ حَتَّى رَأَى الْبَيْتَ فَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ، فَوَحَّدَ اللَّهَ وَكَبَّرَهُ، وَقَالَ: «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

---

(۱) ابو داود ۲/۱۷۹، احمد ۳/۴۱۱، او بغوي په شرح السنة ۷/۱۲۸ کي روايت کړيدی، او الباني په صحيح ابي داود ۱/۳۵۴ کي هغه حَسَن بللی دی، او آيت د سورت بقره ۲۰۱ آيت دی.

قَدِيرٌ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ»، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ، قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلاَثَ مَرَّاتٍ، الحديث، وفيه: فَفَعَلَ عَلَى الْمَرْوَةِ كَمَا فَعَلَ عَلَى الصَّفَا[1].

۞ كله چي به پيغمبر ﷺ و «صفا» ته نژدې شو، نو دا آيتونه به يې ويل: په رښتيا سره چي «صفا» او «مروا» د الله ﷻ (د عبادت) له نښو نښانو نه دي، په هغه څه شروع كوم په كوم چي الله شروع كړيده[2]، نو په «صفا» يې شروع وكړه، او په هغې باندي وخوت* تر څو چي يې كعبه وليدله،

---

(١) مسلم ٢/٨٨٨.

(٢) يعني: كوم شی چي الله ﷻ په مخكيني آيت كي اول ذكر كړيدی، او هغه «صفا» ده.(ژباړن)

نو بیا به یې مخ قبلي ته کړ، او د توحید کلمه او تکبیر به یې ووایه، او داسي به یې ویل: بیله* الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، یو دی، شریک نلري، هغه لره پاچاهي او پوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر* دی، بیله الله نه بل د عبادت وړه څوک نشته، یو دی، خپله وعده یې پوره کړه، او د خپل بنده سره یې مرسته وکړه، او (د کفارو) ډلو ته یې یوازي ماتي ورکړه، او بیا به یې ددې (کلماتو) په مینځ کي دعا وکړه، درې ځلي به یې داسي وویل... د حدیث تر آخره پوري.

او په نومړي* حدیث کي راغلي دي: چي په «مروا» کي به یې هم د صفا په شان (دعاګاني او اذکار) ویل.

۱۱۹- د عرفات په ورځ دعا

۲۳۷- [قال ﷺ] «خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ، وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» (۱).

۞ (پیغمبر ﷺ فرمايي) له ټولو نه غوره دعا د عرفات په ورځ دعا ده، او له ټولو نه غوره (ذکر) چې ما او له ما نه مخکې نورو پیغمبرانو ویلی دی (دادی): بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، یو دی، هیڅ شریک نلري، هغه لره پاچاهي ده، او

---

(۱) ترمذي، او الباني په صحيح الترمذي ۳/۱۸۴ کې، او په الأحاديث الصحيحة ۴/۶ کې هغه حَسَن بللی دی.

هغه لره غوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دی.

۱۲۰- د مشعر حرام[1] ذكر

۲۳۸- «رَكِبَ ﷺ الْقَصْوَاءَ حَتَّى أَتَى الْمَشْعَرَ الْحَرَامَ، فَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ فَدَعَاهُ، وَكَبَّرَهُ، وَهَلَّلَهُ، وَوَحَّدَهُ، فَلَمْ يَزَلْ وَاقِفاً حَتَّى أَسْفَرَ جِدّاً، فَدَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ»[2].

۞ پيغمبر ﷺ پر (خپلي اوښي) «قَصْوَاء» باندي سپور شو، تر څو چي مشعر حرام ته راغی، نو قبلي ته به يي مخ کړ، او دعا يې وکړه، او «الله أكبر»، او «لا إله إلا الله»، يې ووايه او الله ﷻ يې

---

(۱) يعني: مزدلفه.(ژباړن)

(۲) مسلم ۲/۸۹۱.

په وحدانيت ياد کړ، او تر هغه پوري ولاړ وو تر څو
چي له لمر ختو نه مخکي روښنايي ښه زياته شوه.

۱۲۱- (د شيطانانو ويشتلو په وخت) د هري ښکي* ويشتلو سره «الله اکبر» ويل

۲۳۹- «يُكَبِّرُ كُلَّمَا رَمَى بِحَصَاة عندَ الجمار الثلاث، ثُمَّ يَتَقَدَّمُ، ويَقِفُ يَدعُو مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَة رَافِعاً يَدَيْه بعدَ الجَمرة الأُولَى والثانيَة، أمَّا جَمْرَةُ الْعَقَبَة فَيَرْمِيهَا ويُكَبِّرُ عِنْدَ كُلِّ حَصَاةٍ وَيَنْصَرِفُ وَلا يَقِفُ عِنْدَهَا»(۱).

۞ د درو جمرو* ويشتلو په وخت چي هره

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۳/۵۸۳، ۳/۵۸۴)، او الفاظ يې هلته وکتل شي، بخاري (فتح الباري ۳/۵۸۱) وکتل شي، او مسلم هم روايت کړيدی.

شکه* ولي نو «الله اکبر» به وايي، او بيا به لږ وړاندي ځي، او دريږي به او قبلې ته به مخامخ لاسونه پورته کوي او دعا به کوي، دا د لومړۍ او دوهمي جمرې* نه وروسته، اما دريمه جمره چي کومه ده، هغه به وُلي، او د هري شکي* سره به «الله اکبر» وايي، او بيا به ځي او د هغې سره به (د دعا لپاره) نه دريږي.

۱۳۳- د تعجب او خوشحالونکي کار پيښيدو په وخت دعا

۲٤٠- «سُبْحانَ اللهِ»[۱].

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۲۱۰، ۳۹۰، ۴۱۴)، مسلم ۱۸۵۷/۴

۞ الله لره ټوله پاکي ده.

۲٤۱- «اللهُ أكبرُ»[1].

۞ الله ډير لوی دی.

۱۳۳- چا ته چي خوشحالونکی خبر راشي، نو څه به کوي

۲٤۲- كَانَ النبيُّ ﷺ إذَا أَتَاهُ أَمْرٌ يَسُرُّهُ أَوْ يُسَرُّ بِهِ خَرَّ سَاجِداً شُكْراً لِلّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى[2].

۞ پيغمبر ﷺ ته چي به کله داسي خبر راغی چي په هغه به خوشحاليده، او يا د بل چا لپاره د

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۸/۴۴۱)، صحيح الترمذي ۲/۱۰۳، ۲/ ۲۳۵، مسند احمد ۵/۲۱۸.

(۲) بيله نسائي نورو اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح ابن ماجه ۱/۲۳۳، ارواء الغليل ۲/۲۲٦.

خوشحالي خبر وو، نو د الله ﷻ د شکر لپاره به په سجده پریوت.

۱۲۴- څوک چې په خپل بدن کې درد محسوس کړي څه به کوي

۲۴۳- «ضَعْ يَدَكَ عَلَى الَّذي تَأَلَّمَ مِنْ جَسَدِكَ، وَقُلْ: بِاسْمِ اللَّه، ثَلاَثاً، وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ: أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ»[۱].

۞ خپل لاس د خپل بدن پر دردمن ځای کښېږده* او درې ځلې به «بسم الله» ووایې، او اوه ځلې به داسې ووایې: زه په الله سره او د هغه په قدرت سره پناه غواړم د هغه څه له شر نه چې ما ته

---

(۱) مسلم ۱۷۲۸/۴

رسیدلی دی، او زه څني ویریږم*.

۱۲۵- په څه شي د نظر کیدو نه د ویري دعا

٢٤٤- «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مِنْ أَخِيه، أو مِنْ نَفْسه، أو مِنْ مَاله مَا يُعْجِبُهُ، [فَلْيَدْعُ لَهُ بِالْبَرَكَةِ]؛ فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ» (١).

۞ کله له تاسو نه څوک له خپل ورور، او یاپه خپل ځان کي، او یا خپل مال کي داسي څه وګوري چي له هغه نه تعجب وکړي، نو د هغه لپاره دي د برکت دعا وکړي، ځکه نظر کیدل* حق

(١) مسند احمد ۴۴۷/۴، ابن ماجه، مالک، او الباني په صحيح الجامع ١/٢١٢ کي هغه صحيح بللی دی، زاد المعاد ۴/١٧٠ د ارناؤوط تحقيق دي وکتل شي.

دي[1].

۱۲۶- د ویرې په حالت کې دعا

۲٤٥- «لا إلهَ إلا اللهُ»[2].

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۱۲۷- د قرباني حلالولو* په وخت کي څه ویل پکار دي

۲٤٦- «بِسْمِ اللَّه اللَّهُ أَكْبَرُ، [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ]، اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي»[3].

۞ د الله په نوم (حلالول کوم)، الله ډیر لوی

---

(۱) یعني: نظر کیدل، یا نظر لګیدل حق دی.(ژباړن)

(۲) بخاري (فتح الباري ٦/١٨١)، مسلم ٤/٢٢٠٨

(۳) مسلم ٣/١٥٥٧، بیهقي ٩/٢٨٧، او د مربع قوسونو په مینځ کي عبارت د بیهقي ٩/٢٨٧ او نورو دی، او اخیرنی جمله مي په معنی سره د مسلم له روایت نه ذکر کړه.

دی، الهي! دا (قرباني) ستا له طرف نه ده، او ستا لپاره يې حلالوم، الهي! ته يې را څخه قبوله کړې.

۱۳۸- هغه څه چې د سرکښه* شيطانانو د مکر او چل دفع کولو لپاره ويل کيږي

۲۴۷- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّه التَّامَّات الَّتِي لاَ يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلاَ فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَبَرَأَ وذَرأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنْ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلاَّ طَارِقاً يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ»[۱].

---

(۱) احمد ۴۱۹/۳ په صحيح اسناد سره، ابن السني ۶۳۷ نمبر حديث کې روايت کړيدی، او ارناؤوط د العقيدة الطحاوية په تخريج ص۱۳۳ کې د هغه اسناد صحيح بللی دی، او مجمع

۞ د الله په هغه بشپړ* کلام سره پناه غواړم چي هيڅ نيک او بد سړی له هغه نه زياتوب نشي کولای، د هغه څه له شر نه چي الله پيدا کړي، او خواره* کړيدي، او د هغه څه له شر نه چي له آسمان نه نازليږي، او د هغه څه له شر نه چي آسمان ته خيژي، او د هغه څه له شر نه چي په ځمکه کي بې خواره کړيدي، او د هغه څه له شر نه چي له هغې نه راوځي، او د شپې او ورځي له فتنو نه، او د هغه څه له شر نه چي د شپې راتلونکی وي، نه هغه راتلونکی په شپه کي چي خير ور سره وي، اې مهربان ذاته.

= الزوائد ۱۰/۱۲۷ دي وکتل شي.

۱۳۹- استغفار او توبه

۲۴۸-۱- قال رَسُولَ اللّه ﷺ: «وَاللّه إِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً»(۱).

۞ پيغمبر ﷺ فرمايي: په الله سره قسم چې زه په ورځ كې له اويا ځلو نه زيات له الله نه بخښنه غوارم، او هغه ته توبه باسم.

۲۴۹-۲- وقال ﷺ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللّهِ، فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ إِلَيْه مائَةَ مَرَّةٍ»(۲).

۞ او فرمايي: اى خلكو! الله ته توبه وباسى،

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۰۱).

(۲) مسلم ۲۰۷۶/۴.

او زه په ورځ کي سل ځلي الله ته توبه باسم.

۲۵۰-۳- وقال ﷺ: «مَنْ قَالَ أَستَغْفِرُ اللّٰهَ الْعَظِيمَ الَّذي لاَ إِلَهَ إلاّ هُوَ الْحَيَّ الْقَيُّومَ وَأَتُوبُ إِلَيْه، غَفَرَ اللّٰهُ لَهُ وَإِنْ كَانَ فَرَّ مِنَ الزَّحْفِ»[۱].

۞ او ﷺ فرمايي: څوک چي (دا دعا) ووايي: له هغه لوی او عظمت والا الله نه بخښنه غواړم، چي بيله هغه نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، ژوندی دی، (د کائناتو) تدبير کونکی دی، او زه هغه ته توبه باسم، (چي دا دعا ووايي) نو الله به هغه

---

(۱) ابو داود ۸۵/۲، ترمذي ۵۶۹/۵، حاکم ۵۱۱/۱ هغه صحيح کړی، او ذهبي موافقه ورسره کړيده، او الباني هم هغه صحيح بللی دی، صحيح الترمذي ۱۸۲/۳، جامع الاصول لاحاديث الرسول ﷺ ۳۸۹/۴-۳۹۰ د ارناؤوط تحقيق.

ته بخښنه وکړي، که څه هم له کفارو سره د جهاد له میدان نه تښتیدلی وي[1].

۲۵۱-٤- وقال ﷺ: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ مِنْ الْعَبْدِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الآخِرِ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللَّهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ فَكُنْ»[2].

۞ او فرمايي: پروردګار له هر وخت نه زيات د شپې په آخره حصه کې خپل بنده ته نژدې وي، نو که وکلای شې چې پدغه وخت کې له ذکر کونکو نه شې، نو همداسې شه.

۲۵۲-٥- وقال ﷺ: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ

---

(۱) او دا تیښته لویه ګناه شمیرل کیږي.(ژباړن)

(۲) ترمذي، نسائي ۲۷۹/۱، حاکم، صحيح الترمذي ۱۸۳/۳، جامع الاصول ۱۴۴/۴ د ارنؤوط تحقيق.

مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ»[1].

۞ او فرمايي: بنده له هر حالت نه زيات هله* خپل پروردگار ته نژدې وي چې په سجده وي، نو (په سجده کې) زياته دعا وکړی.

۲۵۳-٦- وقال ﷺ: «إِنَّهُ لَيُغَانُ عَلَى قَلْبِي، وَإِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ»[2].

---

(۱) مسلم ۱/۳۵۰.

(۲) مسلم ۴/۲۰۷۵، ابن الاثير وايي: «ليغان على قلبي» معنى داده: زما زړه باندې څه پرده راشي، او له هغه نه مراد سهو او توجه اونښتل دي، څکه پيغمبر ﷺ به هميشه په زياته توگه سره ذکر وايه، او (الله) ته به يې ځان نژدې کاوه، او دوامداره مراقبت به يې کاوه، او چې کله به يې په بعضې وختونو کې توجه لدې نه واونښته، او يا به يې هيره شوه، نو دا به يې د ځان لپاره گناه بلل، نو څکه خو به يې استغفار ته رجوع کوله.
جامع الاصول ۴/۳۸٦ دې وکتل شي.

۞ او فرمايي: زما په زړه پرده غوندي راشي (کله کله د الله له ذکر نه مشغول شي) او زه له الله نه په ورځ کي سل ځلي بخښنه غواړم.

١٣٠- د «سبحان الله»، او «الحمد لله»، او «لا اله الا الله»، او «الله اکبر» فضيلت

٢٥٤-١- قال ﷺ: «مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّه وَبحَمْده، في يَوْمٍ مائَةَ مَرَّةٍ، حُطَّتْ خَطَايَاهُ، وَإِنْ كَانَتْ مثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ»[(١)].

۞ پيغمبر ﷺ فرمايي: څوک چي په ورځ کي

---

(١) بخاري ١٦٨/٧، مسلم ٢٠٧١/٤، او په سهار او مابنام کي يي د سلو ځلو لوستلو فضيلت دي په همدي کتاب کي د(٩١) نمبر حديث په حاشيه کي وکتل شي.

سل ځلي «سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ»[1] ووايي، ګناهونه به يې توی* شي، که څه هم د سمندر* د ځګ* په اندازه وي.

٢٥٥-٢- وقال ﷺ: «مَنْ قَالَ: لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، عَشْرَ مرار، كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَرْبَعَ أَنْفُسٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ»[2].

۞ او فرمايي: څوک چي «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى

---

(١) ترجمه يې مخکي په (٩١) نمبر حديث کي شويده.(ژباړن)

(٢) بخاري ٦٧/٧، مسلم بلفظه ٢٠٧١/٤، او د هغه په ورځ کي د سلو ځلو ويلو فضيلت دي په همدي کتاب کي د (٩٣) نمبر حديث په حاشيه کي وکتل شي.

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ[1]» لس خلي ووايي، د هغه چا په شان به وي چې د اسماعيل ﷺ له اولادې نه يې څلور مريونه* آزاد كړي وي.

٢٥٦-٣- وقال ﷺ: «كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ: سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ»[2].

۞ او فرمايي: دوه كلمې دي چې پر ژبه سپكي، په تله* كي درنې، مهربان (خداى) ته محبوبي دي (هغه دادي): «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ[3]».

---

(١) ترجمه يې مخكې شويده.(ژباړن)
(٢) بخاري ١٦٨/٧، مسلم ٢٠٧٢/۴.
(٣) ترجمه يې مخكې شويده.(ژباړن)

٢٥٧-٤- وقال ﷺ: «لأَنْ أَقُولَ سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للَّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ»[1].

۞ او فرمايي: د «سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للَّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ[2]» ويل ما ته له هغه څه نه ډير غوره دي چې لمر پرې راختلی دی[3].

٢٥٨-٥- وقال ﷺ: «أَيَعْجِزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَكْسِبَ كُلَّ يَوْمٍ أَلْفَ حَسَنَةٍ؟» فَسَأَلَهُ سَائِلٌ مِنْ جُلَسَائِه: يَا نَبِيَّ اللَّهِ كَيْفَ يَكْسِبُ أَحَدُنَا أَلْفَ حَسَنَةٍ؟

---

(١) مسلم ٢٠٧٢/٤.

(٢) ترجمه يې مخکې شويده.(ژباړن)

(٣) يعني: ددې کلماتو ويل له ټولو مخلوقاتو نه ما ته غوره دي.(ژباړن)

قَالَ: «يُسَبِّحُ مائَةَ تَسْبِيحَة، فَيُكْتَبُ لَهُ أَلْفُ حَسَنَة، أَوْ يُحَطُّ عَنْهُ أَلْفُ خَطِيئَة»[1].

ﷺ او ﷺ فرمايي: آيا له تاسو نه يو څوک نشي کولای چي هره ورځ زر نيکۍ لاس ته راوړي، نو له ناستو کسانو نه يو کس ورڅخه پوښتنه وکړه چي څنګه يو کس له موږ څخه کولای شي زر نيکۍ لاس ته راوړي؟ (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: سل ځلي دي «سبحان الله» ووايي، نو هغه لره به زر نيکۍ وليکل شي، او يا به يې زر ګناهونه ورژيږي*.

٢٥٩-٦- «مَنْ قَالَ: سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ،

(١) مسلم ٢٠٧٣/٤.

وَبِحَمْدِهِ، غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ»[1].

۞ (او فرمايي) څوک چي «سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ، وَبِحَمْدِهِ[2]» ووايي، هغه لره به يوه د خرما* ونه په جنت کي وکرل شي*.

۲۶۰-۷- وقال ﷺ: «يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ قَيْسٍ، أَلاَ أَدُلُّكَ عَلَى كَنْزٍ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ؟» فَقُلْتُ: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «قُلْ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ»[3].

۞ او ﷺ فرمايي: اې عبد الله بن قيسه! آيا تا ته د جنت د خزانو نه يوه خزانه ونه ښايم؟ نو ما

---

(۱) ترمذي ۵/۵۱۱، حاکم ۱/۵۰۱ هغه صحيح بللى، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، صحيح الجامع ۵/۵۳۱، صحيح الترمذي ۳/۱۶۰.

(۲) ترجمه يې مخکي شويده.(ژباړن)

(۳) بخاري (فتح الباري ۱۱/۲۱۳)، مسلم ۴/۲۰۷۶.

وويل: ولي نه، اې د الله پيمغبره! (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: ووايه: هيڅ طاقت او قوت نشته (د ګناه نه د ساتلو* او د نيکيو د کولو) مګر په (توفيق) د لوی الله ﷻ سره.

٢٦١-٨- وقال ﷺ: «أَحَبُّ الْكَلَامِ إِلَى اللّٰه أَرْبَعٌ: سُبْحَانَ اللّٰه، وَالْحَمْدُ للّٰه، وَلاَ إِلَهَ إِلاّ اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ، لاَ يَضُرُّكَ بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ»[١].

۞ او فرمايي: الله ته له ټولو نه زيات خوښ کلمات څلور دي: «سُبْحَانَ اللّٰه، وَالْحَمْدُ للّٰه، وَلاَ إِلَهَ إِلاّ اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ[٢]»، چي په کومه دې شروع

---

(١) مسلم ٣/١٦٨٥.

(٢) ترجمه يې مخکې شويده.(ژباړن)

وکړه تاته پکښې څه نقصان نشته.

٢٦٢-٩- جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: عَلِّمْنِي كَلاَماً أَقُولُهُ، قَالَ: «قُلْ: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيراً، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ» قَالَ: فَهَؤُلاَءِ لِرَبِّي فَمَا لِي؟ قَالَ: «قُلْ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي»[(١)].

۞ يو صحرايي* پيغمبر ﷺ ته راغی او ويې ويل: ما ته داسي خبره وښايه چي زه يې ووايم،

(١) مسلم ٢٠٧٢/۴، او ابو داود زيات کړيدی: کله چي صحرايي سړی روان شو، پيغمبر ﷺ وفرمايل: په رښتيا سره يې خپل لاسونه له خير نه ډک کړل. ٢٢٠/١.

(پيغمبر ﷺ) وفرمايل: ووايه: «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، اللّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ للّه كَثِيراً، سُبْحَانَ اللّه رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاّ باللّه الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ[1]»، (سړي) وويل: دا خو زما د پرورد‌ګار لپاره دي، زما لپاره څه دي؟ (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: ووايه: الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او ما ته هدايت وکړې، او روزي را ته راکړې.

٢٦٣-١٠- كَانَ الرَّجُلُ إِذَا أَسْلَمَ عَلَّمَهُ النَّبِيُّ ﷺ الصَّلاَةَ، ثُمَّ أَمَرَهُ أَنْ يَدْعُوَ بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ،

---

(١) د نوموړو اذکارو ترجمه مخکې په مختلفو ځايونو کې شويده.(ژباړن)

«اللَّهُمَّ اغْفرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي»[(١)].

۞ کله چي به يو سړی مسلمان شو، نو پيغمبر ﷺ به لمونځ* ور زده کاوه، او بيا به يې ددې کلماتو په ويلو امر ورته کاوه: الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او ما ته هدايت وکړې، او ما ته عافيت راکړې، او روزي را ته راکړې.

٢٦٤-١١- «إنّ أَفْضَلُ الدُّعَاءِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَأَفْضَلُ الذِّكْرِ: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ»[(٢)]

---

(١) مسلم ٢٠٧٣/۴، او په بل روايت کي يې داسي راغلي دي: دا کلمات ستا لپاره د دنيا او آخرت خيرونه را ټولوي.

(٢) ترمذي ۴٦٢/۵، ابن ماجه ١٢۴٩/٢، حاکم ۵٠٣/١ هغه

۞ (او فرمايي) په رښتيا سره چي بهترينه دعا «الحمد لله» ده، او بهترين ذکر «لا إله إلا الله» دی.

٢٦٥-١٢- «الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ: سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للَّه، وَلا إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، ولاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ»[١].

= صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، صحيح الجامع ١/٣٦٢

(١) احمد ٥١٣ نمبر حديث کي د احمد شاکر په ترتيب سره روايت کړيدی، او اسناد يې صحيح دی، مجمع الزوائد ١/٢٩٧ دي وکتل شي، او ابن حجر په بلوغ المرام کي هغه د ابو سعيد له روايت نه و نسائي ته نسبت کړيدی، او ويلي يې دي: هغه ابن حبان، او حاکم صحيح بللی دی.

۞ (او فرمايي) نيكي، او (له انسان نه ورسته) پاتي كيدونكي (كلمات دادي): «سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للَّه، وَلا إِلَهَ إلاّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، ولاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إلاّ باللَّه[1]».

۱۳۱- د پيغمبر ﷺ د تسبيح ويلو طريقه

۲٦٦- عَنْ عَبْد اللَّه بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّه ﷺ يَعْقدُ التَّسْبيحَ بيَمينه[2].

۞ له عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما نه روايت دى: چي ما پيغمبر ﷺ وليد چي په ښي* لاس سره يې تسبيحات (اذكار) ويل.

---

(۱) ددې كلماتو ترجمه مخكي شويده.(ژباړن)

(۲) ابو داود بلفظه ۸۱/۲، ترمذي ۵۲۱/۵، صحيح الجامع ۲۷۱/۴، ۴۸٦۵ نمبر حديث

۱۳۲- د نېکیو او عامو آدابو ښه

۲٦٧- «إِذَا كَانَ جُنْحُ اللَّيْلِ -أَوْ أَمْسَيْتُمْ- فَكُفُّوا صِبْيَانَكُمْ؛ فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْتَشِرُ حِينَئِذٍ، فَإِذَا ذَهَبَ سَاعَةٌ مِنْ اللَّيْلِ فَخَلُّوهُمْ، وَأَغْلِقُوا الأَبْوَابَ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّه؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لاَ يَفْتَحُ بَاباً مُغْلَقاً، وَأَوْكُوا قِرَبَكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّه، وَخَمِّرُوا آنِيَتَكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّه، وَلَوْ أَنْ تَعْرُضُوا عَلَيْهَا شَيْئاً، وَأَطْفِئُوا مَصَابِيحَكُمْ»[۱].

۞ (پیغمبر ﷺ فرمايي) كله چې شپه تياره شي، يا شپه در باندې راشي، نو خپل ماشومان (كور ښخه وتلو نه) بند كړى، ځكه چې شيطانان پدې وخت

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۰/۸۸)، مسلم ۳/۱۵۹۵.

کي خوریږي*، کله چي د شپې نه یو ساعت تیر شي، نو بیا یې خوشي کړی. او دروازې* مو بندي کړی، او د الله نوم (په هغه) یاد کړی، ځکه چي شیطانان تړلې او بنده دروازه نشي پرانستلای*. او د خپل ژیانو* سرونه پټ کړی، او د الله نوم (په هغه) یاد کړی، او خپل لوښي پټ کړی، او د الله نوم (په هغه) یاد کړی، که څه هم له پاسه پرې څه کښیږدي، او خپل څراغونه* مړه کړی.

وصلی الله وسلم وبارك علی نبینا محمد وعلی آله وأصحابه أجمعین.

په کتاب کې د یاګانو رسم الخط

د (یا ء) رسم الخط	مثال
(ي)	ځي، بچي
(ۍ)	سړۍ اوبه، مزۍ
(ی)	سړی، تندی
(ئ)	هګئ، څپلئ

ورته رسم الخطونه

د کتاب رسم الخط	ورته رسم الخط
(ټ)	(ٹ)
(ډ)	(ڈ)
(ړ)	(ڑ)
(ی)	(ے) لکه: (سړے، تندے)
(ي)	(ی) لکه: (ځی، بچی)

د لهجې د اختلاف په صورت کې د يو معنا لرونکو کلماتو لست

کلمه	ورته معنا يا لهجه
ارږ	دړه
احاطه	په بر کې نيونه، چاپېروالى
استسقاء	باران اوريدل غوښتل
افاده کول	وُرْکول، ادا کول
امېد	طمع
انجام	عاقبت، نتيجه
اندېښنې	سوچونه، فکرونه، تشويشونه
اوبه کول	اوبه څښول، اوبه ورکول، خړوبې کول
اوچت	لوړ
اوښان	اوښې، اوښونه
آواز	غږ، ږغ
آينده	مستقبل، راتلونکې زمانه

کلمه	ورته معنا یا لهجه
با برکته	برکت والا، برکتناک
بار	پیتی
بارخو	رخسار، اننگی
بادونه	سیلي
بخښنه	ښښنه، عفو
بخښنه	ښښنه، عفو
بُخل	کنجوسي
بدشګومي	بد فالي، بد مرغي، کرکه کول
برابر	سم، سیده، اصلاح، جوړ
برَخمن	لرونکي
بریالي	کامیابه، برلاسي
بشپړ	کامل، پوره
بشپړوالی	تکمیل، پوره والی
بُطحان	د یو ځای نوم دی
بلنه	دعوت، غوښتنه

کلمه	ورته معنا یا لهجه
بوک	د اوبښ ګوپ
بوکونه	ګوپونه، ګوپان
بیرته راتلل	واپس کیدل
بیرته کیدل	واپس کیدل
بې زړه توب	بزدلي، ډار، ویره
بې نیازه	مستغني، احتیاج نلرونکي، بې پروا
بیل	جلا، جدا
بیله	بغیر، پرته
بې وزلتوب	تنګدستي، فقر
پاڅیده	ولاړ شو
پاڅیږي	ولاړ شي
پر	پرې
پرانستل	بیرته کول، خلاصول
پرکالي	د خوب د جوتو وهلو حالت، د خوب د آثارو ښکاره کیدلو حالت

کلمه	ورته معنا یا لهجه
پرې کېدونکې	قطع کېدونکې
پرېشاني	اندېښنې، سوچونه
پسرلی	سپرلی، بهار
پښه	ښـــپه
پښې	ښـــپې
پښیمانه	ښـــپیمانه
پلو کې	ووجو کې
په بر کې نیول	په څنګ کې نیول، په یو شي باندې چاپېره کېدل
پوست	پوټکی، څرمن
پوښتنه	تپوس، سوال
ټاکلی	معین، معلومدار
تالنده	د آسمان ګړزا، غرنده، تندر
تدبُر او تفکُر	فکر کول، سوچ کول، غور کول
تدبیرونکی	انتظام کونکی، تنظیمونکی

کلمه	ورته معنا یا لهجه
ترچیدل	پرنجي کول، ترَچَل، پرچیدل، پرنجیدل
ترکیه	بې عیبه کېدل، د ښو اخلاقو خاوند کېدل
تسلیم	تابعدار، فرمانبردار
تضرُع	زاری، عاجزي
تعزیه	د مړي خپلوانو ته تسلي ورکول او مړي ته دوعا کول
تندی	وچولی
تنبلي	سستي، کسالت
تَل	همیشه
تَله	ترازو
توپیر	فرق
توښه	ذخیره
توګه	ډول، شکل
توکل	اعتماد، تکیه
توی شي	ورژیږي

کلمه	ورته معنا یا لهجه
ثواب	اجر
جادوګر	ساحر، کوډګر
جامه	کالي
جبیره	پوره کول، نقصان لیري کول
جمرې	هغه ورې تیګې چې شیطان په ویشتل کیږي
جواب	ځواب
چپ	کیڼ، کین
چرګ	بانګي
ځکندن	ځلکدن، ځنکدن، د سا وتلو حالت
ځلي	واري
ځمکه	زمکه
ځملاستل	ویده کیدل، پریوتل
حلالول	ذبح کول، قرباني کول، حلاله کول
خپَرَول	عام کول، نشرَوَل
خپَرَول	نشرول، تیتول، عام کول

ورته معنا یا لهجه	کلمه
خوځنده، حشره	خزنده
خپور، خپاره	خواره
څناور	څاروي
ډیوې، چراغونه	څراغونه
بیانوول، ښکاره کول	څرگندونه
خاوند	څښتن
قطره	څک
برسیره، کولاوي، بیرته	خلاصي
خلق	خلگ
د خوراک شیان، طعام	خواړه
چتلي، چرک	خیري
په منډه تلل، منډه وهل	دانگل
تخم	دانه
رتبې، درجات	دَرَجې
وروِنه	دروازې

ورته معنا یا لهجه	کلمه
دوږخ، جهنم	دوزخ
مینځ ته راوړی دی	راوستلي دی
پروردګار	رب
د سترګي یو ځل بندولو په اندازه وخت	رَپْ
واپس کیږي، نه منل کیږي	رد کیږي
په ځای کړه	رښتوني کړه
نور	رڼا
رزق	روزي
روژه نیونکي	روژه دار
روژه دار	روژه نیونکي
رڼايي پکښي کي واچوي، نوراني کړي	روښانه کړي
ځما	زما
ظلم، تیری	زیاتي
تاوان، نقصان	زیان
زونه، زړی	زنه

ورته معنا یا لهجه	کلمه
ترجمه کول	ژباړل
مترجم، ترجمه کونکی	ژباړن
بچ کول، ساتل	ژغورل
د اوبو مشکونه، مفرد: ژی	ژیان
بچ کول، حفاظت کول	ساتل
پاکوالي	سپیڅلتیا
حمد او ثنا، صفت، تعریف	ستاینه
ثنا وصفت ویونکي، تعریف کونکي	ستایونکي
سرکش، بیلاري	سرکښه
ښایسته، مجهز	سمبال
دریاب، بحر	سمندر
سحر، صبا، صبائي	سهار
د سپریدولو حیوان لکه: آس، خر او نور	سورلۍ
سمه، برابره	سیده
سایه	سیوری

كلمه	ورته معنا يا لهجه
شاهدي	ګواهي، شهادت
شاوخوا	چار چاپېر
شرق	مشرق، لمر ختلو طرف
ښخول	دفن كول، خښول
شفاعت	سفارش
ښكنځل	كنځل، كنځا، رد بد
شګه	كوچنی كاڼي يا تيګه
ښودنه	ښوونه، رهنمايي
ښي	راسته
شوډې	پې، شيدې
شي	څيز
شيان	څيزونه
صحرايي	بانډيچي، صحرا نشين، دصحرا اوسيدونكي
صُفه	هغه ځای چې فقير او ناداره صحابه پكښې كښيناستل

کلمه	ورته معنا یا لهجه
ضایع کول	بیځایه کول، باطلول
ظلم	زیاتي
عادلانه	پر ځای، منصفانه
عافیت	روغتیا
عاقبت	انجام، نتیجه
عذاب	سزا، جزا
عقیق	د یو ځای نوم دی
غاړي	مریاني
غرب	مغرب، لمر لویدلو طرف
غضب	غصه، قهر
غوره	ښه، بهتر
غونډ	یو ځای
غیبیات	د مخلوقاتو له علم نه پټ شیان
فرښته	ملائکه، ملکه، فرشته
فطرت	دین، لاره

ورته معنا یا لهجه	کلمه
سوچ	فکر
توانا	قادر
پسه یا بل حلال حیوان حلالول	قرباني
اعمالو	کړو
مخلوقات	کائنات
ښکته	کښته
کېږدي، کېدي، راولي	کښېږدي
د ګناه بدله، بدله، ګناه ورکونکې	کفاره
زیور	ګاڼه
سیاحت کونکي، ګرځیدونکي	ګرځندویه
چابک، چټک، تېز	ګړندی
بې لاري	ګمراه
همبستری، جماع کول، یوځای کیدل	کورواليِ کول
لیاره	لاره
لامده	لانده

ورته معنا یا لهجه	کلمه
لتوالي، بیکاري	لتي
له طرف نه	لخوا
لنده، تَرَه	لمده
مونځ	لمونځ
له ما نه بچ کړې او لیري کړې	له ما نه وګرځوې
اوچت	لوړ
اوچتوي	لوړَوي
ما ته	ما لره
بیګاه	ماښام
مازغه	ماغزه
اوښتونکي، میلان کونکي، خوښونکي	مایل
مانند	مِثل
خصومت کول، جنګ کول	مجادله
میلاویدل	مخامخ کیدل
مخکي تلونکي، پیش روی	مخکښ

کلمه	ورته معنا یا لهجه
مرداری	د مړ حیوان لاش
مرُو	مړه کیږو
مریی	غلام
مُستغني	بې پروا، بې نیازه
مسجد	جومات
مسه کول	مسح کول، په یو شي لاس تیرول، لاس راکارل
مشرق او مغرب	شرق او غرب، ختیځ او لویدیځ
معبود	خدای، هغه څوک چې نور یې عبادت کوي
مقیم	په خپل کور او وطن کې، هغه څوک چې مسافر نه وي
مل	ملګری
ملائکه	فرشته، ملَکه
منږه	ځغاسته
مه نیسه	مه مأخوذه کوه
مهاروونکي	تابعداره کونکي، کنټرولونکي

کلمه	ورته معنا یا لهجه
مؤذن	بانگي، آذان کونکي
مینځه	وینزه، کنیزه
ناڅاپه	نابُبَره، ناګهانه
ناڅیزه	لږه
ناوړه	بد، خراب
نظر کیدل	د چا د کتلو په وجه بد اثر لویدل
نغښتي	پراته، موجود
ننوَتل	داخلیدل
ننوَتو	داخل شولو
نو	پس
نومړی	مذکور
نومَوَلی دی	اینبودلی دی، بللي دی
نیکان	صالحان، نیک عملان
نیکي	ښیګړه
نېټه	تاریخ، وخت

ورته معنا یا لهجه	کلمه
لارښوونه، رهنمايي	هدایت
خامخا، ضرور، حتماً	هرومرو
هغه وخت	هَله
دائم	هميشني
هنهار، د خره آواز او رمباړه	هنګار
مستحق، لائق	وړ
اهل وعیال، بچیان	واړه
وغورځوي	واچوي
ددوو لاسونو د ګوتو تر مینځ مسافې ته ویل کیږي، چې کله دواړه د یو مستقیم خط په شکل سره خلاص شي، او په عربي ورته «باع» وايي، او (۱٦۲) سانتي متر اوږدوالی لري.	وازه
وبښه، عفو کړه	وبخښه
وځکي	وخښي
وخاته، پورته شو	وخوت

ورته معنا يا لهجه	کلمه
توی شي، محو شي	ورژیږي
د لاس تلي	وُرغوي
روستو	وروسته
حواله کړو	وسپاره
دعوت شي	وغوښتل شي
شنه کړل شي، ونالَوَل شي، نال کړې شي، کینښودل شي	وَکَرَل شي
پاشیدلی	ولاړ
لاړه، ختمه شوه، لیري شوه	ولاړه
ووایه	ولوست
خارج شولو، بیرون شولو	وَوَتو
ډار، خطره، یَره، بیره	ویره
بیریږي، یریږي، ډاریږي	ویریږي
وریښتان	ویښته
تنها، یواځې	یوازي

د موضوعاتو فهرست

د ژباړن* سریزه ۳
د مصنف سریزه ۷
د ذکر فضیلت ۱۰
۱- دخوب نه د پاڅیدو دعاګاني................ ۲۲
۲- د جامو اغوستلو دعا........................ ۳۱
۳- دنوي جامې اغوستلو دعا.................... ۳۱
۴- چا چې نوې جامې واغوستلې هغه ته دعا.... ۳۲
۵- دجامو ایستلو په وخت کې دعا............ ۳۳
۶- د اودس ماتي ځای ته د داخلیدلو دعا...... ۳۳
۷- د اودس ماتي ځای نه د وتلو دعا............ ۳۴
۸- داوداسه نه مخکې ذکر........................ ۳۴
۹- د اودس نه وروسته دعا ۳۵
۱۰- د کور نه دوتلو ذکر........................ ۳۶
۱۱- کور ته د ننَوتلو* ذکر ۳۸
۱۲- مسجد ته د تللو دعا........................ ۳۹
۱۳- مسجد ته د ننوتلو دعا........................ ۴۲

۱۴- مسجد ته د ورتلو دعا ۴۳
۱۵- د اذان اوريدو ذكرونه.................... ۴۴
۱۶- د لمانځـــه د شـــروع (له اول تكبير نه
وروسته*) دعا ۴۷
۱۷- د ركوع دعا ۵۹
۴۸- د ركوع نه پورته كيدلو* دعا ۶۱
۱۹- د سجدې دعا.............................. ۶۴
۲۰- د دوو سجدو په مينځ كې دعا............ ۶۸
۲۱- د تلاوت د سجدې دعا ۶۹
۲۲- د تشهد دعا (التحيات)..................... ۷۱
۲۳- له (التحيات) نه وروسته پر* پيغمبر ﷺ
درود ۷۲
۲۴- په وروستۍ ناسته كې د سلام نه مخكې
دعا ۷۴
۲۵- د سلام گرځولو نه وروسته اذكار ۸۶
۲۶- د استخارې د لمانځه دعا.................... ۹۷
۲۷- د سهار او ما ښام اذكار.................... ۱۰۰

۲۸- د خوب اذکار ۱۲۶
۲۹- په خوب کې له یوې وېرې* نه بلې وېرې
ته اوښتلو دعا.............................. ۱۴۲
۳۰- پــه خوب کې د نا آرامۍ، او له وېرې
سره مخامخ کېدلو دعا...................... ۱۴۳
۳۱- هغــه څه چې د خوب لیدو نه وروسته
کول پکار دی.............................. ۱۴۴
۳۲- د وترو د قنوت دعا ۱۴۵
۳۳- د وترو له سلام نه وروسته ذکر.......... ۱۵۰
۳۴- د پرېشانۍ او غم (لرې کولو) دعا....... ۱۵۰
۳۵- د بې قرارۍ دعا ۱۵۳
۳۶- د دښمـــن او حکمـــران* سره مخامخ
کېدو* دعا................................ ۱۵۵
۳۷- د حکمران* د ظلم نه د وېرې دعا ۱۵۷
۳۸- د ښمن ته ښېرا* کول ۱۶۰
۳۹- د کـــوم قوم نه چې وېره* لرې، دا دعا
به وایې..................................... ۱۶۱

۴۰- څوک چې ايمان کې شک وکړي دهغه
دعا ۱۶۱
۴۱- دقرض اداء کولو دعا.............. ۱۶۳
۴۲- په لمانځه او تلاوت کې د وسوسې دعا .. ۱۶۴
۴۳- چا ته چې يو کار مشکل شي د هغه دعا ۱۶۵
۴۴- څـــوک چې ګناه وکړي، هغه به داسې
کوي ۱۶۵
۴۵- د شـــيطان او د هغه د وسوسو د لېرې
کولو دعاګانې ۱۶۶
۴۶- کلـــه چې يې د خوښې خلاف کار پېښ
شـــي، او يـــا له کوم کار نه عاجز شي،
داسې به وايي ۱۶۷
۴۷- د پـــيدا شـــوي ماشوم* مور او پلار ته
مبارکي ورکول، او د هغې جواب......... ۱۶۸
۴۸- د ماشومانو د حفظ او امان لپاره دعا.... ۱۷۰
۴۹- د بيمار د پوښتنې په وخت هغه ته دعا... ۱۷۱
۵۰- د بيمار* د پوښتنې کولو فضيلت ۱۷۲

۵۱- د ژوند نه نا امیده بیمار* دعا ۱۷۳
۵۲- ځکندن* حالت کي سړي ته یادونه...... ۱۷۶
۵۳- چـــا ته چي مصیبت رسیدلی وي، د هغه
دعا ۱۷۶
۵۴- د مړي سترګي بندولو په وخت کي دعا ۱۷۷
۵۵- په مړي جنازه کولو کي دعا ۱۷۸
۵۶- په ماشوم جنازه کولو کي دعا............ ۱۸۲
۵۷- د تعزیې* دعا............................ ۱۸۵
۵۸- د مړي قبر ته داخلولو دعا ۱۸۶
۵۹- د مړي ښخولو* وروسته دعا............. ۱۸۷
۶۰- د قبرونو زیارت کولو دعا............... ۱۸۸
۶۱- د باد (سیلۍ) الوتلو دعا................ ۱۸۹
۶۲- د تالندي* دعا ۱۹۰
۶۳- د استسقاء* دعا.......................... ۱۹۱
۶۴- د باران اوریدلو په وخت دعا ۱۹۲
۶۵- د باران اوریدلو وروسته دعا ۱۹۳
۶۶- د آسمان شین کیدو دعا ۱۹۳

٦٧- د نوي مياشتي ليدلو دعا.............. ١٩٤
٦٨- د روژه مات په وخت کي دعا........... ١٩٥
٦٩- د خوړلو نه مخکي دعا................. ١٩٦
٧٠- له خوړلو نه وروسته دعا ١٩٧
٧١- کوربه ته د ميلمه دعا...................... ١٩٩
٧٢- څوک چي په چا اوبه وڅښي، او يا يې
د څښولو اراده وکړي، هغه ته دعا....... ١٩٩
٧٣- د چا په کور کي د روژه مات کولو دعا ٢٠٠
٧٤- د روژه دار* دعا چي کله خواړه حاضر
شي او روژه ماته نکړي ٢٠١
٧٥- کلــه چي روژه دار ته څوک ښکنځل*
وکړي، نو دی به داسي ورته وايي ٢٠٢
٧٦- د اولنۍ ميوې ليدو دعا................... ٢٠٢
٧٧- د ترَچيدلو* دعا........................ ٢٠٣
٧٨- کلــه چي کافر وترَچيږي داسي به ورته
وايي...................................... ٢٠٤
٧٩- واده کونکي ته دعا...................... ٢٠٤

۸۰- د واده کولو او سوَرلۍ* اخیستلو دعا... ۲۰۵
۸۱- خپلي ښځي سره کوروالی* نه مخکي
دعا ۲۰۶
۸۲- د قهر او غوسې په وخت دعا............ ۲۰۷
۸۳- د مصیبت زده لیدو په وخت دعا........ ۲۰۷
۸۴- د مجلس دعا ۲۰۸
۸۵- د مجلس کفاره*........................ ۲۰۹
۸٦- څوک چي چا ته ووایي: «غفر الله لک»
نو هغه ته به داسي وایي ۲۱۰
۸۷- څوک چي له تا سره ښه وکړي، هغه
ته دعا ۲۱۰
۸۸- په څه چي د دجال (له فتنې) نه ځان
ساتلی شي.................................... ۲۱۱
۸۹- څوک چي چا ته ووایي: «إِنِّي أُحِبُّكَ في
اللهِ»، هغه ته به داسي وایي.................. ۲۱۱
۹۰- څَوک چي خپل مال تا ته وړاندي
کړي، هغه ته دعا........................ ۲۱۲

۹۱- د قـــرض د اداء کولـــو په وخت قرض
ورکونکي ته دعا ۲۱۳
۹۲- له شرک نه د ويري* دعا ۲۱۳
۹۳- هغــــه چا ته دعا چي تا ته ووايي: «بارَكَ
اللهُ فيكَ»................................. ۲۱۴
۹۴- د بدَ شگومیِ* بد گڼلو دعا ۲۱۴
۹۵- د سپريدو دعا......................... ۲۱۵
۹۶- د سفر دعا ۲۱۷
۹۷- کلي يا ښار ته ننوتلو دعا............... ۲۱۹
۹۸- بازار ته ننوتلو دعا ۲۲۰
۹۹- د سپرلیِ غورځيدوِ په وخت دعا......... ۲۲۱
۱۰۰- د مسافر دعا و مُقيم* ته.............. ۲۲۲
۱۰۱- د مقيم* دعا مسافر ته ۲۲۲
۱۰۲- په سفر کي تکبير او تسبيح ۲۲۳
۱۰۳- د سهار* په وخت د مسافر دعا........ ۲۲۳
۱۰۴- پــــه سفر يا پرته له سفر نه په يو ځای
کي د کوزيدلو او وډريدلو دعا........... ۲۲۵

۱۰۵- د سفر نه د ستنیدو دعا.............. ۲۲۵
۱۰۶- د خوشـــحالۍ او یـــا خواشینۍ کار
پیښیدو په وخت کي دعا ۲۲۷
۱۰۷- پر پیغمبر ﷺ د درود ویلو فضیلت.... ۲۲۸
۱۰۸- سلام خپَرَول*........................... ۲۳۱
۱۰۹- د کافـــر د ســـلام جـــواب به څنګه
ورکوي ۲۳۳
۱۱۰- د چـــرګ* د آذان، او د خـــره د
هنګاري* په وخت دعا.................. ۲۳۴
۱۱۱- پـــه شپه کي د سپیو د غپلو اوریدو په
وخت دعا................................. ۲۳۵
۱۱۲- څـــوک چي دي ښکنځلی وي هغه ته
دعا..................................... ۲۳۶
۱۱۳- د بـــل مســـلمان ستایلو په وخت به
داسي وایي.............................. ۲۳۶
۱۱۴- کله چي د یو مسلمان صفت وشي، نو
هغه به داسي وایي ۲۳۸

۱۱۵- پــه حج او عمره کې به مُحرم لبیک
ځنګه واي ۲۳۹
۱۱۶- حجــر اسود ته د رارسیدلو په وخت
«الله اکبر» ویَل........................ ۲۴۰
۱۱۷- د رکــن یماني او حجر اسود په مینځ
کې دعا ۲۴۰
۱۱۹- د عرفات په ورځ دعا ۲۴۴
۱۲۰- د مشعر حرام ذکر..................... ۲۴۵
۱۲۱- (د شیطانانو ویشتلو په وخت) د هرې
شګې* ویشتلو سره «الله اکبر» ویل...... ۲۴۶
۱۲۲- د تعجـــب، او خوشـــحالونکي کار
پیښیدو په وخت دعا ۲۴۷
۱۲۳- چا ته چې خوشحالونکی خبر راشي،
نو څه به کوي ۲۴۸
۱۲۴- څــوک چـــې په خپل بدن کې درد
محسوس کړي څه به کوي ۲۴۹
۱۲۵- په څه شي د نظر کیدو نه د ویري دعا ۲۵۰

١٢٦- د ويري په حالت کي دعا ٢٥١
١٢٧- د قـــرباني حلالولو* په وخت کي څه
ويل پکار دي ٢٥١
١٢٨- هغــه څه چي د سرکښه* شيطانانو د
مکر او چل دفع کولو لپاره ويل کيږي... ٢٥٢
١٢٩- استغفار او توبه........................ ٢٥٤
١٣٠- د «ســبحان الله»، او «الحمد لله»، او
«لا اله الا الله»، او «الله اكبر» فضيلت .. ٢٥٨
١٣١- د پيغمبر ﷺ د تسبيح ويلو طريقه ٢٦٩
١٣٢- د نېکيو او عامو آدابو څخه ٢٧٠
د ياګانو رسم الخط........................... ٢٧٢
ورته رسم الخطونه........................... ٢٧٢
د لهجـــې د اختلاف په صورت کي د يو معنا
لرونکو کلماتو لست......................... ٢٧٣
د موضوعاتو فهرست ٢٩٠

مطابع الحميضي
تلفون: ٤٥٨١٠٠٠ - فاكس: ٤٥٩٢٢١٧

حصن المسلم

من أذكار الكتاب والسنة

بلغة «البشتو»

تأليف

الفقير إلى الله تعالى

د/ سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ترجمه

عبد الناصع زلال